İŞKUR

2013

KASTAMONU

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KASTAMONU ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

(2013)

Koordinatör:

Musa TEMİR	Şef

Raporu Hazırlayanlar:

Kadir USTA	Memur
Mehmet Ali KESMECİ	VHKİ

Saha Çalışmasını Gerçekleştirenler

Buket BELİKTAY	İş ve Meslek Danışmanı
Fazilet GÜLTEKİN	İş ve Meslek Danışmanı
Görkem DÖNMEZ	İş ve Meslek Danışmanı
Gülseren DÖNMEZ	İş ve Meslek Danışmanı
Hakan SEZER	İş ve Meslek Danışmanı
Hasan URGANCIOĞLU	İş ve Meslek Danışmanı
Hikmet Arzu KARA	İş ve Meslek Danışmanı
İhsan USTURACI	İş ve Meslek Danışmanı
Ramazan Ogün TOPÇU	İş ve Meslek Danışmanı
Okan KÖSEOSMANOĞLU	İş ve Meslek Danışmanı
Selçuk EKİNCİ	İş ve Meslek Danışmanı
Serdar SEVİNTİ	İş ve Meslek Danışmanı
Tuba KOÇ	İş ve Meslek Danışmanı
Tuncay RENÇBER	İş ve Meslek Danışmanı
Yurdanur DURMUŞ	İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Günümüzün en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle Kastamonu Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Kastamonu İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışması'nın ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Erdoğan BEKTAŞ

Kastamonu Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2013 yılı Mayıs-Haziran aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 100 bin 852 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda ulaşılan işyeri sayısı 87 bin 719'dur. İlimizde bu kapsamda 633 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2013 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Adnan ARSLAN

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ ..... İ

ÖNSÖZ ..... İİİ

TABLOLAR LİSTESİ V

ŞEKİLLER LİSTESİ ..... Vİ

KISALTMALAR ..... Vİİ

YÖNETİCİ ÖZETİ 1

GİRİŞ 3

BİRİNCİ BÖLÜM 4

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 4

1.EKONOMİK VERİLER 4

1.1.İldeki Çalışan Sayısı 5

1.2.Gayri Safi Katma Değer 5

1.3.Yatırım Teşvikleri ve Kamu Yatırımları 8

1.4. Açılan ve Kapanan İşyerleri 10

2.NÜFUS GÖSTERGELERİ 11

2.1. Genel Nüfus Verileri 11

2.2. Eğitim Durumuna Göre Nüfus 14

2.3. Göç Verileri 15

3.EĞİTİM GÖSTERGELERİ 16

4.GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 17

4.1. Türkiye ve TR82 (Kastamonu, Çankırı, Sinop) İşgücü Verileri 17

5.İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 22

5.1.Başvurular ve Kayıtlı İşsizler 22

5.2. Açık İşler 28

5.3. İşe Yerleştirmeler 32

5.4. İşsizlik Ödeneği 38

5.5. İşgücü Yetiştirme Faaliyetleri 39

İKİNCİ BÖLÜM 40

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 40

AMAÇ VE YÖNTEM 40

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 43

AÇIK İŞLER 51

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 58

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 62

İstihdam Artışı Beklenen Meslekler 65

İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler 66

SONUÇ 67

KAYNAKÇA 71

EKLER 72

EK 1: İL İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 72

EK 2- A : ÖRNEK HACMİ VE ÖRNEK SEÇİMİ 75

EK 2- B : TAHMİN VE NOTASYONLAR 75

EK 2- C : TAMSAYIM VE ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI (2012) 77

EK 2- D : TAMSAYIM VE ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI (2013) 78

EK 3 –A: TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ 79

EK 3 –B: NÜFUS VE KONUT ARAŞTIRMASINA GÖRE İL DÜZEYİNDE İŞGÜCÜ PİYASASI GÖSTERGELERİ 85

EK 4- DİĞER TABLOLAR 89

TABLOLAR LİSTESİ

TABLO 1: SEGE TABLOSU, 2011 4
TABLO 2: SGK İSTATİSTİKLERİ, KASTAMONU 2013 HAZİRAN 5
TABLO 3: KİŞİ BAŞI GSKD, TR 82 BÖLGESİ-TÜRKİYE 2004-2010 6
TABLO 4: YILLARA GÖRE KİŞİ BAŞI GSKD'NİN YÜZDESEL DEĞİŞİMİ, TR 82 BÖLGESİ-KASTAMONU 6
TABLO 5: SEKTÖRLERİN GSKD İÇİNDEKİ PAYLARI, TR82 BÖLGESİ-TÜRKİYE 7
TABLO 6: YATIRIM TEŞVİKLERİ, KASTAMONU 2012-2013 8
TABLO 7: YATIRIM TEŞVİKLERİ, TÜRKİYE 2012-2013 9
TABLO 8: KAMU YATIRIMLARI, KASTAMONU 2012-2013 9
TABLO 9: AÇILAN VE KAPANAN İŞYERLERİ, KASTAMONU-TÜRKİYE 2011-2012 10
TABLO 10: KIR VE KENT NÜFUSU, KASTAMONU 2009-2012 11
TABLO 11: YAŞ GRUPLARINA GÖRE NÜFUS, KASTAMONU 2012 12
TABLO 12: EĞİTİM DURUMLARINA GÖRE NÜFUS, KASTAMONU 2012 14
TABLO 13: YILLARA GÖRE GÖÇ İSTATİSTİKLERİ, KASTAMONU 2009-2012 15
TABLO 14: İLİN EN FAZLA GÖÇ ALIP-VERDİĞİ İLLER, KASTAMONU 2012 15
TABLO 15: EĞİTİM SEVİYELERİNE GÖRE OKULLAŞMA ORANLARI, KASTAMONU 2012-2013 16
TABLO 16: ORTAÖĞRETİME KAYITLI TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI, KASTAMONU 2012-2013 16
TABLO 17: ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİ KÖY-ŞEHİR DAĞILIMI, KASTAMONU 2012 16
TABLO 18: YILLARA GÖRE GENEL İŞGÜCÜ VERİLERİ, KASTAMONU-TÜRKİYE 2010-2012 17
TABLO 19: İSTİHDAM EDİLENLERİN CİNSİYETE GÖRE İŞTEKİ DURUMU, TR82 BÖLGESİ 2012 20
TABLO 20: MESLEKLERE GÖRE BAŞVURULAR, KASTAMONU-TÜRKİYE 2012 24
TABLO 21: MESLEKLERE GÖRE KAYITLI İŞSİZLER, KASTAMONU-TÜRKİYE 2012 25
TABLO 22: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞLER, KASTAMONU-TÜRKİYE 2012 29
TABLO 23: MESLEKLERE GÖRE İŞE YERLEŞTİRMELER, KASTAMONU-TÜRKİYE 2012 35
TABLO 24:İŞGÜCÜ YETİŞTİRME FAALİYETLERİ, KASTAMONU 2012 39
TABLO 25: İŞKUR İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI (2007-2012) 41
TABLO 26: AÇIK İŞ VEREN İŞYERİ ORANLARI, KASTAMONU 45
TABLO 27: EN ÇOK ÇALIŞILAN MESLEKLER, TÜRKİYE 49
TABLO 28: EN ÇOK ÇALIŞILAN MESLEKLER, KASTAMONU 50
TABLO 29: MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞ ORANLARI, TÜRKİYE 53
TABLO 30: MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞ ORANLARI, KASTAMONU 53
TABLO 31: MESLEKLER BAZINDA AÇIK İŞ DAĞILIMI, KASTAMONU-TÜRKİYE 54
TABLO 32: ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKTİĞİNİ BİLDİREN İŞYERLERİ, KASTAMONU 58
TABLO 33: SEKTÖREL BAZDA ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN KİŞİ SAYI-ORANLARI, KASTAMONU-TÜRKİYE 59
TABLO 34: MESLEKLERE GÖRE ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK DAĞILIMI, KASTAMONU-TÜRKİYE 61
TABLO 35: SEKTÖRLERE GÖRE NET İSTİHDAM BEKLENTİSİ, KASTAMONU 63
TABLO 36: MESLEK GRUPLARINA GÖRE NET İSTİHDAM BEKLENTİSİ, KASTAMONU 64
TABLO 37: EN FAZLA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN 20 MESLEK, KASTAMONU 65
TABLO 38: EN FAZLA İSTİHDAM AZALIŞ BEKLENEN 20 MESLEK, KASTAMONU 66

ŞEKİLLER LİSTESİ

GRAFİK 1: SEKTÖRLERİN GSKD İÇİNDEKİ PAYLARI, TR82 BÖLGESİ 2004-2010 7
GRAFİK 2: TR82 BÖLGESİNİN SEKTÖRLERE GÖRE TÜRKİYE İÇİNDEKİ PAYI, 2004-2010 8
GRAFİK 3: KAMU YATIRIMLARININ SEKTÖREL DAĞILIMI, KASTAMONU 2013 10
GRAFİK 4: NÜFUSUNUN GENİŞ YAŞ GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI, KASTAMONU 2009-2012 11
GRAFİK 5: KURUMSAL OLMAYAN NÜFUSUN EĞİTİM DURUMUNA GÖRE DAĞILIMI, TR82 BÖLGESİ 2012 12
GRAFİK 6: YAŞ BAĞIMLILIK ORANLARI, KASTAMONU 2012 13
GRAFİK 7: YILLAR İTİBARİYLE YAŞ BAĞIMLILIK ORANI, KASTAMONU 2009-2012 14
GRAFİK 8: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞGÜCÜ, TR82 BÖLGESİ-TÜRKİYE 2012 18
GRAFİK 9: YAŞ GRUPLARINA GÖRE İŞGÜCÜ, TR82 BÖLGESİ-TÜRKİYE 2012 18
GRAFİK 10: İSTİHDAM EDİLENLERİN İKTİSADİ FAALİYET KOLLARINA GÖRE DAĞILIMI, TÜRKİYE 2010-2012 19
GRAFİK 11: İSTİHDAM EDİLENLERİN İKTİSADİ FAALİYET KOLLARINA GÖRE DAĞILIMI, TR82 BÖLGESİ 2010-2012 19
GRAFİK 12: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞSİZLİK ORANLARI, TR82 BÖLGESİ 2012 20
GRAFİK 13: YAŞ GRUPLARINA GÖRE İŞSİZLİK ORANLARI, TR82 BÖLGESİ 2012 21
GRAFİK 14: İŞGÜCÜNE DAHİL OLMAYANLARIN NEDENLERİ, TÜRKİYE 2012 21
GRAFİK 15: İŞGÜCÜNE DAHİL OLMAYANLARIN NEDENLERİ, TR82 BÖLGESİ 2012 22
GRAFİK 16: YILLAR İTİBARİYLE YAPILAN BAŞVURULAR, KASTAMONU 2012 22
GRAFİK 17: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE YAPILAN BAŞVURULAR, KASTAMONU 2012 23
GRAFİK 18: KAYITLI İŞSİZLER, KASTAMONU 2008-2012 24
GRAFİK 19: KAYITLI İŞSİZLERİN BEKLEME SÜRESİ, KASTAMONU 2012 26
GRAFİK 20: YAŞ GRUPLARI VE CİNSİYETE GÖRE KAYITLI İŞSİZLER, KASTAMONU 2012 27
GRAFİK 21: KAYITLI İŞSİZLERİN ÖĞRENİM DURUMUNA GÖRE DAĞILIMI, KASTAMONU 2012 27
GRAFİK 22: YILLAR İTİBARİYLE ALINAN AÇIK İŞLER, KASTAMONU 2008-2012 28
GRAFİK 23: MESLEK GRUPLARINA GÖRE ALINAN AÇIK İŞLER, KASTAMONU 2012 30
GRAFİK 24: İKTİSADİ FAALİYET KOLLARINA GÖRE ALINAN AÇIK İŞLER, KASTAMONU 2012 31
GRAFİK 25: YILLARA GÖRE İŞE YERLEŞTİRİLENLER, TÜRKİYE 2008-2012 32
GRAFİK 26: YILLARA GÖRE İŞE YERLEŞTİRİLENLER, KASTAMONU 2008-2012 33
GRAFİK 27: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞE YERLEŞTİRMELER, KASTAMONU 2012 34
GRAFİK 28: MESLEK GRUPLARINA GÖRE İŞE YERLEŞTİRMELER, KASTAMONU 2012 36
GRAFİK 29: İKTİSADİ FAALİYET KOLLARINA GÖRE İŞE YERLEŞTİRMELER, KASTAMONU 2012 37
GRAFİK 30: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞSİZLİK ÖDENEĞİNİ HAKEDENLER, KASTAMONU 2012 38
GRAFİK 31: SEKTÖRLERE GÖRE İŞYERİ DAĞILIMI, TÜRKİYE 43
GRAFİK 32: SEKTÖRLERE GÖRE İŞYERİ DAĞILIMI, KASTAMONU 44
GRAFİK 33: SEKTÖRLERE GÖRE KADIN ERKEK ORANLARI, TÜRKİYE 46
GRAFİK 34: SEKTÖRLERE GÖRE KADIN ERKEK ORANLARI, KASTAMONU 47
GRAFİK 35:ÇALIŞANLARIN MESLEK GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI, TÜRKİYE 48
GRAFİK 36:ÇALIŞANLARIN MESLEK GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI, KASTAMONU 48
GRAFİK 37: SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞ ORANLARI, TÜRKİYE 51
GRAFİK 38: SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞ ORANLARI, KASTAMONU 52
GRAFİK 39: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE AÇIK İŞ DAĞILIMI, TÜRKİYE 55
GRAFİK 40: EĞİTİM DURUMUNA GÖRE AÇIK İŞ DAĞILIMI, KASTAMONU 55
GRAFİK 41: AÇIK İŞLERDE TALEP EDİLEN BECERİLER, TÜRKİYE 56
GRAFİK 42: AÇIK İŞLERDE TALEP EDİLEN BECERİLER, KASTAMONU 56
GRAFİK 43: AÇIK İŞLERİN ARAMA YOLLARINA GÖRE DAĞILIMI, KASTAMONU-TÜRKİYE 57
GRAFİK 44: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLERİN MESLEK GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI, KASTAMONU-TÜRKİYE 60
GRAFİK 45: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME NEDENLERİ, KASTAMONU-TÜRKİYE 62

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bk. **:** Bakınız

ÇBO: Çocuk Bağımlılık Oranı

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

GBO: Genel Bağımlılık Oranı

GSKD: Gayri Safi Katma Değer

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

SEGE: Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YBO: Yaşlı Bağımlılık Oranı

YÖNETİCİ ÖZETİ

Kalkınma Bakanlığının "Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi" araştırmasına göre Kastamonu ili Türkiye genelinde 47. sırada yer almaktadır. İl, içinde bulunduğu TR82 Bölgesinin en gelişmiş ili olmasına rağmen Türkiye ortalamasının altındadır.

İlde 6.180 işyeri bulunmakta, sosyal güvenlik kapsamında 84.412 kişi aktif olarak çalışmaktadır. İl nüfusunun yüzde 23,5'i sosyal güvenlik kapsamında çalışmaktadır. Bölge illerinden Sinop'ta 3.600 işyeri, Çankırı'da 2.687 işyeri bulunmaktadır.

2010 yılı verilerine göre TR82 Bölgesi illerinde Gayri Safi Katma Değer 9.990 TL iken Türkiye ortalaması 13.406 TL'dir. TR82 Bölgesinde GSKD'nin yüzde 57,1'i hizmetler sektörüne, yüzde 22,6'sı tarım sektörüne ve yüzde 20,4'ü sanayi sektörüne aittir.

Nüfus verileri incelendiğinde ilin 359.808 kişilik nüfusunun yüzde 56'sının il ve ilçe merkezlerinde, yüzde 44'ünün belde ve köylerde ikamet ettiği anlaşılmaktadır. İlde ve bölgede kırsal nüfus Türkiye ortalamasının üzerindedir. Bununla beraber son yıllarda Kastamonu nüfusu da Türkiye ortalaması gibi yaşlanmaktadır. Nüfus artış hızının azalması ve büyük şehirlere verilen göçler yaş ortalamasının yükselmesinin en önemli etkenleridir.

2012 verilerine göre 15 yaş ve üzerindeki il nüfusunun yüzde 9,6'sı okuma yazma bilmemektedir ki bu oran Türkiye ortalamasının oldukça üzerindedir. İlde nüfusun yüzde 51,6'sı ilkokul ve ilköğretim mezunu, yüzde 21,5'i lise ve dengi okul mezunudur.

TR82 Bölgesinin işsizlik oranı yüzde 5,6 iken Türkiye geneli işsizlik oranı yüzde 9,2'dir. 2012 yılında TR82 Bölgesindeki 324 bin kişilik işgücünün 306 bininin istihdamda olduğu, 18 bininin işsiz olduğu görülmektedir. Bölgede 270 bin kişi ise işgücüne dahil değildir. Bölgede istihdam edilenlerin yüzde 47,7'si tarım sektöründe, yüzde 36,7'si hizmet sektöründe, yüzde 15,6'sı ise sanayi sektöründe istihdam edilmektedir.

İŞKUR verileri değerlendirildiğinde ise 2012 yılında ilde Kuruma başvuran 10.780 kişinin 1.936'sının beden işçisi mesleğinde, 885'inin şoför mesleğinde ve 727'sinin beden işçisi-temizlik mesleğinde iş aradığı dikkat çekmektedir. İlde Kuruma başvuranların yüzde 46,8'i ilköğretim mezunudur. Türkiye genelinde 556.587 kişinin Kurumca işe yerleştirildiği 2012 yılında, 1.798 kişi Kastamonu Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünce işe yerleştirilmiştir.

Raporun alan uygulamaları kısmında ilde sektörler bazında açık iş oranlarının hangi düzeyde olduğu değerlendirilmiştir. Rapora göre ilde çalışanların yüzde 24,5'i tesis ve makine operatörü, yüzde 19,2'si nitelik gerektirmeyen meslekler ve yüzde 19'u sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubundadır. Cinsiyet kırılımında bakıldığında ilde erkeklerin en fazla çalıştığı meslekler beden işçisi-inşaat, temizlik görevlisi ve şoförlük

iken kadınların en fazla çalıştığı meslekler makineci-dikiş, temizlik görevlisi ve ütücü meslekleridir.

İlde temininde en fazla güçlük çekilen meslekler sırasıyla; makineci-dikiş, garson, orman mühendisi, aşçı ve ütücü meslekleridir. Türkiye genelinde ise makineci-dikiş, güvenlik görevlisi, garson, beden işçisi-genel ve gaz altı kaynakçısı meslekleri temininde en fazla güçlük çekilen mesleklerdir. İlde işverenlerin yüzde 65,5'i gerekli mesleki beceriye-niteliğe sahip eleman bulunamadığından, yüzde 35,2'si ilgili meslekte çalışacak eleman olmamasından, yüzde 14,5'i çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesinden ve yüzde 6'sı önerilen ücretin az bulunmasından dolayı eleman temininde güçlük çektiklerini beyan etmişlerdir.

Araştırma sonuçlarına göre ilde, 31 Aralık 2013 tarihine kadar imalat, toptan ve perakende ticaret ve konaklama-yiyecek hizmetleri sektörlerindeki çalışan sayısının artacağı, buna karşın inşaat sektöründeki çalışan sayısının azalacağı tahmin edilmektedir. 30 Haziran 2014 tarihine kadar ise imalat, toptan ve perakende ticaret ve ulaştırma-depolama hizmetleri sektöründe çalışan sayılarının artacağı, inşaat sektöründe çalışan sayısının azalacağı öngörülmektedir.

GİRİŞ

İşgücü Piyasası Analiz Raporu'nun amacı Türkiye'nin, Bölgenin ve Kastamonu ilinin sosyo-ekonomik dinamiklerini anlayarak istihdama ve işgücüne katılımın artmasını sağlamaktır. Rapor aynı zamanda gelecek döneme ilişkin bir projeksiyon çizerek, işsizlikle mücadele çalışmalarının etkinliğini arttırmayı amaçlamaktadır.

Raporun arz bölümünde işgücü piyasasını etkileyen unsurlar çeşitli yönlerden ele alınmıştır. Ekonomik veriler başlığı altında ülkenin ve TR82 Bölgesinin (Kastamonu, Çankırı, Sinop) çalışan sayıları, kamu yatırımları, açılan kapanan işyerleri, gayri safi katma değer (GSKD) gibi kriterleri incelenmiştir. Bu bölümde incelenen veriler ile ülke ve bölgenin ekonomik haritası çizilmeye çalışılmıştır.

Nüfus göstergeleri başlığında Kastamonu ve Türkiye'nin demografik yapısı; eğitim, yaş, cinsiyet vb. unsurlar açısından karşılaştırılmıştır. Genel işgücü göstergeleri kısmında ise ilin işgücü, istihdamda olan nüfusu ve işsiz nüfusu bölge ve ülke yapısı ile kıyaslanarak ilin güçlü ve zayıf yönleri değerlendirilmiştir. Ardından gelen bölümde İŞKUR verileri; başvurular, işsizler, işe yerleştirmeler, aktif işgücü programları ve işsizlik ödeneği gibi başlıklar altında değerlendirilmiştir. İŞKUR verilerinin anlatıldığı kısımda Kurumun yıllar itibariyle yaptığı çalışmalar ve gösterdiği gelişim görülebilmektedir.

Çalışmanın talep bölümünde; sektörler bazında işyeri dağılımı, istihdamın meslek ve sektörlere göre dağılımı, eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin belirlenmesi ve nedenlerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Açık işler başlığında ilin ve Türkiye'nin sektörlere göre açık iş oranları anlatılmıştır. Hangi meslek grubunda kaç kişilik pozisyonun boş olduğunun görülebildiği bu bölümde; açık işlerin eğitim dağılımı ve açık işlerde talep edilen beceriler gibi alt başlıklar da yer almaktadır.

Gelecek dönem istihdam eğilimlerinin değerlendirildiği son bölümde ise kısa ve orta vadede istihdam artışı ve azalışı beklenen meslekler ile sektörlere göre net istihdam beklentisi, nedenleriyle beraber incelenmiştir.

Tüm iller ve Türkiye geneli için ayrı ayrı hazırlanan "İşgücü Piyasası Analiz Raporlarına" www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

1.EKONOMİK VERİLER

Kalkınma Bakanlığının 2011 yılında, eğitim, sağlık, demografi, istihdam, rekabetçi ve yenilikçi kapasite, mali kapasite, erişilebilirlik ve yaşam kalitesi kategorilerinde 61 değişkeni baz alarak hazırladığı Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi sıralamasına göre İlimiz 81 il içerisinde 47. sırada yer almaktadır. SEGE araştırmasına göre ilk onda İstanbul, Ankara, İzmir, Kocaeli, Bursa, Eskişehir, Tekirdağ, Antalya, Denizli ve Muğla illeri yer almaktadır. TR82 bölgesi illerinden Sinop listenin 51. sırasında yer alıyorken Çankırı ise 54. sırada bulunmaktadır.

Tablo 1: SEGE Tablosu, 2011

İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması	
İller	**SEGE 2011 Sırası**
İstanbul	1
Ankara	2
İzmir	3
Kocaeli	4
Antalya	5
Bursa	6
Eskişehir	7
Muğla	8
Tekirdağ	9
Denizli	10
Erzincan	45
Hatay	46
Kastamonu	**47**
Bartın	48
Sivas	49
Sinop	**51**
Çankırı	**54**
Ağrı	79
Hakkari	80
Muş	81

Kaynak: http://www.dpt.gov.tr

1.1.İldeki Çalışan Sayısı

Sosyal Güvenlik Kurumunun 2013 yılı haziran istatistiklerine göre Kastamonu ilinde 6.180 işyeri bulunmaktadır. Sosyal güvenlik kapsamında aktif çalışan kişi sayısı 84.412'dir. Toplam il nüfusunun yüzde 23,46'sı sosyal güvenlik kapsamında aktif çalışmaktadır.

Tablo 2: SGK İstatistikleri, Kastamonu 2013 Haziran

KASTAMONU İLİ SGK İSTATİSTİKLERİ	
İşyeri sayısı	6.180
Toplam Sosyal Güvenlik Kapsamı (Aktif+Pasif+Gelir Testi Yaptıranlar)	351.578
Sosyal Güvenlik Kapsamının (Gelir Testi Yaptıranlar Hariç) Toplam il Nüfusuna Oranı (%)	**86,23**
Sosyal Güvenlik Kapsamında Aktif Çalışan Kişi Sayısı	
Emekli Sandığı (4/c)	17.220
Bağ-Kur (4/b)	23.586
SSK (4/a)	43.606
Toplam	84.412
Sosyal Güvenlik Kapsamındaki Aktif Çalışanların Toplam il Nüfusuna Oranı(%)	**23,46**
Sosyal Güvenlik Kapsamındaki Emeklilerin Toplam il Nüfusuna Oranı(%)	**18,56**

Kaynak: www.sgk.gov.tr

TR82 bölgesi illerinden Sinop'ta 3.600 işyeri bulunmaktadır. İlin nüfusunun yüzde 22,38'i sosyal güvenlik kapsamında aktif olarak çalışmaktadır. 2.687 işyerinin bulunduğu Çankırı'da ise toplam il nüfusunun yüzde 22,51'i sosyal güvenlik kapsamında aktif olarak çalışmaktadır.

1.2.Gayri Safi Katma Değer

Gayri Safi Katma Değer (GSKD) bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir. Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir.

2010 yılı verilerine göre TR82 bölgesinde yer alan üç ilde Kişi Başı Gayri Safi Katma Değer 9.990 TL'dir. Aynı yıla göre Türkiye ortalamasının 13.406 TL olduğu düşünüldüğünde bölgemizde Kişi Başı Gayri Safi Katma Değerin ortalamanın altında olduğu görülecektir.

Tablo 3: Kişi Başı GSKD, TR 82 Bölgesi-Türkiye 2004-2010

TR82							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
TL	5.984	6.306	6.952	7.756	8.551	8.758	9.930
USD	4.178	4.679	4.825	5.968	6.676	5.670	6.612
TÜRKİYE							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
TL	7.307	8.338	9.632	10.744	12.020	12.000	13.406
USD	5.103	6.187	6.686	8.267	9.384	7.769	8.926

Kaynak: TÜİK

Kişi Başı Gayri Safi Katma Değerin yıllara göre yüzdesel değişimi incelendiğinde hem TR82 bölgesinin hem de Türkiye ortalamasının 2008'e kadar artış gösterdiği ve en çok artışın Türkiye ortalamasında 2006 yılında, TR82 bölgesinde ise 2010 yılında yaşandığı görünmektedir. Yaşanan küresel ekonomik krizin etkisiyle 2009 yılında hem Türkiye'de hem TR82 Bölgesinde yüzdesel artış diğer yıllara oranla daha düşüktür.

Tablo 4: Yıllara Göre Kişi Başı GSKD'nin Yüzdesel Değişimi, TR 82 Bölgesi-Kastamonu

TR82						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
TL	5,4%	10,2%	11,6%	10,3%	2,4%	13,4%
USD	12,0%	3,1%	23,7%	11,9%	-15,1%	16,6%
TÜRKİYE						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
TL	14,1%	15,5%	11,5%	11,9%	-0,2%	11,7%
USD	21,2%	8,1%	23,6%	13,5%	-17,2%	14,9%

Kaynak: TÜİK

Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer İçindeki payına bakıldığında TR82 Bölgesinde 2010 yılında Gayri Safi Katma Değerin yüzde 57,1'inin hizmetler sektörüne, yüzde 22,6'sının tarım sektörüne, yüzde 20,4'ünün ise sanayi sektörüne ait olduğu görülmektedir. 2004-2009 yılları arasında bölgede hizmet sektörünün GSKD içindeki payı düzenli bir şekilde artmıştır, tarım sektörünün payı ise 2007 yılına kadar düşerken 2007 yılından itibaren yükselmiştir.

Grafik 1: Sektörlerin GSKD İçindeki Payları, TR82 Bölgesi 2004-2010

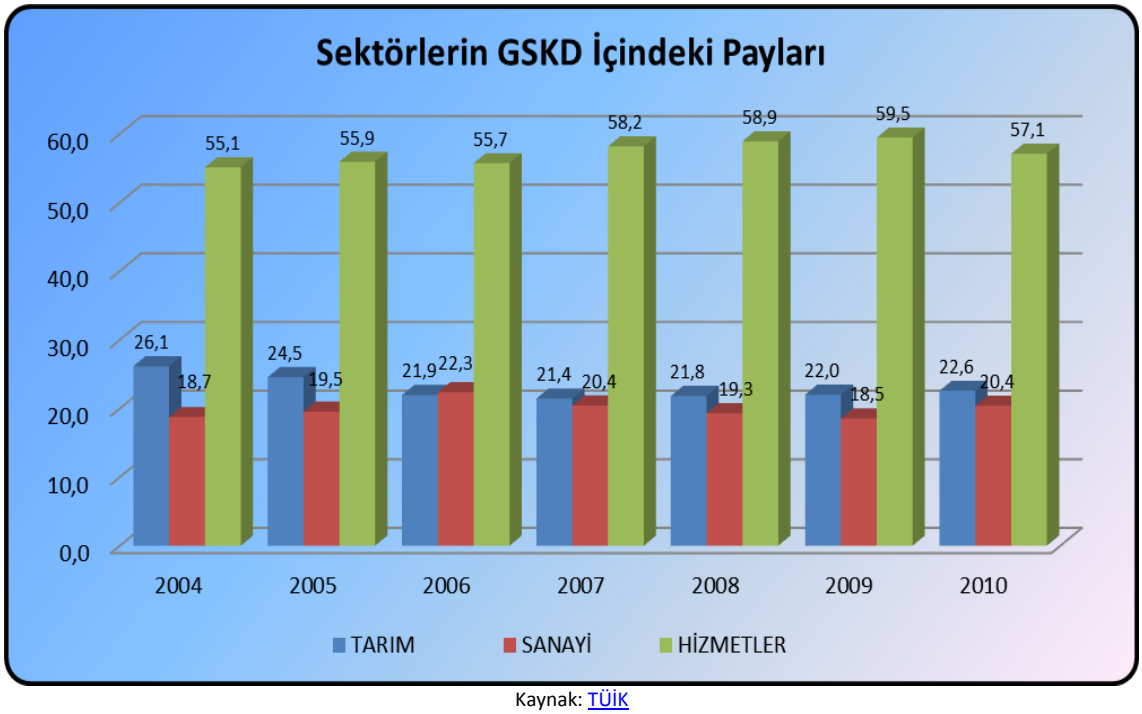

Kaynak: TÜİK

2010 yılı verileri incelendiğinde bölgede olduğu gibi Türkiye genelinde de hizmetler sektörünün GSKD içindeki payının diğer sektörlerden daha fazla olduğu görülmektedir. Ancak bölgede tarım yüzde 22,6 ile ikinci sırayı alırken Türkiye genelinde tarımın payı yüzde 9,5 ile son sıradadır.

Tablo 5: Sektörlerin GSKD İçindeki Payları, TR82 Bölgesi-Türkiye

TR82							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
TARIM	26,1	24,5	21,9	21,4	21,8	22,0	22,6
SANAYİ	18,7	19,5	22,3	20,4	19,3	18,5	20,4
HİZMET	55,1	55,9	55,7	58,2	58,9	59,5	57,1
TÜRKİYE							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
TARIM	10,7	10,6	9,4	8,5	8,5	9,1	9,5
SANAYİ	28,0	28,0	28,2	27,8	27,2	25,3	26,4
HİZMET	61,3	61,3	62,4	63,7	64,3	65,6	64,1

Kaynak: TÜİK

2010 yılında Türkiye'de tarım sektöründe gerçekleşen Gayrisafi Katma Değerin yüzde 1,8'i TR82 Bölgesine aittir. Sanayi sektöründe gerçekleşen GSKD'nin yüzde 0,6'sı, hizmetler sektöründeki GSKD'nin ise yüzde 1,8'i TR82 Bölgesine aittir.

Grafik 2: TR82 Bölgesinin Sektörlere Göre Türkiye İçindeki Payı, 2004-2010

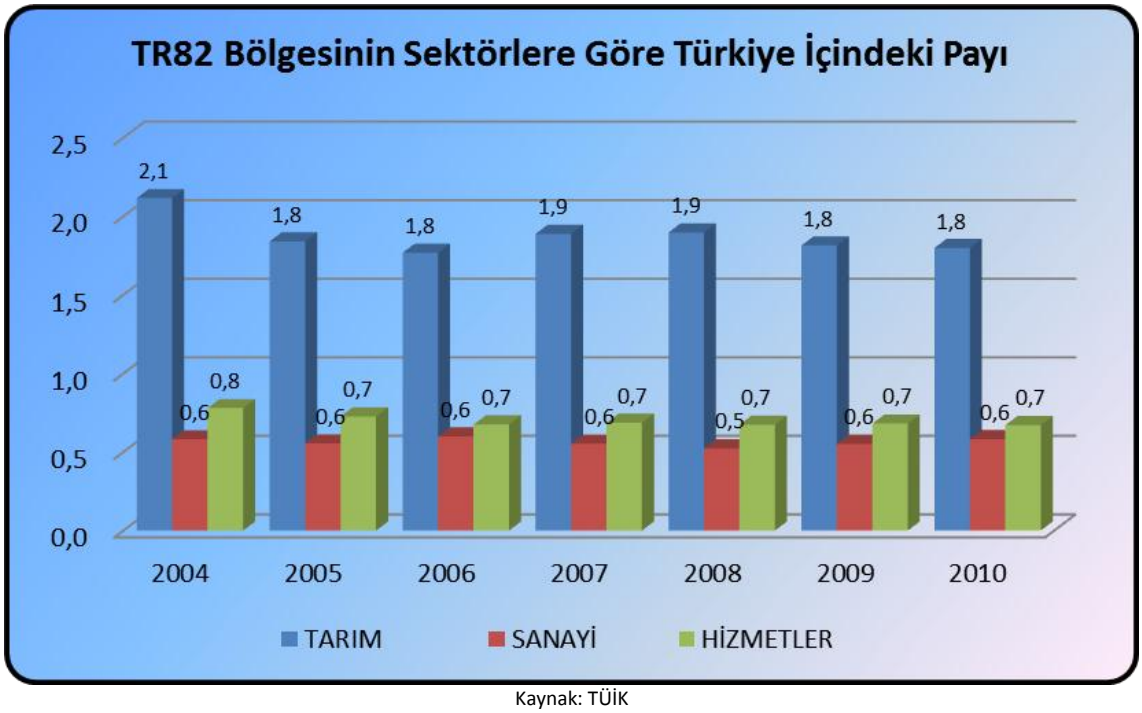

Kaynak: TÜİK

1.3.Yatırım Teşvikleri ve Kamu Yatırımları

Ekonomi Bakanlığının 2012 ve 2013 yılı verilerine göre Kastamonu ilindeki ve Türkiye genelindeki yatırım teşvikleri aşağıdaki tablolarda listelenmiştir.

Tablo 6: Yatırım Teşvikleri, Kastamonu 2012-2013

2012 Yılı Yatırım Teşvikleri Kastamonu			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yerli Sermaye	29	313	821
2013 Yılı Yatırım Teşvikleri Kastamonu			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yerli Sermaye	28	109	715

Kaynak: www.ekonomi.gov.tr

Tablo 7: Yatırım Teşvikleri, Türkiye 2012-2013

2012 Yılı Yatırım Teşvikleri Türkiye			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yerli Sermaye	237	7.050	14.680
Yabancı Sermaye	4.092	50.641	132.578
Toplam	4.329	57.691	147.258
2013 Yılı Yatırım Teşvikleri Türkiye			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yerli Sermaye	170	7.977	7.230
Yabancı Sermaye	3.200	42.619	114.005
Toplam	3.370	50.596	121.235

Kaynak: www.ekonomi.gov.tr

Kastamonu ilinde 2013 yılında kamu yatırımlarının sektörel dağılımı incelendiğinde toplam yatırımın yüzde 35,8'inin eğitim sektörüne, yüzde 28,5'inin tarım sektörüne ve yüzde 13,6'sının sağlık sektörüne yapılmasının planlandığı görülmektedir. İlde 2012 yılında en fazla tarım sektörüne kamu yatırımı gerçekleşmişken 2013 yılında en fazla kamu yatırımının eğitim sektörüne yapılması planlanmaktadır. Türkiye genelinde 2013 yılında gerçekleştirilmesi planlanan kamu yatırımlarında ise ilk sırayı Diğer Kamu Hizmetleri sektörü almaktadır. Ardından Ulaştırma sektörü ve Eğitim sektörü gelmektedir.

Tablo 8: Kamu Yatırımları, Kastamonu 2012-2013

Kastamonu İli 2012 ve 2013 Yılı Kamu Yatırımları (Bin TL)		
Sektörler	2012	2013
TARIM	33.522	32.441
MADENCİLİK	154	376
İMALAT	0	0
ENERJİ	4	1.556
ULAŞTIRMA- HABERLEŞME	19.646	5.383
TURİZM	1.500	2.800
KONUT	2.842	3.630
EĞİTİM	30.049	40.718
SAĞLIK	19.700	15.454
DİĞER KAMU HİZMETLERİ	10.851	11.300
TOPLAM	118.268	113.658

Kaynak: www.dpt.gov.tr

Grafik 3: Kamu Yatırımlarının Sektörel Dağılımı, Kastamonu 2013

Kaynak: www.dpt.gov.tr

1.4. Açılan ve Kapanan İşyerleri

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin 2012 yılı verilerine göre İlimizde 66 şirket, 138 gerçek kişi ticari işletmesi ve 8 kooperatif kurulmuş, aynı dönemde 28 şirket, 119 gerçek kişi ticari işletmesi ve 16 kooperatif kapanmıştır. 2011 yılına oranla 2012 yılında açılan işyerlerinde yüzde 4'lük artış gerçekleşirken kapanan işyerlerinde yüzde 31'lik artış gerçekleşmiştir. Türkiye geneli incelendiğinde ise 2011 yılına oranla 2012 yılında açılan işyerlerinde yüzde 7'lik azalış, kapanan işyerlerinde ise yüzde 15'lik azalış gerçekleşmiştir.

Tablo 9: Açılan ve Kapanan İşyerleri, Kastamonu-Türkiye 2011-2012

2011 ve 2012 Yıllarına Ait Kurulan ve Kapanan Şirket İstatistikleri																
İl Adı	2012 Ocak-Aralık (Oniki Aylık)								2011 Ocak-Aralık (Oniki Aylık)							
	Kurulan			Tasfiye		Kapanan			Kurulan			Tasfiye		Kapanan		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
Kastamonu	66	8	138	38	7	28	16	119	84	7	113	45	19	24	14	88
Türkiye	38.887	877	67.455	19.203	2.342	14.168	1.895	31.915	53.409	1.033	60.430	21.851	2.815	13.095	1.896	41.130

Kaynak: www.tobb.org.tr

2.NÜFUS GÖSTERGELERİ

2.1. Genel Nüfus Verileri

2012 yılı nüfus sayımına göre Kastamonu nüfusu 359.808'dir. Toplam il nüfusunun yüzde 50,6'sı kadın, yüzde 49,4'ü erkektir. Nüfusun yüzde 56,1'i kentsel nüfus, yüzde 43,9'u da kırsal nüfustur. Türkiye genelinde olduğu gibi Kastamonu ilinde de yıllardır kırsal nüfus azalırken kentsel nüfus artış göstermektedir. Ancak Kastamonu ilinde kentsel nüfus yüzde 56,1 iken Türkiye genelinde kent nüfusunun toplam nüfusa oranı yüzde 76,8'dir.

Tablo 10: Kır ve Kent Nüfusu, Kastamonu 2009-2012

	İL/İLÇE MERKEZİ			BELDE/KÖY			TOPLAM		
	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN
2009	189.984	94.125	95.859	169.839	83.027	86.812	359.823	177.152	182.671
2010	195.059	97.730	97.329	166.163	81.145	85.018	361.222	178.875	182.347
2011	197.704	98.503	99.201	162.055	79.163	82.892	359.759	177.666	182.093
2012	202.006	100.189	101.817	157.802	77.458	80.344	359.808	177.647	182.161

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

İlin geniş yaş grupları dağılımına bakıldığında yıllar itibariyle çalışma çağındaki nüfusun (15-64 yaş) oranının arttığı, buna paralel olarak 65+ yaş nüfusunun da arttığı görülmektedir. Ancak 0-14 yaş nüfusunda düşüş yaşanmaktadır. 2012 yılı nüfus sayımına göre 237.297 kişi çalışma çağı olarak adlandırılan 15-64 yaş grubunun içerisindedir.

Grafik 4: Nüfusunun Geniş Yaş Gruplarına Göre Dağılımı, Kastamonu 2009-2012

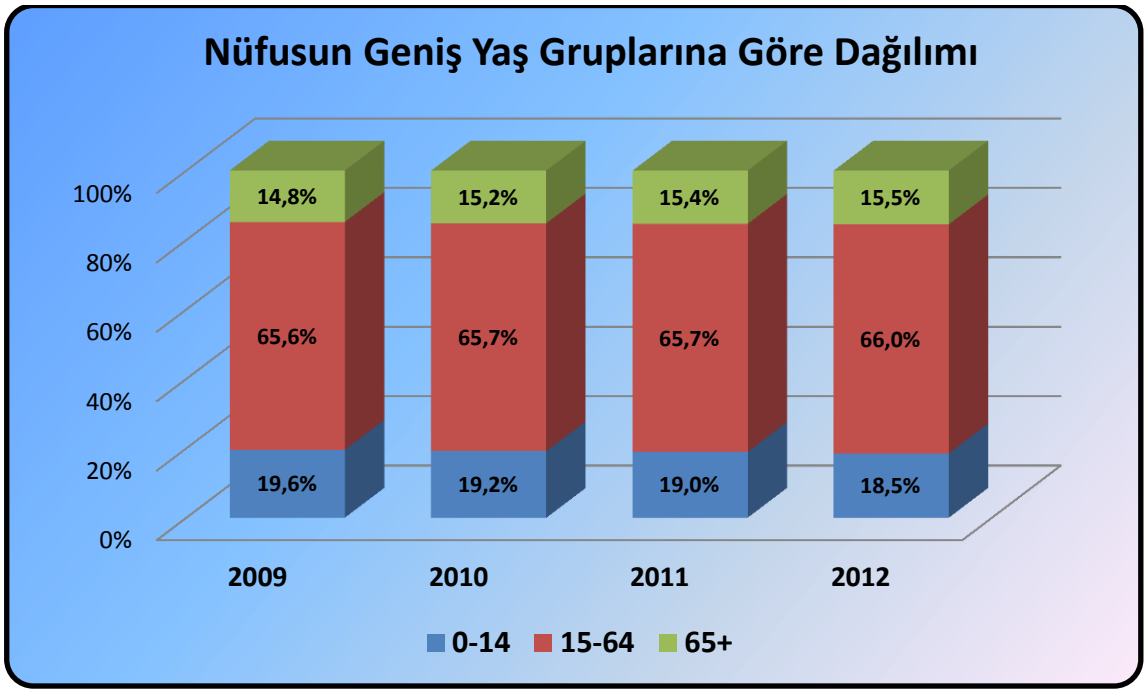

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

İlde çalışma çağındaki nüfusun yüzde 50,1'i erkek, yüzde 49,9'u kadındır. Çalışma çağındaki nüfusun içerisinde 30-34 yaş grubunda yer alanlar diğer yaş gruplarına göre daha fazladır.

Tablo 11: Yaş Gruplarına Göre Nüfus, Kastamonu 2012

Yaş Grubu	Kastamonu		
	Toplam	Erkek	Kadın
0-14	66.725	34.144	32.581
15-19	26.573	13.813	12.760
20-24	25.051	12.786	12.265
25-29	25.088	12.659	12.429
30-34	26.350	13.417	12.933
35-39	23.511	11.847	11.664
40-44	21.384	10.804	10.580
45-49	22.154	10.960	11.194
50-54	22.665	11.326	11.339
55-59	23.533	11.328	12.205
60-64	20.988	10.004	10.984
65+	55.786	24.559	31.227
Toplam	359.808	177.647	182.161

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

2012 yılı verilerine göre TR82 bölgesinde kurumsal olmayan nüfusun yüzde 64'ü lise altı, yüzde 16'sı lise ve dengi okul, yüzde 12'si yükseköğretim mezunudur. Kurumsal olmayan nüfusun yüzde 8'i ise okuma yazma bilmemektedir.

Grafik 5: Kurumsal Olmayan Nüfusun Eğitim Durumuna Göre Dağılımı, TR82 Bölgesi 2012

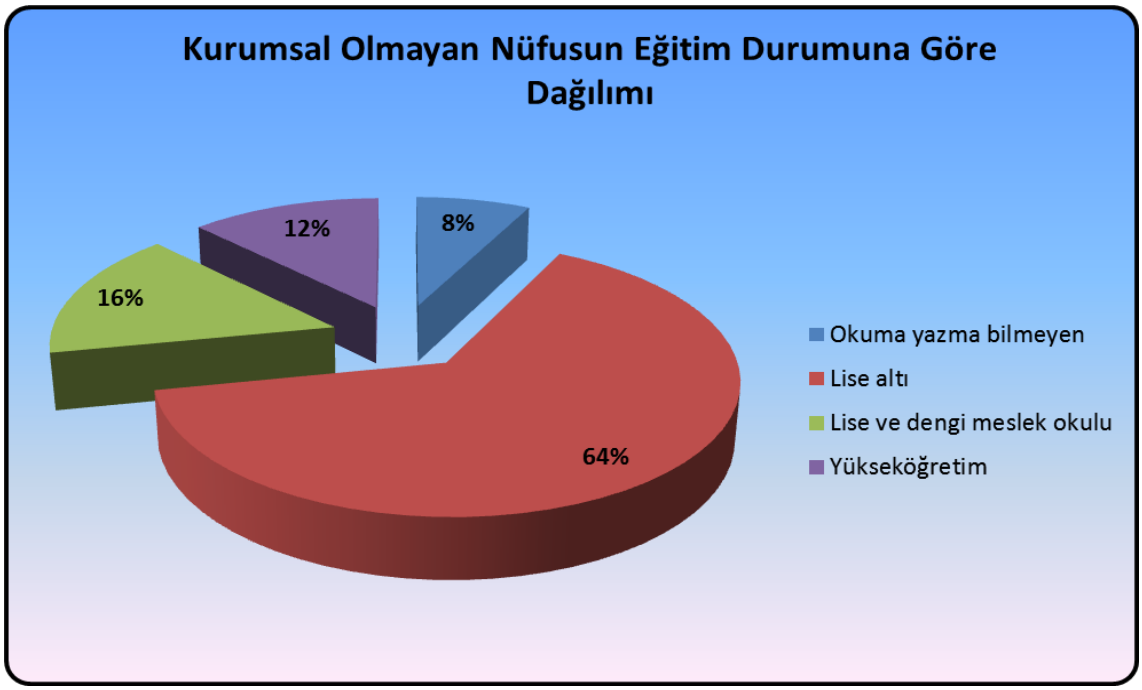

Çocuk Bağımlılık Oranı(ÇBO): Çalışma çağındaki her 100 kişi başına düşen çocuk sayısıdır. 0-14 yaş grubundaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranının yüzde olarak ifadesidir. Kastamonu ilinde 2012 yılı Çocuk Bağımlılık Oranı yüzde 28,1'dir.

Yaşlı Bağımlılık Oranı(YBO): Çalışma çağındaki her 100 kişi başına düşen yaşlı sayısıdır. 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranını olarak ifadesidir. Bu oran ilde yüzde 23,5'tir.

Genel Bağımlılık Oranı (GBO): Çalışma çağındaki her 100 kişi başına düşen çocuk ve yaşlı sayısıdır. Kastamonu'da 2012 yılında Genel Bağımlılık Oranı yüzde 51,6'dır.

Grafik 6: Yaş Bağımlılık Oranları, Kastamonu 2012

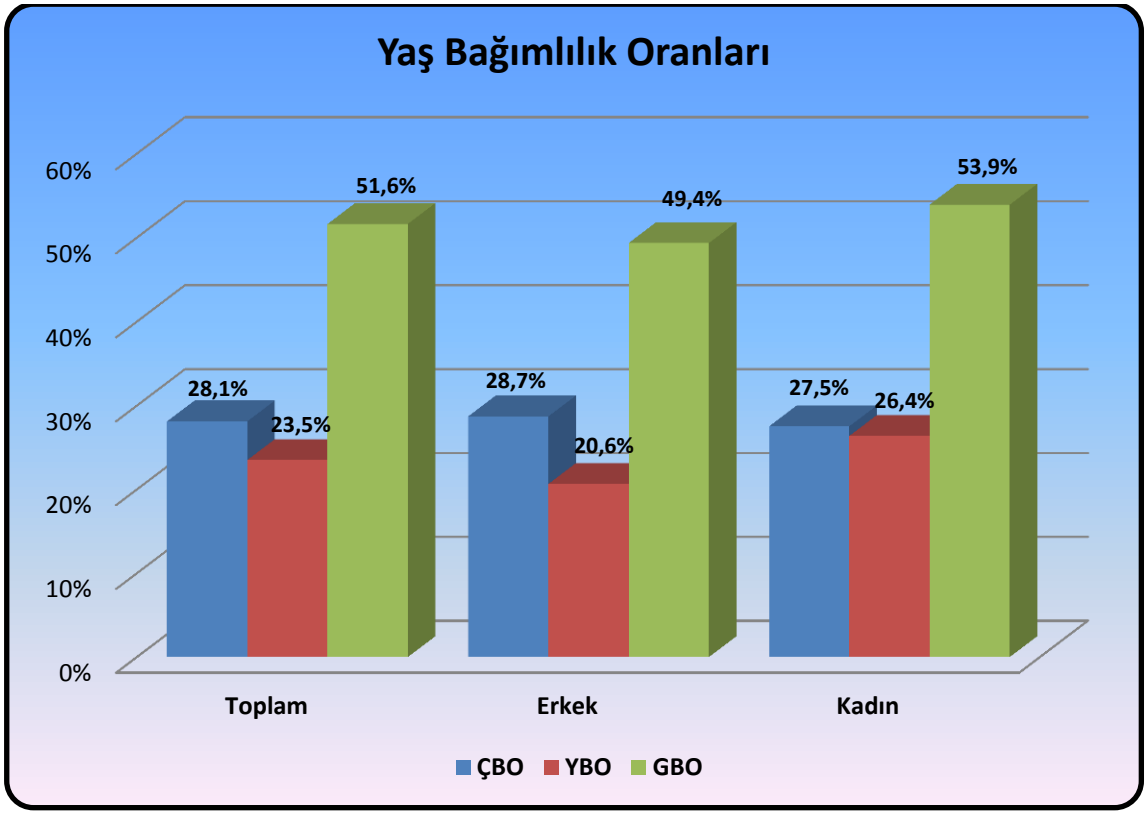

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Yıllar itibariyle Çocuk Bağımlılık Oranında düşüş yaşandığı, Yaşlı Bağımlılık Oranında ise artış yaşandığı görülmektedir. 2009 yılından bu yana Genel Bağımlılık Oranında ise düşüş gerçekleşmektedir.

Grafik 7: Yıllar İtibariyle Yaş Bağımlılık Oranı, Kastamonu 2009-2012

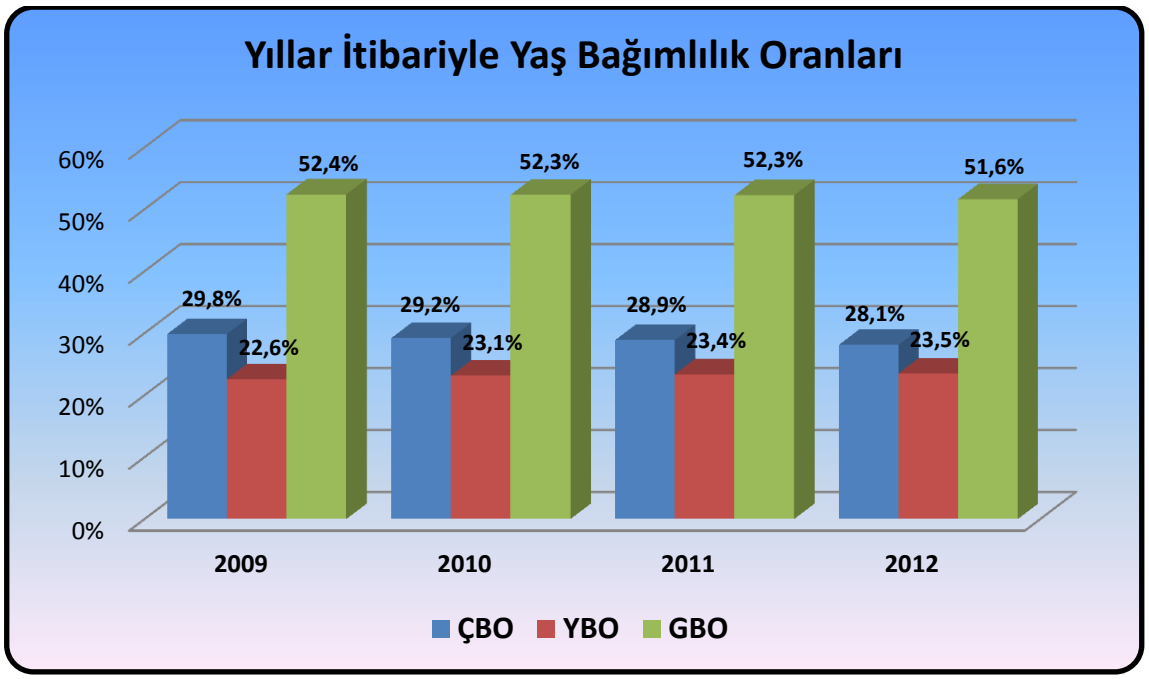

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

2.2. Eğitim Durumuna Göre Nüfus

2012 yılı verilerine göre 15 yaş ve üstü il nüfusunun yüzde 51,6'sı ilkokul ve ilköğretim mezunu, yüzde 21,5'i lise ve dengi okul mezunu, yüzde 8'i yükseköğrenim mezunudur. 15 yaş ve üzeri il nüfusunun yüzde 9,6'sı okuma-yazma bilmemektedir, yüzde 8,5'i ise okuma-yazma bilip herhangi bir okul bitirmemiştir.

Tablo 12: Eğitim Durumlarına Göre Nüfus, Kastamonu 2012

Bitirilen Eğitim Düzeyi	Toplam	Erkek	Kadın
Okuma yazma bilmeyen	28.032	5.557	22.475
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	23.518	7.777	15.741
İlkokul mezunu	99.481	44.852	54.629
İlköğretim mezunu	51.061	27.381	23.680
Ortaokul veya dengi okul mezunu	12.345	8.950	3.395
Lise veya dengi okul mezunu	50.381	31.915	18.466
Yüksekokul veya fakülte mezunu	21.945	13.434	8.511
Yüksek lisans mezunu	1.040	643	397
Doktora mezunu	267	164	103
Bilinmeyen	3.876	2.039	1.837
Toplam	**291.946**	**142.712**	**149.234**

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

2.3. Göç Verileri

Cumhuriyetin ilanından sonra ilk düzenli nüfus sayımının yapıldığı 1927 yılında il nüfusu 335.601 iken, 1990 yılı sayımında 423.206, 2000 yılı sayımında 375.476, 2007 yılında 360.366 ve 2012 yılında 359.808 olmuştur.

İlde tarım topraklarının toplam yüzölçümünün yüzde 28'ini oluşturması, aile başına düşen tarım arazisinin aileye yetersiz gelmesi, tarım arazilerinin veriminin düşük olması, istihdamın yöneleceği sektörlerin gelişememesi, büyük şehirlerdeki iş-eğitim imkanları ve yaşam koşullarının gelişmişliği göç hareketlerini hızlandırmıştır. İlde 1990 yılından 2012 yılına kadar nüfus 63.398 kişi azalmıştır.

Tablo 13: Yıllara Göre Göç İstatistikleri, Kastamonu 2009-2012

Yıllar	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı (‰)
2009	13.047	14.570	-1.523	-4,22
2010	13.811	15.422	-1.611	-4,45
2011	15.023	15.482	-459	-1,28
2012	14.340	13.933	407	1,13

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Türkiye İstatistik Kurumu 2012 yılı verilerine göre ilin en fazla göç aldığı iller İstanbul, Ankara, Samsun, Sinop ve Zonguldak'tır. En fazla göç verilen iller ise İstanbul, Ankara, Kocaeli, Karabük ve Samsun'dur.

Tablo 14: İlin En Fazla Göç Alıp-Verdiği İller, Kastamonu 2012

En Fazla Göç Aldığı İller	En Fazla Göç Verdiği İller
İstanbul	İstanbul
Ankara	Ankara
Samsun	Kocaeli
Sinop	Karabük
Zonguldak	Samsun
Kocaeli	Çankırı
Karabük	Sinop
Çorum	İzmir
Konya	Konya
Çankırı	Çorum

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

3.EĞiTiM GÖSTERGELERİ

Milli Eğitim Bakanlığının 2012-2013 öğretim yılı istatistiklerine göre ilimizde 3.986 öğrenci okul öncesi, 19.888 öğrenci ilkokul, 20.920 öğrenci ortaokul, 20.130 öğrenci ise lise ve dengi okul öğrenimi görmektedir.

Net Okullaşma Oranı: İlgili öğrenim türündeki teorik yaş grubunda bulunan öğrencilerin, ait olduğu öğrenim türündeki teorik yaş grubunda bulunan toplam nüfusu bölünmesi ile elde edilir.

İlde ilkokul ve ortaokul net okullaşma oranları ortalama yüzde 98 seviyesinde iken genel ortaöğretimde net okullaşma oranı yüzde 26,4'te, mesleki ve teknik ortaöğretimde net okullaşma oranı yüzde 50,2'de kalmaktadır.

Tablo 15: Eğitim Seviyelerine Göre Okullaşma Oranları, Kastamonu 2012-2013

Okullaşma Oranı %	İlkokul			Ortaokul			Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik Ortaöğretim		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Brüt	106,2	105,8	106,5	109,7	106,8	112,6	42,8	37,2	48,7	57,6	63,9	50,8
Net	99,5	99,3	99,7	96,2	96,6	95,9	26,4	22,8	30,2	50,2	56,7	43,2

Kaynak: MEB İstatiskleri, Örgün Eğitim, 2012-2013

İlde ortaöğretim öğrencilerinin yüzde 98,5'i il ve ilçe merkezlerinde, yüzde 1,5'i ise köy ve beldelerdeki öğretim kurumlarında eğitim görmektedir.

Tablo 16: Ortaöğretime Kayıtlı Toplam Öğrenci Sayısı, Kastamonu 2012-2013

Ortaöğretim Öğrenci Sayıları	Toplam	Erkek	Kadın
Şehir	19.835	10.338	9.497
Köy	295	145	150
Toplam	20.130	10.483	9.647

Kaynak: MEB İstatiskleri, Örgün Eğitim, 2012-2013

Ortaöğretime kayıtlı öğrencilerin yüzde 52,1'i erkek, yüzde 47,9'u kadındır. 20.130 ortaöğretim öğrencisinin yüzde 57,4'ü mesleki ve teknik liselerde öğrenim görmekte iken, yüzde 42,6'sı genel ortaöğretim kurumlarında öğrenim görmektedir.

Tablo 17: Ortaöğretim Öğrencileri Köy-Şehir Dağılımı, Kastamonu 2012

Cinsiyet	Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik		
	Toplam	Köy	Şehir	Toplam	Köy	Şehir
Erkek	3.857	2	3.855	6.626	143	6.483
Kadın	4.724	5	4.719	4.923	145	4.778
Toplam	8.581	7	8.574	11.549	288	11.261

Kaynak: MEB İstatiskleri, Örgün Eğitim, 2012-2013

4.GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

4.1. Türkiye ve TR82 (Kastamonu, Çankırı, Sinop) İşgücü Verileri

TÜİK verilerine göre 2012 yılı sonu itibariyle Türkiye geneli işsizlik oranı yüzde 9,2'dir. Türkiye geneli istihdam oranı yüzde 45,4, işgücüne katılım oranı ise yüzde 50'dir. 27 milyon 339 bin kişilik işgücünün 24 milyon 821 bini istihdam edilmektedir. 2012 yılı verilerine göre Türkiye genelindeki işsiz sayısı 2 milyon 518 bin kişidir. Nüfusun 27 milyon 385 bini ise işgücüne dahil olmayan nüfustur.

Tablo 18: Yıllara Göre Genel İşgücü Verileri, Kastamonu-Türkiye 2010-2012

Yıllar		15+ Nüfus (Bin)	İşgücü (Bin)	İstihdam Edilenler (Bin)	İşsiz (Bin)	İşgücüne Katılma Oranı (%)	İşsizlik Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)	İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus (Bin)
2010	TÜRKİYE	**52.541**	**25.641**	**22.594**	**3.046**	**48,8**	**11,9**	**43,0**	**26.901**
	TR82 *(Kastamonu, Çankırı, Sinop)*	565	313	287	26	55,3	8,3	50,8	252
2011	TÜRKİYE	**53.593**	**26.725**	**24.110**	**2.615**	**49,9**	**9,8**	**45,0**	**26.867**
	TR82 *(Kastamonu, Çankırı, Sinop)*	579	344	324	20	59,5	5,7	56,0	235
2012	TÜRKİYE	**54.724**	**27.339**	**24.821**	**2.518**	**50,0**	**9,2**	**45,4**	**27.385**
	TR82 *(Kastamonu, Çankırı, Sinop)*	594	324	306	18	54,5	5,6	51,5	270

Kaynak: TÜİK verileri

2012 yılında TR82 bölgesinin işgücü verilerine bakıldığında 324 bin kişilik işgücünün 306 bininin istihdamda olduğu, 18 bin kişinin işsiz olduğu, 270 bin kişinin ise işgücüne dahil olmadığı görülmektedir. TR82 bölgesinin işsizlik oranı yüzde 5,6, işgücüne katılım oranı yüzde 54,5, istihdam oranı ise yüzde 51,5'tir. Türkiye ile TR82 bölgesi karşılaştırıldığında işsizlik oranı bölgede daha düşüktür, işgücüne katılım ve istihdam oranları ise Türkiye ortalamasından yüksektir.

TÜİK verilerine göre Türkiye'de 27 milyon 339 bin kişilik işgücünün yüzde 57,2'si lise altı, yüzde 20,3'ü lise ve dengi meslek okulu, yüzde 18,3'ü yükseköğretim mezunudur. TR82 Bölgesinde ise işgücünün yüzde 64,2'si lise altı, yüzde 15,7'si lise ve dengi meslek okulu, yüzde 12,3'ü yükseköğretim mezunudur.

Grafik 8: Eğitim Durumuna Göre İşgücü, TR82 Bölgesi-Türkiye 2012

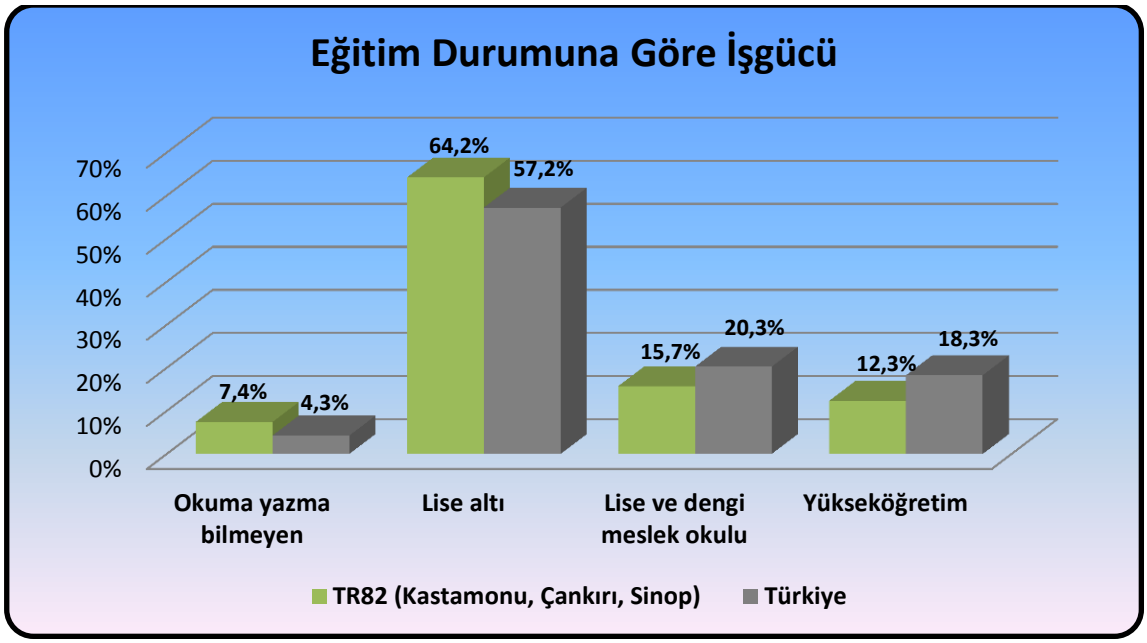

Yaş gruplarına göre işgücünün dağılımına bakıldığında Türkiye genelinde işgücünün yüzde 43,5'i 35-54 yaş grubundadır. İşgücünün yüzde 30,8'i ise 25-34 yaş grubundadır. TR82 bölgesinde ise aynı şekilde 35-54 yaş grubundakilerin yüzde 42'lik orana sahip olduğu, ardından 25-34 yaş grubundakilerin yüzde 23,1'lik payının olduğu görülmektedir.

Grafik 9: Yaş Gruplarına Göre İşgücü, TR82 Bölgesi-Türkiye 2012

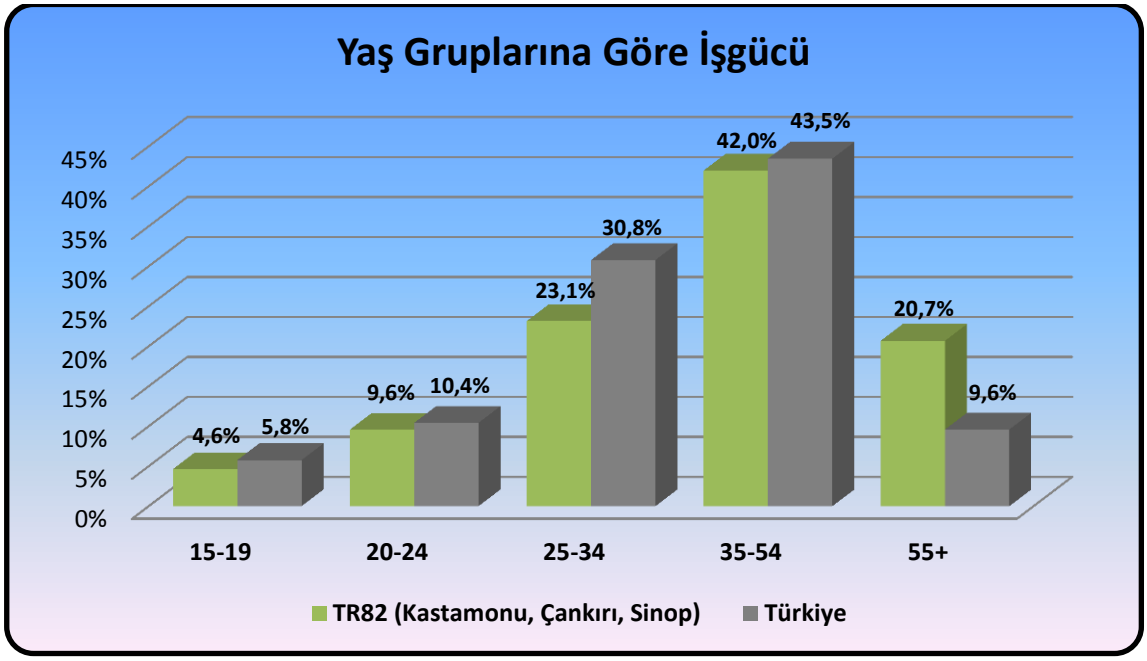

Türkiye genelinde istihdam edilen işgücünün çalıştıkları faaliyet kollarına göre dağılımı incelendiğinde en fazla çalışanın hizmet sektöründe ardından sanayi ve tarım sektöründe bulundukları görülmektedir. İstihdamda bulunanların yarıya yakını hizmet sektöründe çalışmaktadır.

Grafik 10: İstihdam Edilenlerin İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı, Türkiye 2010-2012

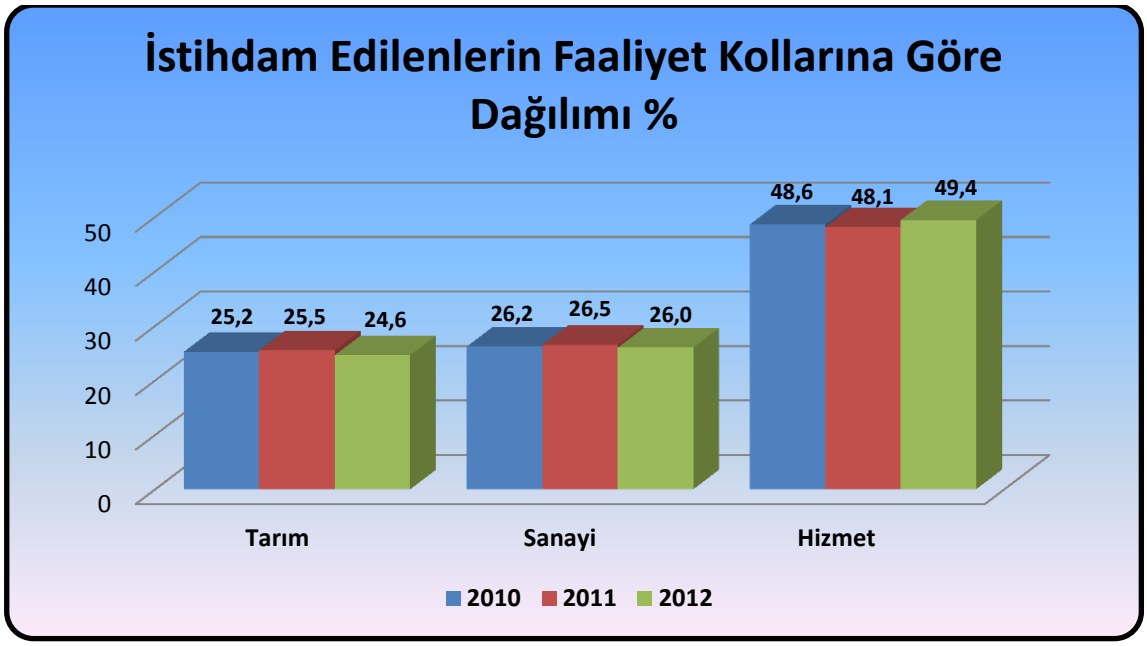

Kaynak: TÜİK verileri

TR82 Bölgesinde istihdam edilenler en fazla tarım sektöründe çalışmakta ardından hizmet sektörü ve sanayi sektörü gelmektedir. Yıllara göre değişim değerlendirildiğinde ise tarım sektöründe çalışan sayısının 2012 yılında düştüğü, hizmet ve sanayi sektöründe çalışan sayısının arttığı gözlemlenmektedir.

Grafik 11: İstihdam Edilenlerin İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı, TR82 Bölgesi 2010-2012

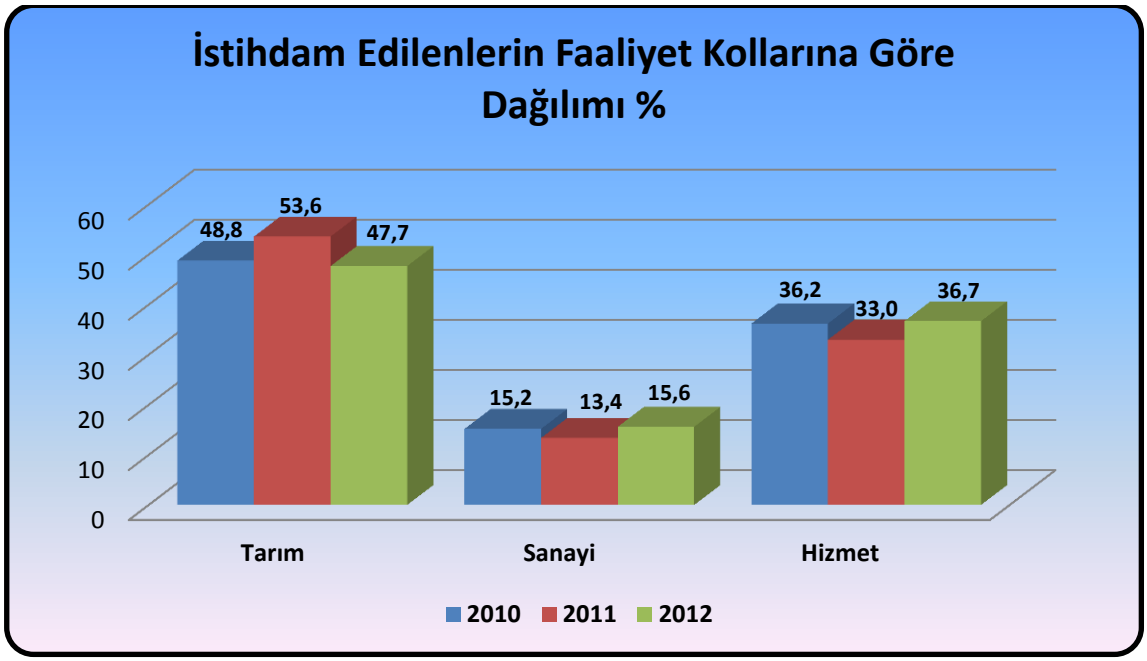

Kastamonu, Çankırı ve Sinop illerini kapsayan TR82 Bölgesinde istihdam edilenlerin yüzde 40,8'i ücretli-maaşlı olarak çalışmakta, yüzde 30,1'i işveren olarak veya kendi hesabına çalışmakta, yüzde 29,1'i ise ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Tatım sektöründe istihdam edilenlerin yüzde 56,2'si ücretsiz aile işçisidir. Cinsiyet ayrımına göre değerlendirildiğinde ise erkeklerin yüzde 50,5'i ücretli-maaşlı, kadınların yüzde 58,5'i ücretsiz aile işçisi olarak istihdam edilmektedir.

Tablo 19: İstihdam Edilenlerin Cinsiyete Göre İşteki Durumu, TR82 Bölgesi 2012

TR82 2012	TOPLAM			TARIM			TARIM DIŞI		
	Ücretli, maaşlı ve yevmiyeli	İşveren ve kendi hesabına	Ücretsiz aile işçisi	Ücretli, maaşlı ve yevmiyeli	İşveren ve kendi hesabına	Ücretsiz aile işçisi	Ücretli, maaşlı ve yevmiyeli	İşveren ve kendi hesabına	Ücretsiz aile işçisi
TOPLAM	40,8%	30,1%	29,1%	4,1%	39,7%	56,2%	74,4%	21,9%	4,4%
ERKEK	50,5%	39,4%	10,6%	8,8%	67,6%	23,5%	73,6%	23,1%	3,3%
KADIN	25,4%	15,3%	58,5%	1,3%	14,1%	84,6%	76,9%	17,9%	7,7%

Kaynak: TÜİK verileri

TR82 Bölgesindeki 18 bin işsizin yüzde 57,8'i lise altı, yüzde 28,3'ü lise ve dengi meslek okulu, yüzde 11,7'si ise yüksek öğretim mezunudur.

Grafik 12: Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranları, TR82 Bölgesi 2012

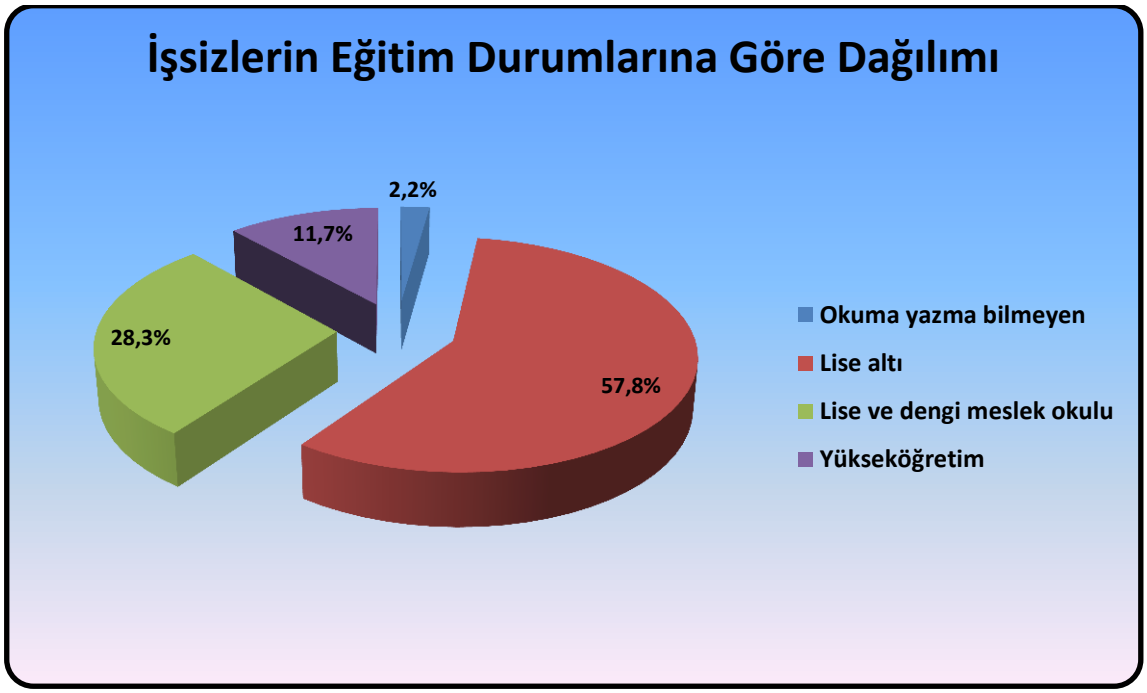

Kaynak: TÜİK verileri

Yaş gruplarına göre en fazla işsiz yüzde 38,9 ile 25-34 yaş grubunda yer almakta, bu yaş grubunu yüzde 27,8 ile 35-54 yaş grubu ve yüzde 22,2 ile 20-24 yaş grubundakiler takip etmektedir.

Grafik 13: Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Oranları, TR82 Bölgesi 2012

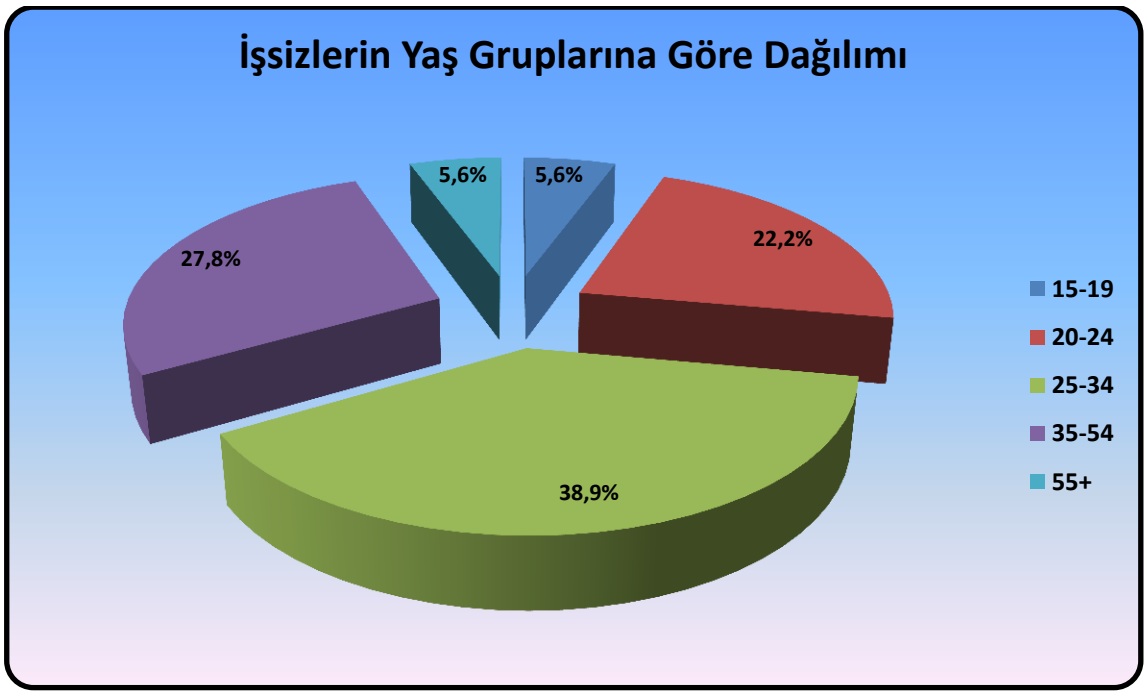

Kaynak: TÜİK verileri

TÜİK verilerine göre Türkiye genelinde işgücüne dahil olmayanların yüzde 43,8'i ev işleri ile meşgul olduğundan, yüzde 16,1'i eğitim gördüğünden, yüzde 13,9'u emekli olduğundan işgücüne dahil olmamıştır.

Grafik 14: İşgücüne Dahil Olmayanların Nedenleri, Türkiye 2012

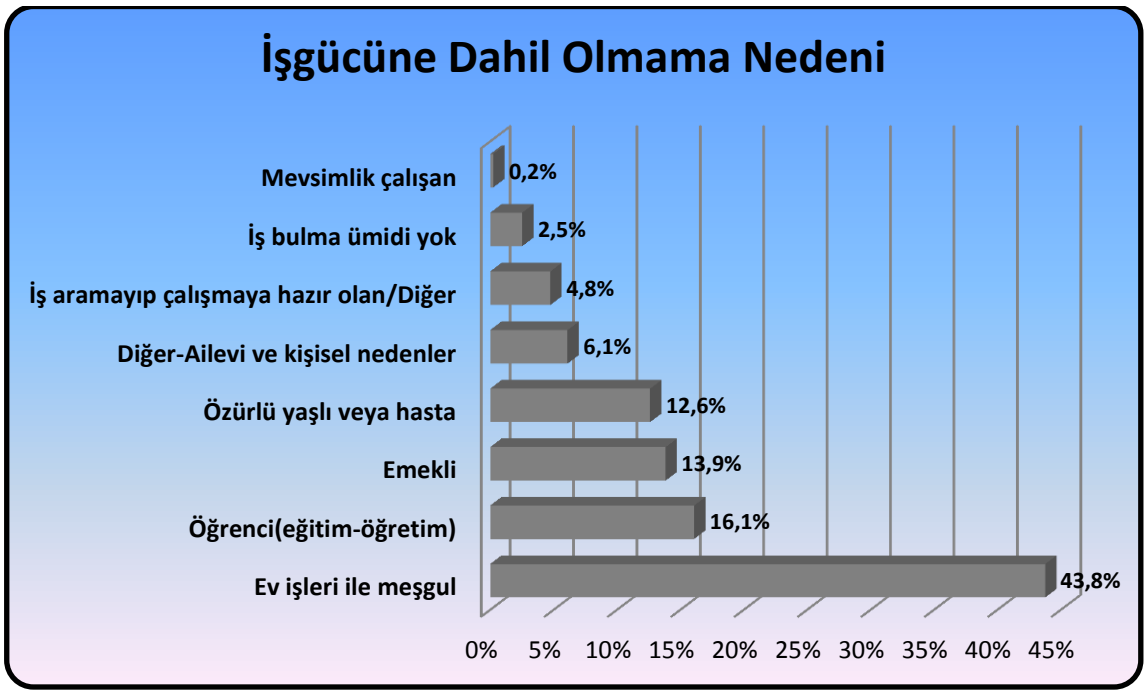

TR82 Bölgesinde işgücüne dahil olmayanların yüzde 29,3'ü ev işleriyle meşgul olduğundan, yüzde 25,9'u özürlü yaşlı ya da hasta olduğundan, yüzde 14,4'ü ise emekli olduğundan çalışmamaktadır.

Grafik 15: İşgücüne Dahil Olmayanların Nedenleri, TR82 Bölgesi 2012

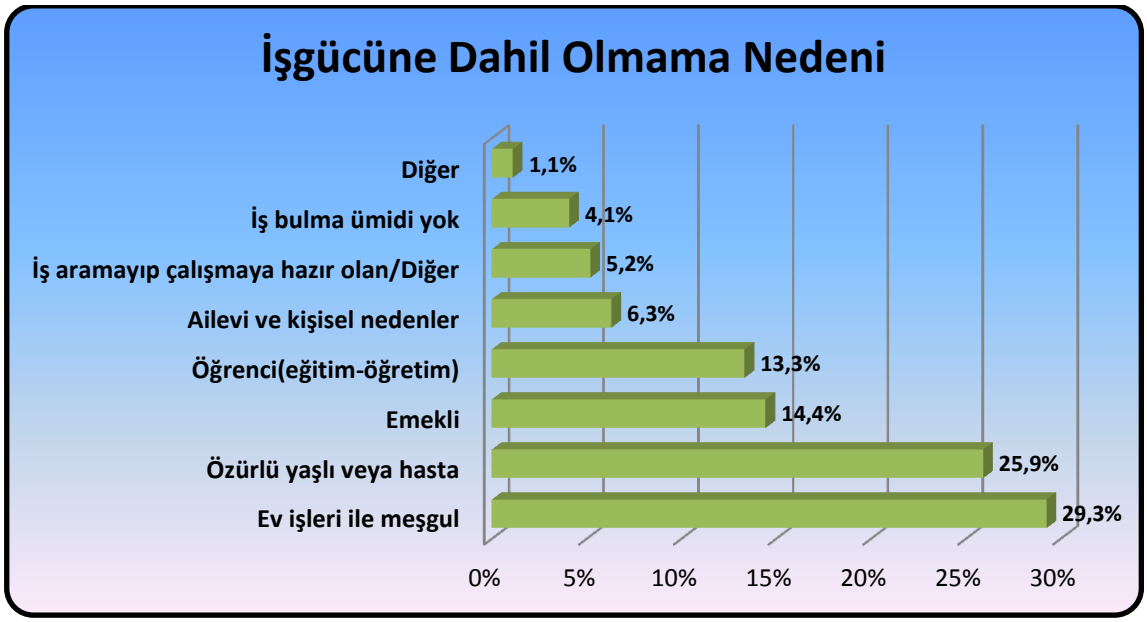

Kaynak: TÜİK verileri

5.İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

5.1.Başvurular ve Kayıtlı İşsizler

2012 yılı verilerine göre Kastamonu Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne yıl içerisinde başvuran kişi sayısı 10.780'dir. Yıl içerisinde başvuranların yüzde 64,8'i erkek, yüzde 35,2'si kadındır. 2008 yılından 2011 yılına kadar ortalama 5.200 kişi Kuruma başvuru yaparken, 2012 yılında bu rakam 10.780'e çıkmıştır.

Grafik 16: Yıllar İtibariyle Yapılan Başvurular, Kastamonu 2012

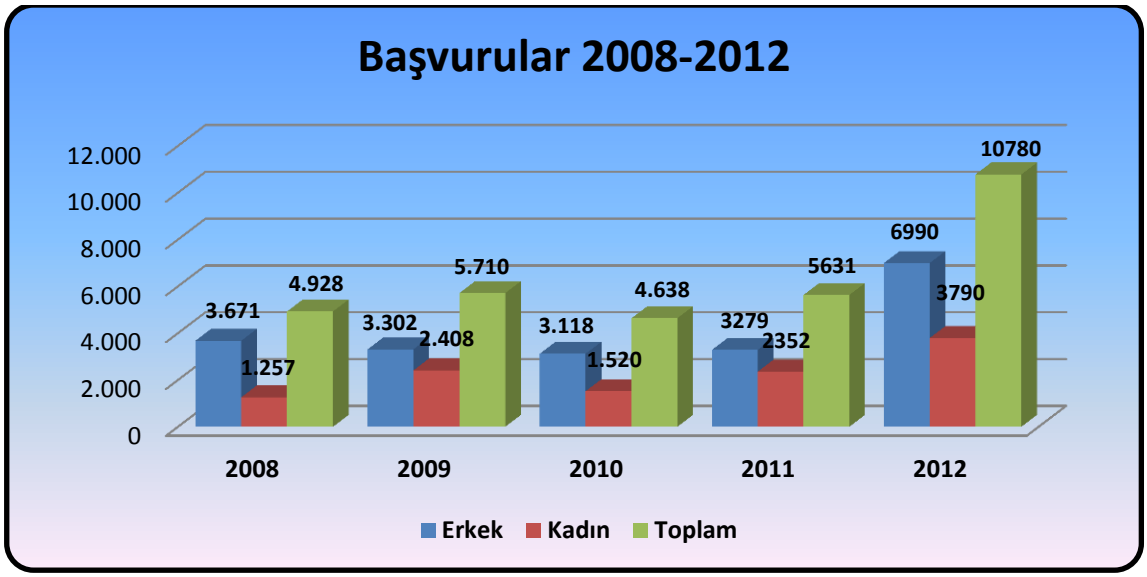

İl Müdürlüğüne 2012 yılında yapılan başvuranların yüzde 51,5'i ilköğretim mezunu, yüzde 34,4'ü ortaöğretim mezunudur. Kuruma başvuran ilköğretim mezunlarının yüzde 63,7'si, ortaöğretim mezunlarının ise yüzde 72,1'i erkektir.

2013 yılının ilk dokuz aylık döneminde ise 7.818 kişi Kuruma başvurmuştur. Başvuranların yüzde 46,8'i ilköğretim mezunu, yüzde 32,9'u ortaöğretim mezunu ve yüzde 17,8'i de yükseköğretim mezunudur.

Grafik 17: Eğitim Durumuna Göre Yapılan Başvurular, Kastamonu 2012

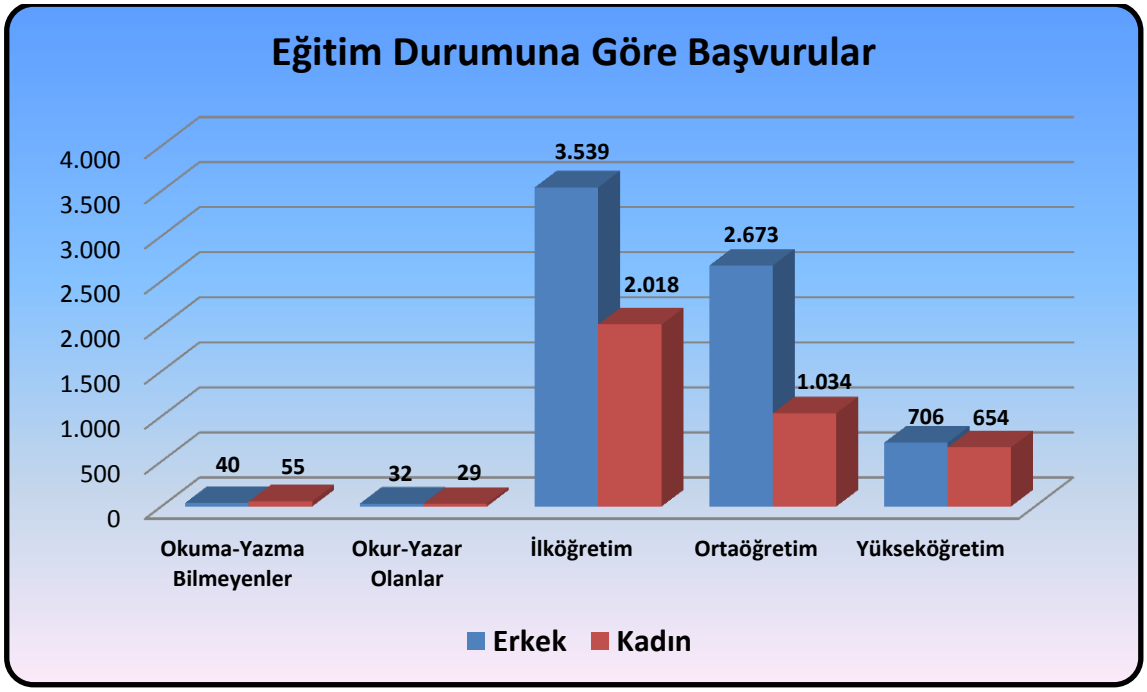

Kaynak: İŞKUR verileri

Kastamonu Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne 2012 yılında iş aramak için başvuranların 1.936'sı beden işçisi mesleğinde iş aradığını, 885'i şoför olarak iş aradığını beyan etmiştir. Türkiye genelinde de yine beden işçisi ilk sırayı yer almakta ardından büro memuru gelmektedir.

2013 yılı Ocak-Eylül döneminde Kuruma başvuran erkeklerin en fazla iş aradığı meslekler beden işçisi (genel), şoför (yük taşıma), beden işçisi (temizlik), satış danışmanı ve ağır kamyon şoförü iken kadınların en fazla iş aradığı meslekler beden işçisi (temizlik), temizlik görevlisi, makineci, büro memuru ve beden işçisi (genel)'dir.

Tablo 20: Mesleklere Göre Başvurular, Kastamonu-Türkiye 2012

Kastamonu		Türkiye	
Meslekler	Başvuru Sayısı	Meslekler	Başvuru Sayısı
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1.936	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	572.862
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	885	BÜRO MEMURU (GENEL)	100.687
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	727	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	86.976
YANGIN İLK MÜDAHALE İŞÇİSİ	671	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	53.649
AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	617	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	47.515
BÜRO MEMURU (GENEL)	365	SEKRETER	36.929
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	254	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	33.993
SEKRETER	180	ÖN MUHASEBECİ	30.406
GARSON (SERVİS ELEMANI)	174	GARSON (SERVİS ELEMANI)	27.132
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	135	MUHASEBECİ	25.799
MAKİNECİ (DİKİŞ)	135	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	21.000
BÜRO İŞÇİSİ	132	AŞÇI	20.870
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	129	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	20.686
AŞÇI YARDIMCISI	126	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	20.649
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	116	KASİYER	19.481

Kaynak: İŞKUR verileri

İl Müdürlüğüne kayıtlı işsizlerin sayısı 2012 yılı itibariyle 11.097'dir. Bunların yüzde 60,4'ü erkek, yüzde 39,6'sı kadındır. 2011 yılına göre 2012 yılında Kuruma kayıtlı işsiz sayısında yüzde 36'lık bir artış gerçekleşmiştir.

Grafik 18: Kayıtlı İşsizler, Kastamonu 2008-2012

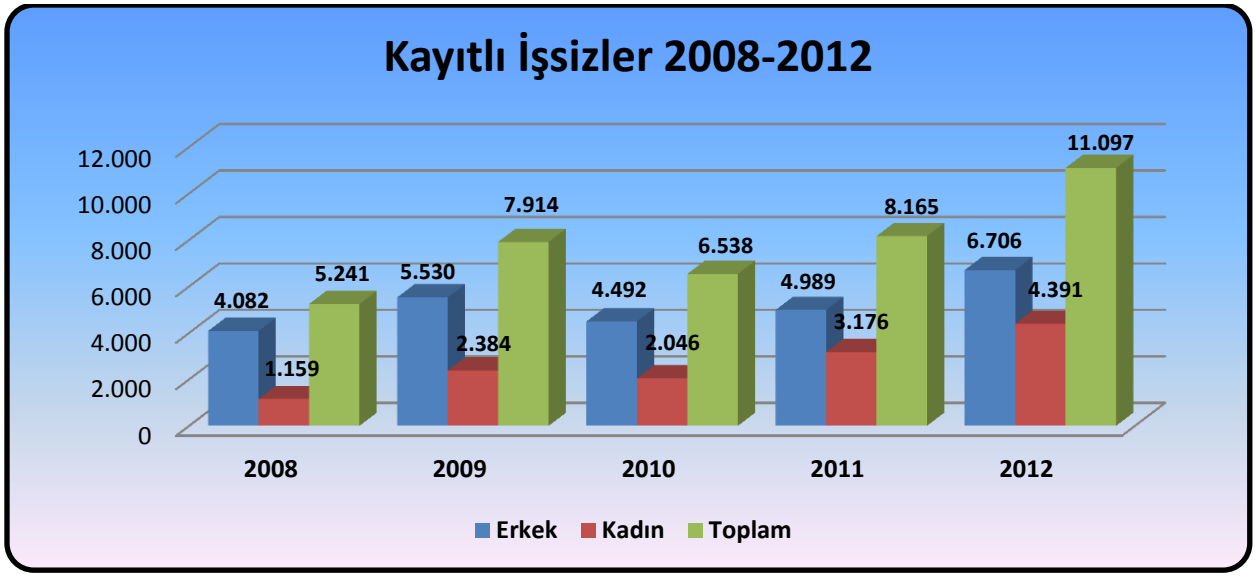

2012 yılı verilerine göre ilde en fazla kayıtlı işsizin beden işçisi mesleğinde olduğu ardından şoför ve yangın ilk müdahale işçisi mesleklerinin geldiği görülmektedir. Yangın ilk müdahale işçisi mesleğinde kayıtlı işsizin fazla olmasının nedeni 2012 yılı içerisinde ilgili meslekte kamu talebine yapılan başvurulardır. Türkiye genelinde de beden işçisi mesleği ilk sırayı alırken bunu büro memuru mesleğindeki kayıtlı işsizler takip etmektedir.

2013 yılı ilk dokuz aylık verilere göre ilde erkeklerde en fazla kayıtlı işsizin olduğu meslekler beden işçisi (genel), şoför (yük taşıma), ağır kamyon şoförü, yangın ilk müdahale işçisi ve beden işçisi (temizlik) meslekleridir. Kadınlarda ise en fazla kayıtlı işsizin olduğu meslekler beden işçisi (genel), beden işçisi (temizlik), büro memuru, temizlik görevlisi ve sekreter meslekleridir.

Tablo 21: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsizler, Kastamonu-Türkiye 2012

Kastamonu		Türkiye	
Meslekler	Kayıtlı İşsiz Sayısı	Meslekler	Kayıtlı İşsiz Sayısı
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2.151	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	580.621
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	1.071	BÜRO MEMURU (GENEL)	142.007
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	705	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	92.007
YANGIN İLK MÜDAHALE İŞÇİSİ	487	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	47.614
AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	440	SEKRETER	46.050
BÜRO MEMURU (GENEL)	435	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	45.512
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	262	ÖN MUHASEBECİ	38.206
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	224	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	35.912
SEKRETER	221	MUHASEBECİ	32.002
GARSON (SERVİS ELEMANI)	173	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	26.951
BÜRO İŞÇİSİ	166	GARSON (SERVİS ELEMANI)	25.819
AŞÇI YARDIMCISI	147	AŞÇI	24.021
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	140	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	22.344
KAMYONET ŞOFÖRÜ	131	ÇAYCI	21.965
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	129	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	19.608
ÖN MUHASEBECİ	123	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	19.408
MAKİNECİ (DİKİŞ)	115	BÜRO İŞÇİSİ	17.425
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	93	KASİYER	16.640
AŞÇI	92	MAKİNECİ (DİKİŞ)	15.574
MUHASEBECİ	81	AŞÇI YARDIMCISI	14.503

Kaynak: İŞKUR verileri

2012 yılı itibariyle bekleme sürelerine göre durumları incelendiğinde ilde kayıtlı işsizlerin yüzde 46'sının 1 yıl ve daha uzun süredir, yüzde 15,5'inin 8-12 aydır, yüzde 9'unun 6-7 aydır iş aradığı görülmektedir.

2013 yılı ilk dokuz aylık döneminde kuruma kayıtlı işsizlerin yüzde 62,1'i 1 yıl veya daha uzun süredir iş aramakta, yüzde 13,3'ü 8-12 aydır iş aramakta ve yüzde 3,9'u 6-7 aydır iş aramaktadır.

Grafik 19: Kayıtlı İşsizlerin Bekleme Süresi, Kastamonu 2012

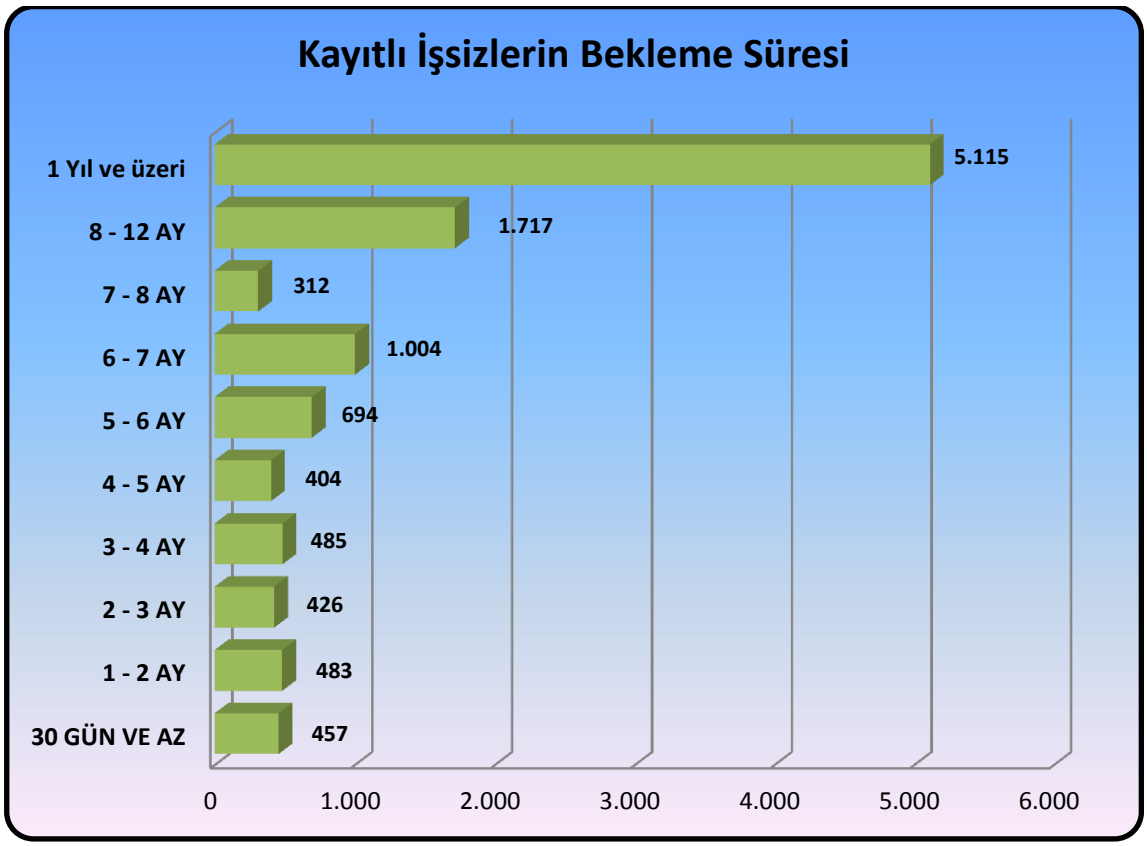

Kaynak: İŞKUR verileri

2012 yılı itibariyle Kastamonu İl Müdürlüğüne kayıtlı işsizlerin yüzde 21,8'inin 20-24 yaş grubunda olduğu, yüzde 20,6'sının 25-29 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Yaş grubu ilerledikçe bu oranlar azalmaktadır. 15-24 yaş arasındakilerin oluşturduğu genç nüfus kayıtlı işsizlerin yüzde 25'ini oluşturmaktadır.

2013 yılı Ocak-Eylül dönemi verilerine göre kayıtlı işsizlerin yüzde 23,8'i 20-24 yaş grubunda, yüzde 20,6'sı 25-29 yaş grubunda ve yüzde 16,9'unun ise 30-34 yaş grubundadır.

Grafik 20: Yaş Grupları ve Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsizler, Kastamonu 2012

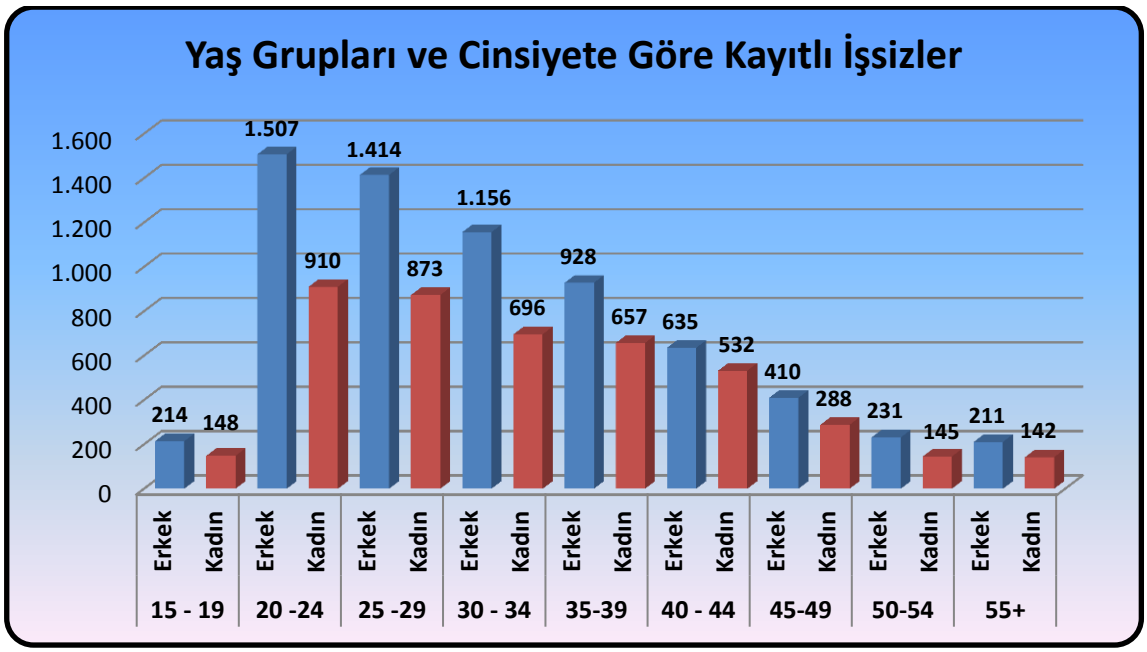

Kaynak: İŞKUR verileri

İlde ilköğretim mezunu kayıtlı işsizler toplamın yüzde 53,9'unu oluşturmaktadır. Ardından yüzde 29,7 ile ortaöğretim mezunları gelmektedir. Kayıtlı işsizlerin yüzde 1,8'i okuma yazma bilmemektedir.

2013 yılı ilk dokuz aylık verilerine göre öğrenim durumlarına bakıldığında en fazla kayıtlı işsizin yüzde 50,4'ünün ilköğretim, yüzde 30,9'unun ortaöğretim ve yüzde 16,3'ünün yükseköğretim mezunları olduğu görülmektedir.

Grafik 21: Kayıtlı İşsizlerin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı, Kastamonu 2012

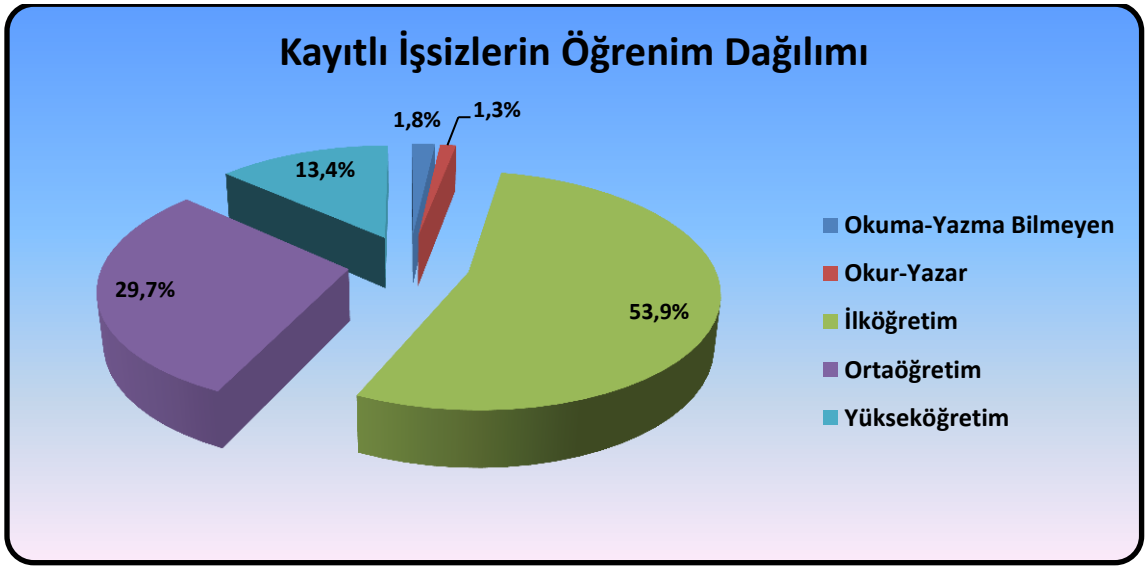

5.2. Açık İşler

2012 yılı itibariyle Kastamonu İl Müdürlüğünce 3.591 kişilik açık iş talebi alınmıştır. Alınan açık iş taleplerinin yüzde 97'si normal statüde, yüzde 2,9'u özürlü statüsünde, yüzde 0,1'i de eski hükümlü-terörle mücadelede yaralanan statüsündedir. Türkiye genelinde alınan açık iş taleplerinin yüzde 87,6'sı normal statüde, yüzde 12,3'ü özürlü statüsünde, yüzde 0,1 eski hükümlü-terörle mücadelede yaralanan statüsündedir.

Kastamonu'da 2012 yılında 2011 yılına kıyasla alınan açık iş taleplerinde yüzde 49,6'lık artış gerçekleşmiştir. 2009-2010 yılları arasında krizin etkisinden çıkılmasıyla beraber alınan açık iş taleplerinde yüzde 211'lik artış yaşanmıştır.

2013 yılı Ocak-Eylül döneminde ilde toplam 5.315 kişilik açık iş talebi alınmıştır. Bunların 4.790'ı özel sektör, 525'i kamu talepleridir.

Grafik 22: Yıllar İtibariyle Alınan Açık İşler, Kastamonu 2008-2012

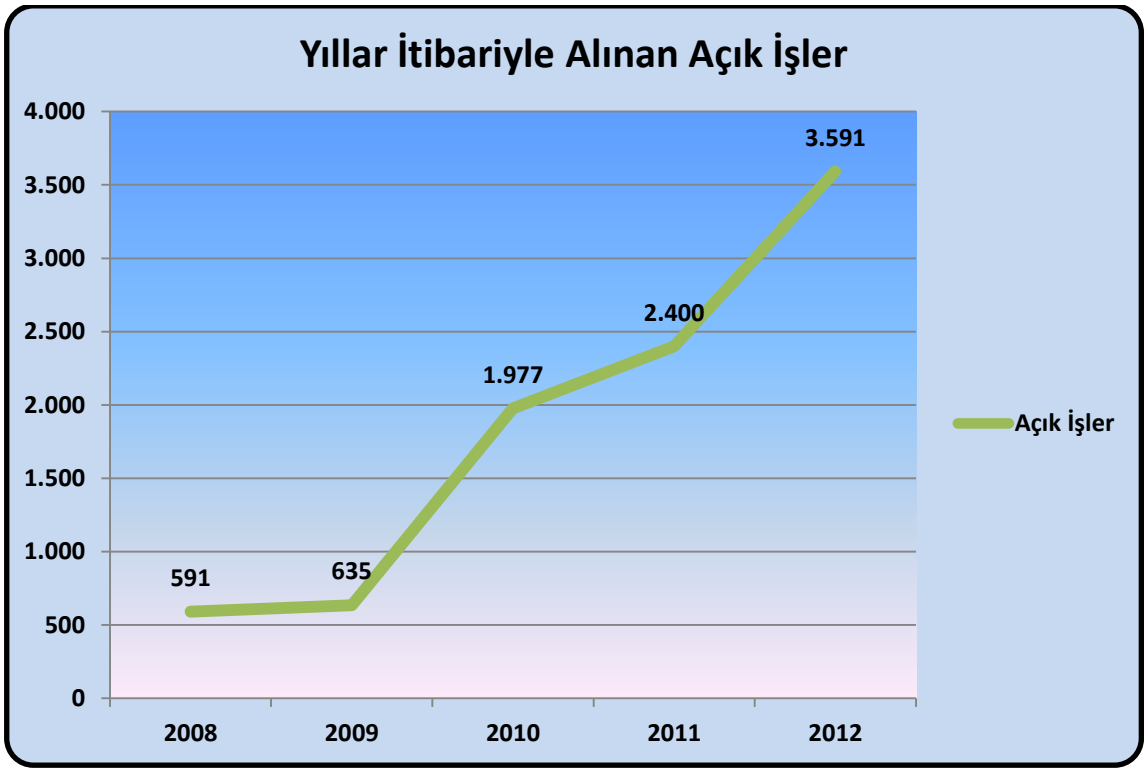

Kaynak: İŞKUR verileri

Kastamonu ilinde 2012 yılında alınan açık işlerin en fazla olduğu meslekler beden işçisi, satış elemanı ve konfeksiyon işçisidir. Türkiye genelinde beden işçisi, temizlik görevlisi ve satış elemanı meslekleri en fazla açık iş talebinin alındığı mesleklerdir.

İlde 2013 yılının ilk dokuz aylık döneminde mesleklere göre en fazla alınan açık işler sıralaması beden işçisi (genel), makineci, satış danışmanı, beden işçisi (temizlik) ve garson (servis elemanı) şeklindedir.

Tablo 22: Mesleklere Göre Açık İşler, Kastamonu-Türkiye 2012

Kastamonu		Türkiye	
Meslekler	Açık İş Sayısı	Meslekler	Açık İş Sayısı
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1.020	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	366.718
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	273	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	48.132
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	168	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	43.931
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	147	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	22.153
GARSON (SERVİS ELEMANI)	117	BÜRO MEMURU (GENEL)	20.913
MAKİNECİ (DİKİŞ)	114	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	20.446
ORMAN İŞÇİSİ	93	MAKİNECİ (DİKİŞ)	18.058
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	89	GARSON (SERVİS ELEMANI)	15.768
BÜRO MEMURU (GENEL)	71	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	13.197
MARANGOZ	66	REYON GÖREVLİSİ	11.054
ÖN MUHASEBECİ	57	KASİYER	10.159
MOBİLYA İMALATÇISI/MOBİLYACI	56	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	7.944
KASİYER	54	ÖN MUHASEBECİ	7.860
YANGIN İLK MÜDAHALE İŞÇİSİ	52	LOJİSTİK ELEMANI	7.723
REYON GÖREVLİSİ	49	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	7.551
AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	38	BULAŞIKÇI (STEVARD)	7.114
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	33	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	6.820
SEKRETER	31	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	6.621
İNŞAAT TEKNİKERİ	30	AŞÇI	6.033
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	26	ELEKTRİK TEKNİSYENİ	5.817

Kaynak: İŞKUR verileri

İlde 2012 yılında nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda alınan açık işlerin oranı yüzde 41,3'tür. 2012 yılında alınan açık işlerin yüzde 16,2'si hizmet ve satış elemanları, yüzde 14,6'sı ise sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubuna yöneliktir. Türkiye genelinde meslek gruplarına göre alınan açık işlerin sıralaması da aynıdır. Türkiye'de nitelik gerektirmeyen mesleklere yönelik açık işlerin oranı yüzde 51,1, hizmet ve satış elemanları yüzde 12, sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar yüzde 10,3'tür.

Kastamonu'da 2013 yılı dokuz aylık verileri değerlendirildiğinde meslek gruplarına göre en fazla alınan açık işler yüzde 36 ile nitelik gerektirmeyen meslekler, yüzde 21 ile hizmet ve satış elemanları ve yüzde 16,3 ile tesis ve makine operatörleri gruplarındadır.

Grafik 23: Meslek Gruplarına Göre Alınan Açık İşler, Kastamonu 2012

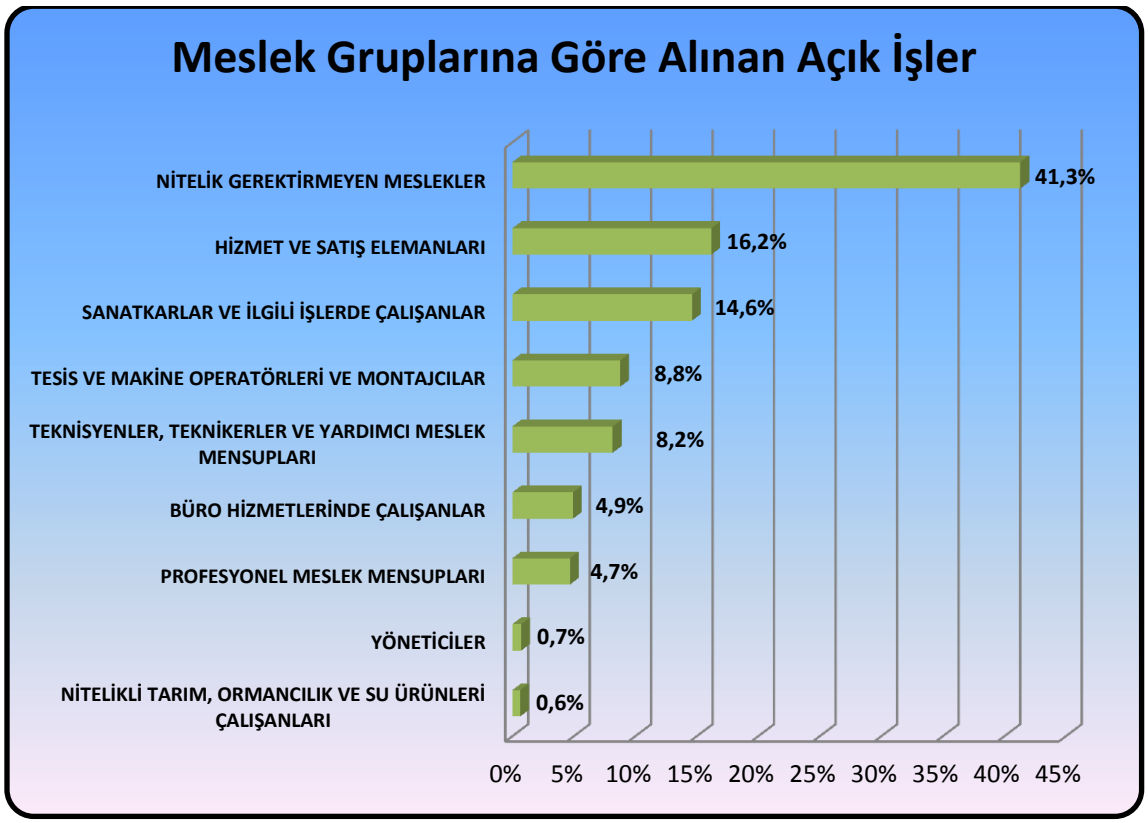

Kaynak: İŞKUR verileri

İktisadi faaliyet kollarına göre açık işlerde imalat sektörü yüzde 29,3 ile ilk sırayı almakta ardından yüzde 13,9 ile diğer hizmet faaliyetleri ve yüzde 10,6 ile toptan ve perakende ticaret sektörü gelmektedir. Türkiye'de ise yüzde 33,9 ile imalat sektörü en fazla paya sahip iken bunu yüzde 9,5 ile toptan ve perakende ticaret ve yüzde 9,1 ile diğer hizmet faaliyetleri izlemektedir.

Kastamonu Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünce 2013 yılı dokuz aylık döneminde alınan açık işlerin iktisadi faaliyet kollarına göre dağılımına bakıldığında yüzde 29,4 ile imalat sektörünün ilk sırayı aldığı ardından yüzde 15,1 ile diğer hizmet faaliyetleri ve yüzde 14,6 ile toptan ve perakende ticaret sektörü geldiği görülmektedir.

Grafik 24: İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Alınan Açık İşler, Kastamonu 2012

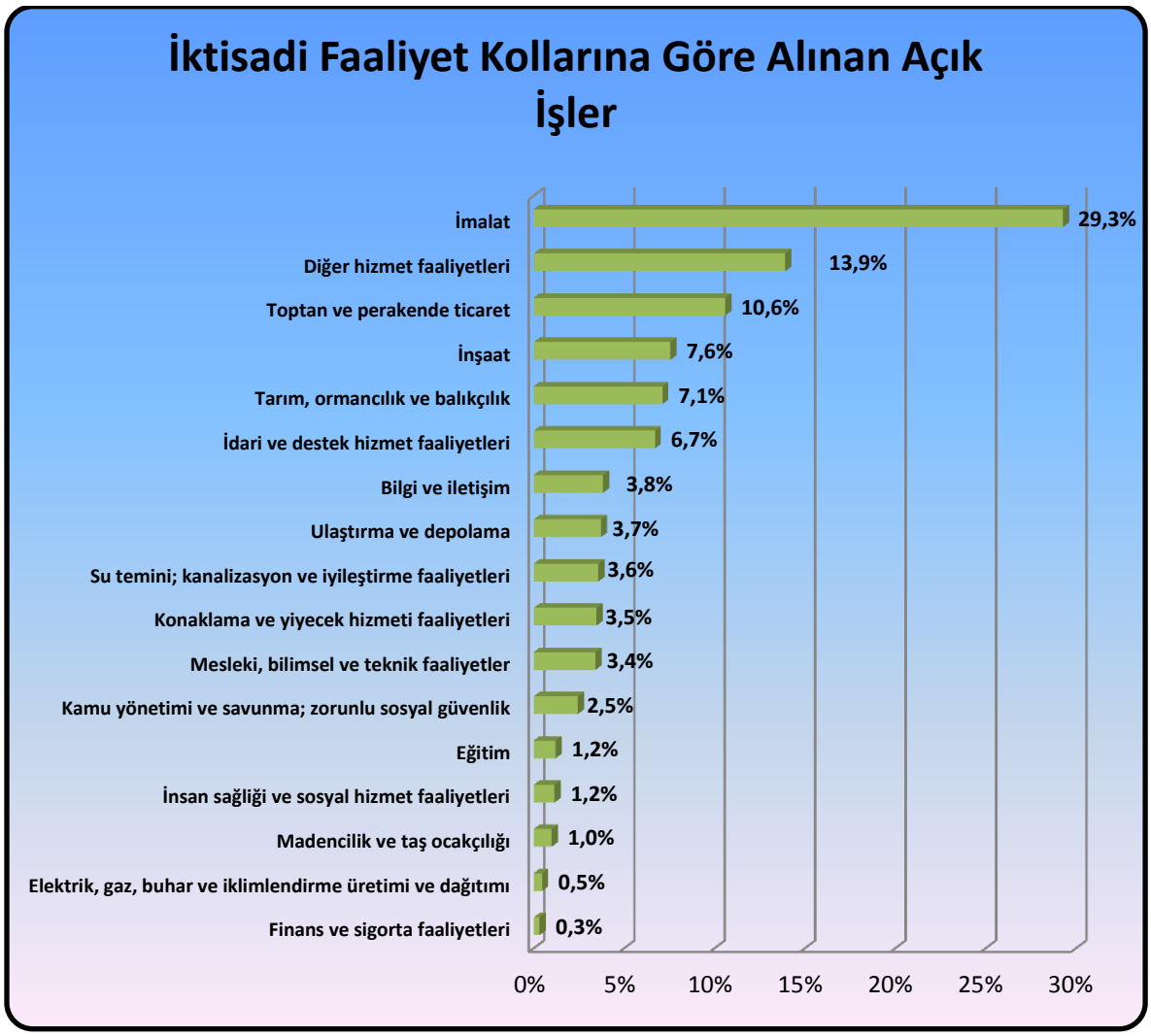

Kaynak: İŞKUR verileri

5.3. İşe Yerleştirmeler

2012 yılında Türkiye genelinde 556.587 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2010 yılından itibaren Kurum tarafından yapılan işe yerleştirmeler hızlı bir şekilde artarak devam etmiştir. Oransal olarak işe yerleştirmelerde en büyük artış yüzde 77,2 ile 2010-2011 yıllarında gerçekleşmiştir.

Grafik 25: Yıllara Göre İşe Yerleştirilenler, Türkiye 2008-2012

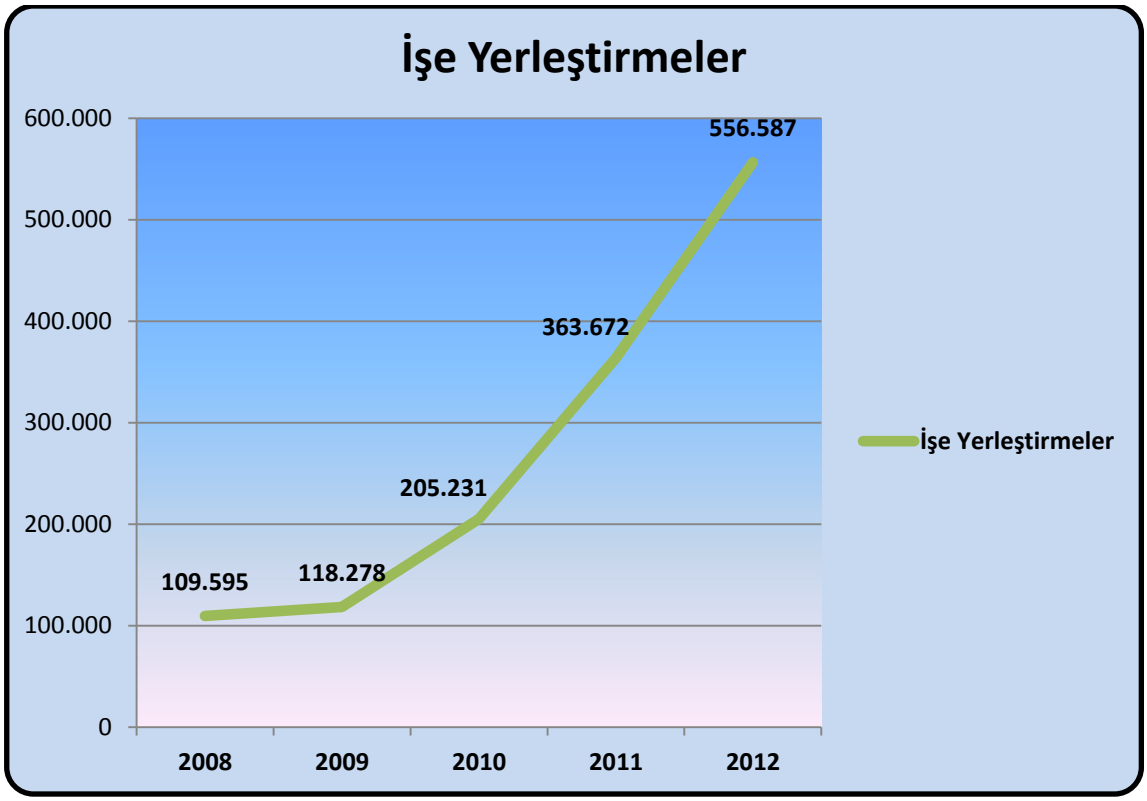

Kaynak: İŞKUR verileri

Kastamonu Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünce 2012 yılında alınan 3.591 kişilik açık işe 1.798 kişi yerleştirilmiştir. İşe yerleştirilenlerin yüzde 70,2'si erkek, yüzde 29,8'i kadındır. Ayrıca işe yerleştirilenlerin yüzde 96,9'u normal statüde, yüzde 3'ü özürlü statüsünde, yüzde 0,1'i de eski hükümlü-terörle mücadelede yaralanan statüsündedir. 1.798 işe yerleştirmenin 784'ü kamu kurumlarında, 1.014'ü özel sektör iş yerlerinde gerçekleşmiştir. Krizin etkisinin azalmasıyla beraber 2010 yılında 2009 yılına kıyasla işe yerleştirmelerde yüzde 256'lık artış gerçekleşmiştir.

2013 yılının Ocak-Eylül aylarında Kastamonu'da 2.348 kişi işe yerleştirilmiştir. Bunların 1.840'ı özel sektör, 508'i kamu kurumlarında işe yerleştirilmiştir. İşe yerleştirilenlerin 1.775'i erkek, 577'si kadındır.

Grafik 26: Yıllara Göre İşe Yerleştirilenler, Kastamonu 2008-2012

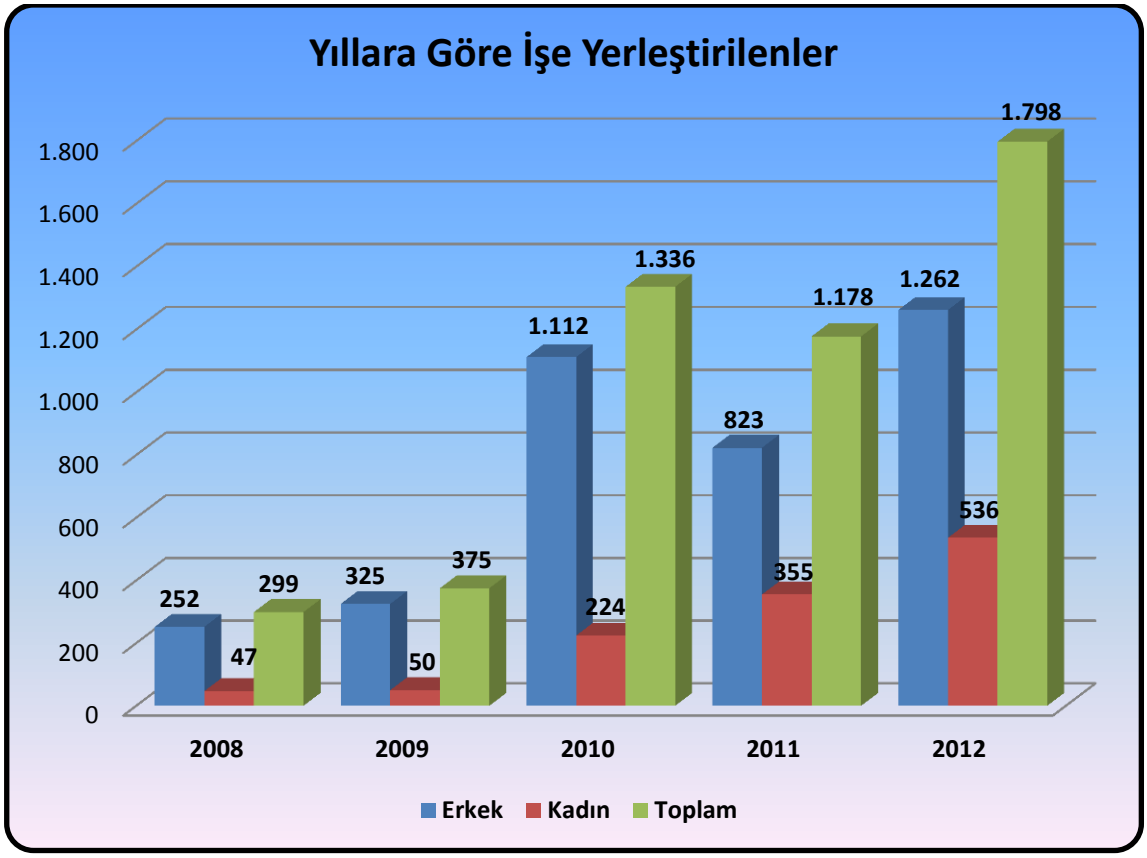

Kaynak: İŞKUR verileri

İlde işe yerleştirilenlerin yüzde 60,3'ü ilköğretim mezunu, yüzde 30,8'i ortaöğretim mezunu, yüzde 8,5'i yükseköğretim mezunudur. İşe yerleştirilen ilköğretim mezunlarının ise yüzde 70,8'i erkek, yüzde29,2'si de kadındır. Türkiye genelinde işe yerleştirilenlerin yüzde 57,2'si ilköğretim mezunu, yüzde 28,7'si ortaöğretim mezunu, yüzde 9,8'i yükseköğretim mezunudur.

Kastamonu'da 2013 yılının ilk dokuz ayında işe yerleştirilen 2.348 kişinin yüzde 60'ı ilköğretim mezunu, yüzde 28,4'ü ortaöğretim mezunu ve yüzde 9,8'i yükseköğretim mezunudur.

Grafik 27: Eğitim Durumuna Göre İşe Yerleştirmeler, Kastamonu 2012

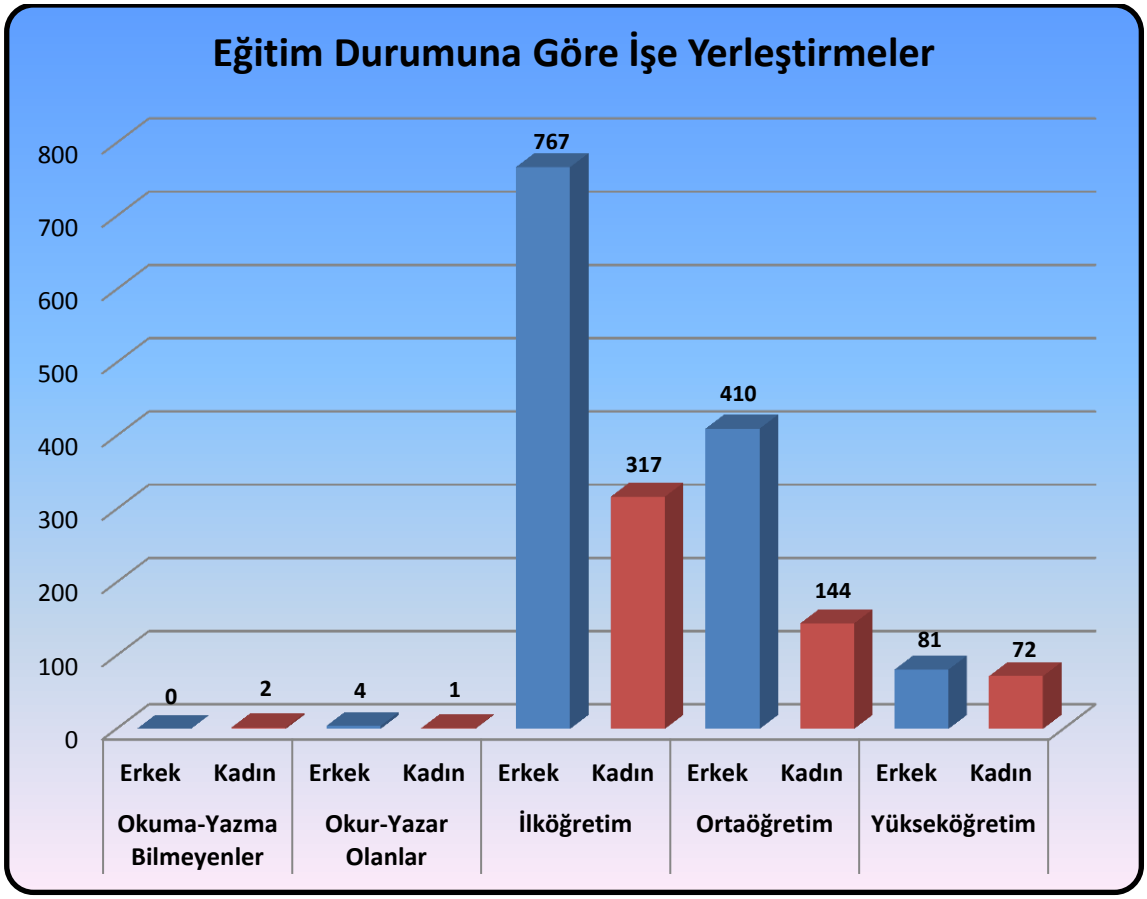

Kaynak: İŞKUR verileri

İlde işe yerleştirilenlerin hangi mesleklerde işe yerleştirildiklerine bakılacak olursa ilk üç sırayı beden işçisi, konfeksiyon işçisi ve orman işçisi mesleklerinin aldığı görülür. Türkiye genelinde ise sıralama beden işçisi, temizlik görevlisi ve güvenlik görevlisi şeklindedir.

Kastamonu ilinde 2013 yılı ilk dokuz aylık verileri incelendiğinde en fazla işe yerleştirmenin olduğu meslekler sırasıyla beden işçisi-genel (711 kişi), beden işçisi-temizlik (191 kişi), orman işçisi (147 kişi), satış danışmanı (136 kişi) ve makineci (136 kişi)'dir.

Tablo 23: Mesleklere Göre İşe Yerleştirmeler, Kastamonu-Türkiye 2012

Kastamonu		Türkiye	
Meslekler	İşe Yerleştirme	Meslekler	İşe Yerleştirme
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	782	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	229.943
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	146	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	37.294
ORMAN İŞÇİSİ	93	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	29.650
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	90	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	13.308
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	66	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	11.867
MAKİNECİ (DİKİŞ)	53	BÜRO MEMURU (GENEL)	8.597
YANGIN İLK MÜDAHALE İŞÇİSİ	43	REYON GÖREVLİSİ	8.267
BÜRO MEMURU (GENEL)	36	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	8.152
GARSON (SERVİS ELEMANI)	25	MAKİNECİ (DİKİŞ)	8.115
AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	25	KASİYER	6.740
KASİYER	21	LOJİSTİK ELEMANI	6.087
REYON GÖREVLİSİ	21	GARSON (SERVİS ELEMANI)	6.017
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	19	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	4.940
ÇİFTÇİ (TARLA ÜRÜNLERİ)	17	İPLİKÇİ (RİNG/VATER/VARGEL)	4.029
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	16	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	3.261
LABORANT (ÇİMENTO)	14	DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ	2.913
ÖN MUHASEBECİ	13	DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER	2.842
AŞÇI	12	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	2.838
KALORİFER ATEŞÇİSİ	12	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	2.739
MOBİLYA İMALATÇISI/MOBİLYACI	11	ÖN MUHASEBECİ	2.738

Kaynak: İŞKUR verileri

Meslek gruplarına göre en fazla işe yerleştirme sıralaması yüzde 56,2 ile nitelik gerektirmeyen meslekler, yüzde 14 ile hizmet ve satış elemanları ve yüzde 12,8 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar şeklindedir. Türkiye genelinde sıralama yüzde 57,2 ile nitelik gerektirmeyen meslekler, yüzde 11,8 hizmet ve satış elemanları ve yüzde 8,8 ile tesis ve makine operatörleri şeklinde gerçekleşmiştir.

Kastamonu ilinde 2013 yılı Ocak-Eylül ayı verilerine göre 2.348 işe yerleştirmenin yüzde 50'si nitelik gerektirmeyen mesleklerde, yüzde 19,8'i hizmet ve satış elemanları mesleğinde ve yüzde 10,9'u tesis ve makine operatörleri meslek grubundadır.

Grafik 28: Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirmeler, Kastamonu 2012

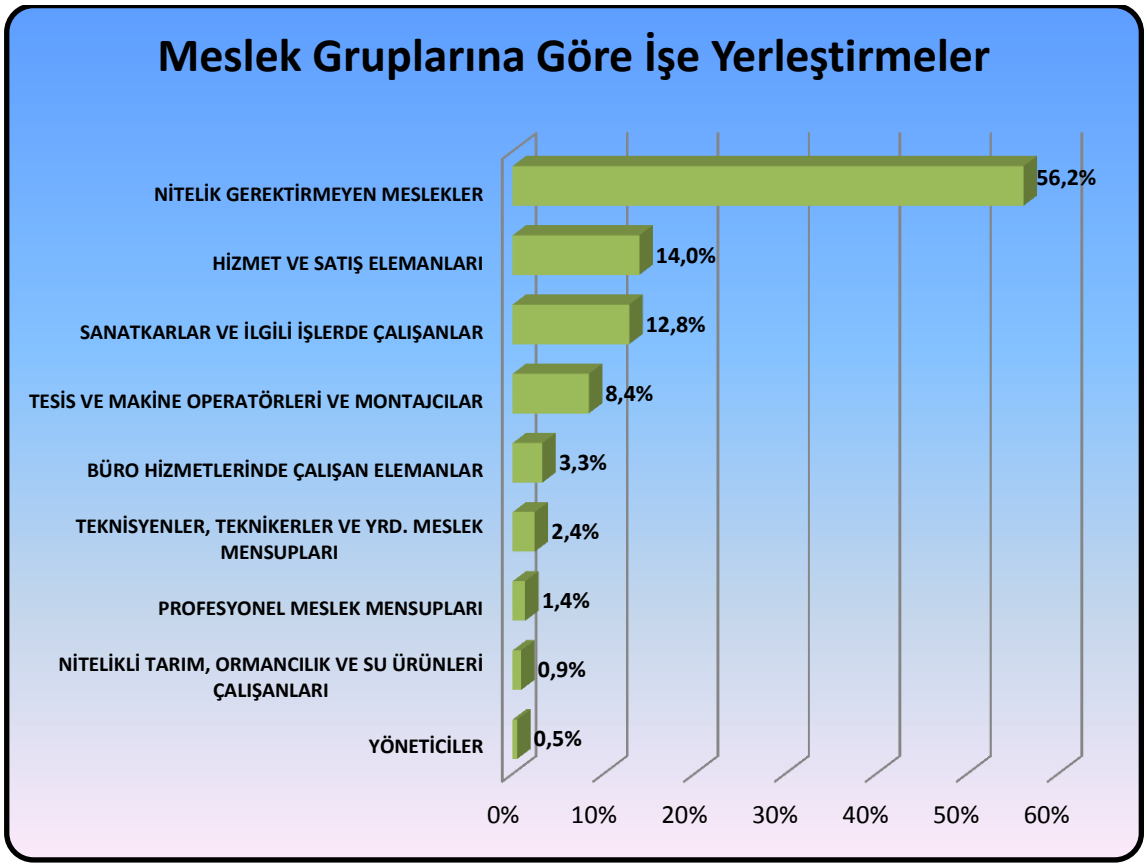

Kaynak: İŞKUR verileri

İldeki iktisadi faaliyet kollarına göre en fazla işe yerleştirmeler yüzde 23,6 ile imalat sektörü, yüzde 17,1 ile diğer hizmet faaliyetleri ve yüzde 11,1 ile tarım ormancılık ve balıkçılık faaliyetleri alanlarında gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde ise 2012 yılında en fazla işe yerleştirme yüzde 28 ile imalat sektöründe gerçekleşmiştir. Ardından yüzde 10,7 ile idari ve destek hizmet faaliyetleri ve yüzde 9,8 ile diğer hizmet faaliyetleri gelmektedir.

Kastamonu'da 2013 yılı ilk dokuz aylık verilerine göre işe yerleştirilen 2.348 kişinin yüzde 21,9'u imalat sektöründe, yüzde 14,5'i toptan ve perakende sektöründe ve yüzde 11,7'si inşaat sektöründe işe yerleştirilmiştir.

Grafik 29: İktisadi Faaliyet Kollarına Göre İşe Yerleştirmeler, Kastamonu 2012

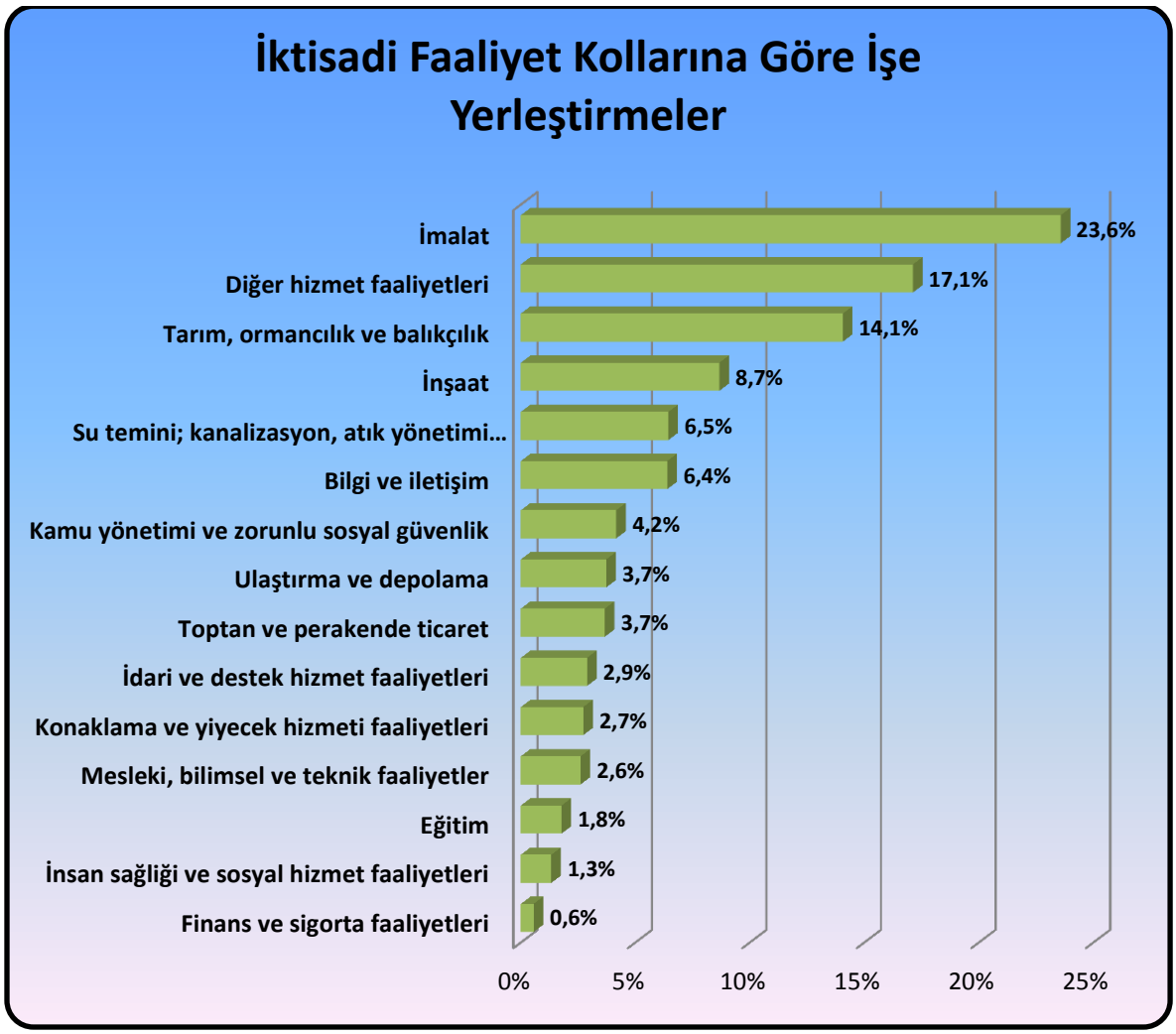

Kaynak: İŞKUR verileri

5.4. İşsizlik Ödeneği

2012 yılında Kastamonu ilinde işsizlik ödeneği almak için 2.049 kişi Kuruma başvurmuştur. Başvuranların yüzde 56,1'i ilköğretim mezunu, yüzde 33,2'si ortaöğretim mezunudur. 2.049 kişiden 1.031'i işsizlik ödeneği almayı hak etmiştir. Türkiye genelinde ise işsizlik ödeneğine başvuran 609.245 kişiden yüzde 60'ı işsizlik ödeneği almayı hak etmiştir.

Grafik 30: Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Ödeneğini Hakedenler, Kastamonu 2012

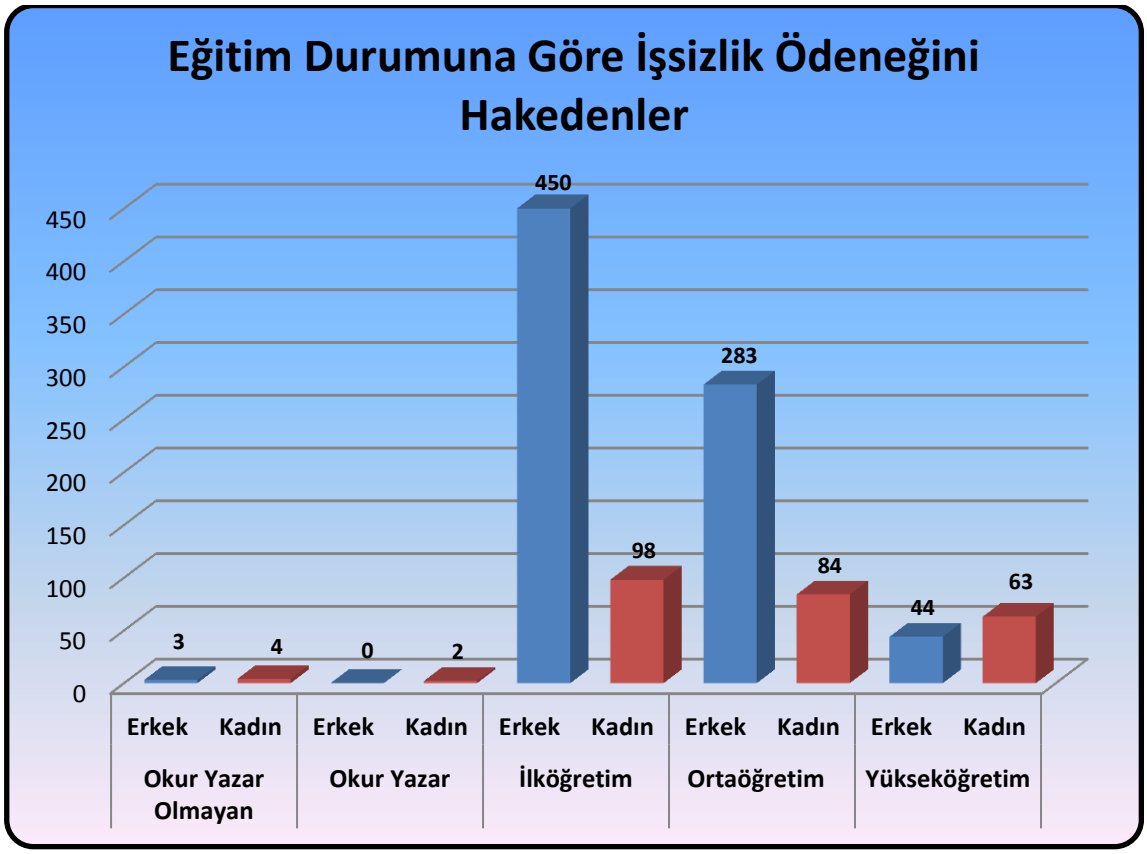

Kaynak: İŞKUR verileri

2013 yılının ilk dokuz ayında 1.053 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. Bunların yüzde 54,3'ü ilköğretim, yüzde 32,2'si ortaöğretim ve yüzde 10,7'si yükseköğretim mezunlarından oluşmaktadır.

5.5. İşgücü Yetiştirme Faaliyetleri

Kastamonu Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünce 2012 yılında toplam 254 program açılmış, bu programlara 1.311'i erkek 1.275'i kadın olmak üzere toplam 2.586 kişi katılmıştır. Açılan 49 toplum yararına programdan 733 katılımcı, 36 işgücü yetiştirme kursundan 728 katılımcı, 26 istihdam garantili kurstan 523 katılımcı yararlanmıştır. Türkiye genelinde 2012 yılında açılan toplam 27.351 programa 276.901'i erkek 187.744'ü kadın olmak üzere toplam 464.645 kişi katılmıştır.

2013 yılının ilk dokuz aylık döneminde ilde 187 program açılmış, bu programlara 1.168 kişi katılmıştır. İlde açılan 47 toplum yararına programından 562 katılımcı, 14 istihdam garantili kurstan 246 katılımcı, 9 işgücü yetiştirme kursundan 189 katılımcı yararlanmıştır.

Tablo 24:İşgücü Yetiştirme Faaliyetleri, Kastamonu 2012

Kurs Türü	Kurs Sayısı	Erkek	Kadın	Toplam
Girişimcilik	6	73	88	161
Hükümlülere Yönelik Kurslar	8	130	0	130
İstihdam Garantili Kurslar	26	169	354	523
İşgücü Yetiştirme Kursları	36	138	590	728
Toplum Yararına Programlar	49	610	123	733
İşbaşı Eğitim Programları	107	78	87	165
Özürlü Kursları	2	11	5	16
UMEM Projeleri	5	76	15	91
UMEM İşbaşı Eğitim Programları	15	26	13	39
Toplam	**254**	**1.311**	**1.275**	**2.586**

Kaynak: İŞKUR verileri

İKİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Tablo 25: İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012)

İŞKUR'UN UYGULADIĞI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	**Kapsamı**	**Period**	**Sınıflamalar**	**Yöntem**	**GÖRÜŞME YAPILAN İŞYERİ SAYISI[1]**	
2007	50+ TÜM İŞYERLERİ	15 EKİM - 30	İSCO 88- NACE	Yüz yüze	Toplam	**12.712**
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**71.001**
					10+ işyeri	26.409
					50+işyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**275.099**
					10+ işyeri	83.404
					50+işyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	4 Kasım-13 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**255.938**
					10+ işyeri	80.638
					50+işyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**218.068**
					10+ işyeri	73.418
					50+işyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**198.479**
					10+ işyeri	69.442
					50+işyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**159.862**
					10+ işyeri	60.501
					50+işyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	**5.941**
					10+ işyeri	3.283
					50+işyeri	1.606
2012/I	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	2 Mayıs- 15 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam Girişim	**5.225**
2012/II	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	10 Eylül-31 Ekim	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**53.164**
2013/I	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	15 Mayıs-30 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**87.719**

Kaynak: İŞKUR

Türkiye İş Kurumu, 2013 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında Türkiye genelinde 87.719 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

[1] Genelleme yapılmamış işyeri sayısıdır.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

Talep araştırması için örnek hacmi, örnek seçimi, tahmin ve notasyon yöntemleri hakkında Ek 2'de ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşgücü Piyasası Talep Araştırmasının alan uygulaması 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında Türkiye genelinde 87.719, Kastamonu ilinde 633 işyeri ziyaret edilerek ve yüz yüze görüşme yöntemi uygulanarak gerçekleştirilmiştir.

Grafik 31: Sektörlere Göre İşyeri Dağılımı, Türkiye

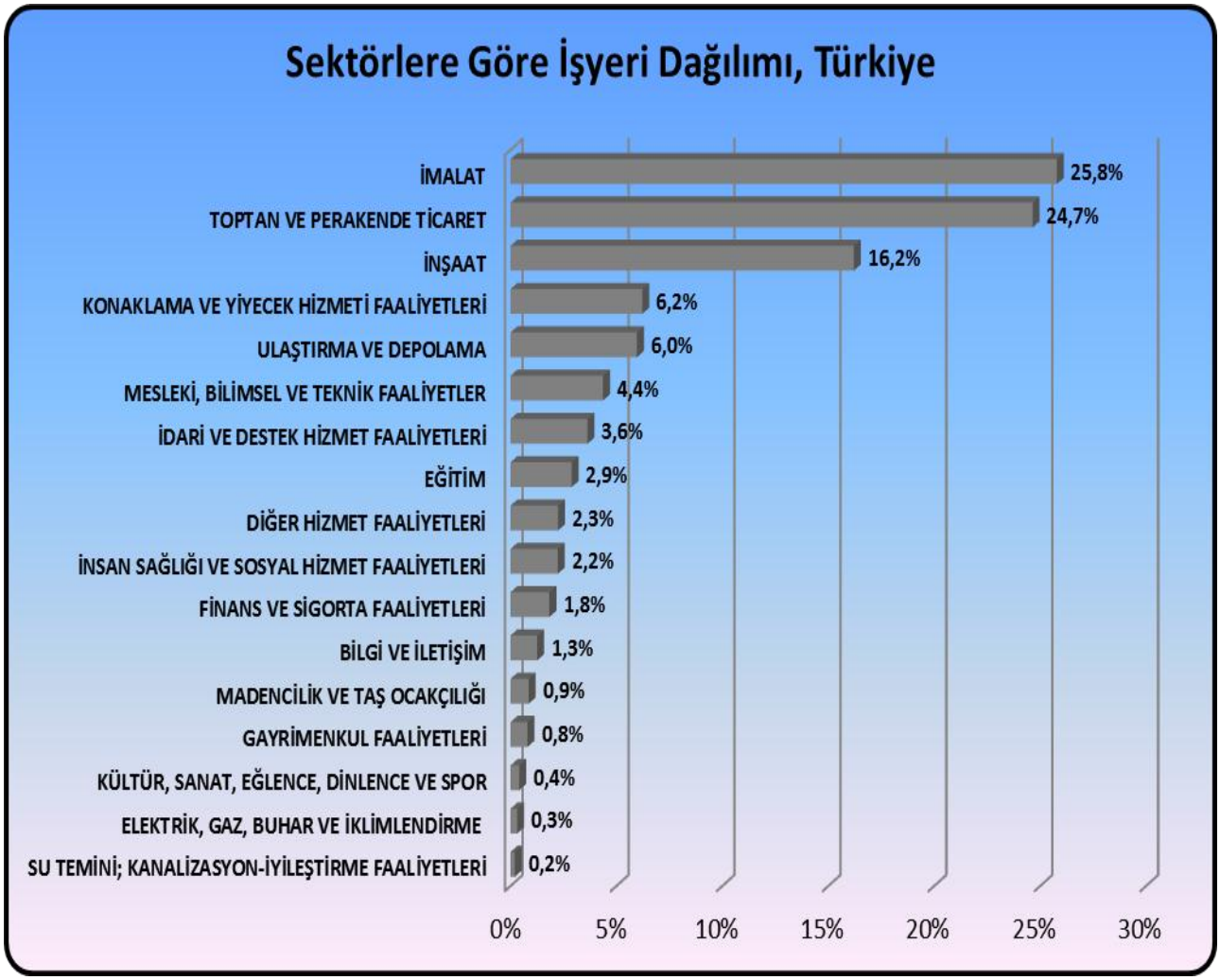

Kaynak: İPA

İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonucunda Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 25,8'inin imalat sektöründe, yüzde 24,7'sinin toptan ve perakende sektöründe, yüzde 16,2'sinin inşaat sektöründe faaliyet gösterdiği görülmüştür.

Kastamonu ilinde ise işyerlerinin 25,6'sı toptan ve perakende ticaret sektöründe, yüzde 21,5'i imalat sektöründe, yüzde 18'i ise inşaat sektöründe faaliyet göstermektedir.

Grafik 32: Sektörlere Göre İşyeri Dağılımı, Kastamonu

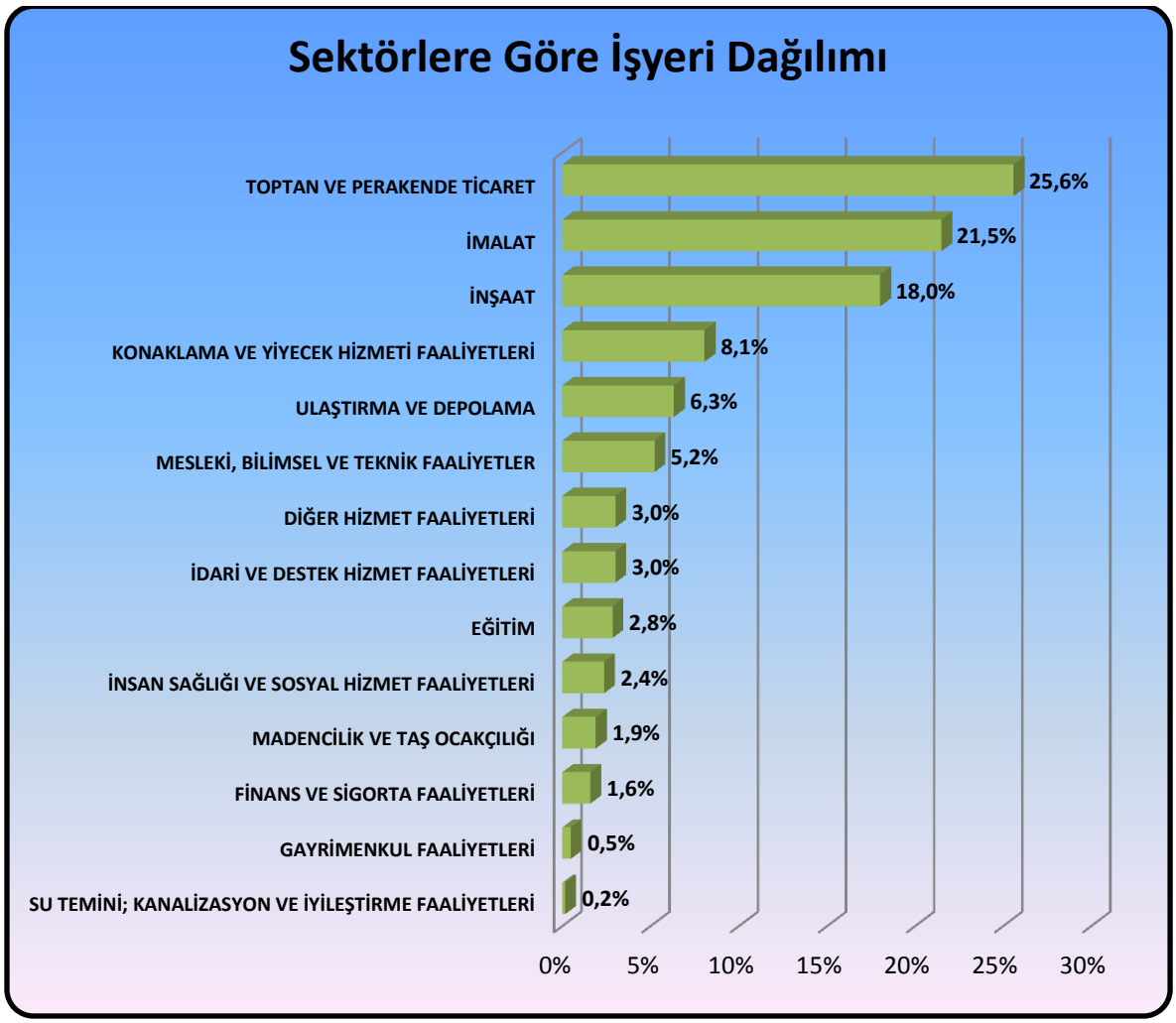

Kaynak: İPA

Araştırma sonuçlarına göre Kastamonu ilindeki her 100 işyerinin 25'inde açık iş olduğu görülmektedir. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründeki her 100 iş yerinin 38'i, imalat sektöründe faaliyet gösteren her 100 işyerinin 35'i ve konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri sektöründe ise her 100 işyerinin 31'i eleman aradığını beyan etmiştir.

Tablo 26: Açık İş Veren İşyeri Oranları, Kastamonu

Açık İş Veren İşyeri Oranları	
Sektör	**Oran**
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	38,4%
İmalat	35,4%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	31,2%
İnşaat	28,5%
Toptan ve Perakende Ticaret	23,8%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	19,3%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	16,6%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	13,3%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	11,1%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	10,0%
Ulaştırma ve Depolama	8,8%
Eğitim	5,5%
Genel Toplam	**25,2%**

Kaynak: İPA

Referans döneminde Türkiye genelinde çalışanların kadın ve erkek oranlarına bakıldığında erkek çalışan oranının en fazla olduğu sektörün madencilik ve taş ocakçılığı sektörü olduğu görülmektedir. Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe çalışanların yüzde 96'sı, inşaat ve kanalizasyon-su temini faaliyetleri sektörlerinde çalışanların yüzde 93'ü erkektir. Türkiye genelinde kadın çalışan oranlarının en fazla olduğu sektörler ise yüzde 60 ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, yüzde 49 ile eğitim ve yüzde 36 ile finans ve sigorta hizmetleri sektörüdür.

Grafik 33: Sektörlere Göre Kadın Erkek Oranları, Türkiye

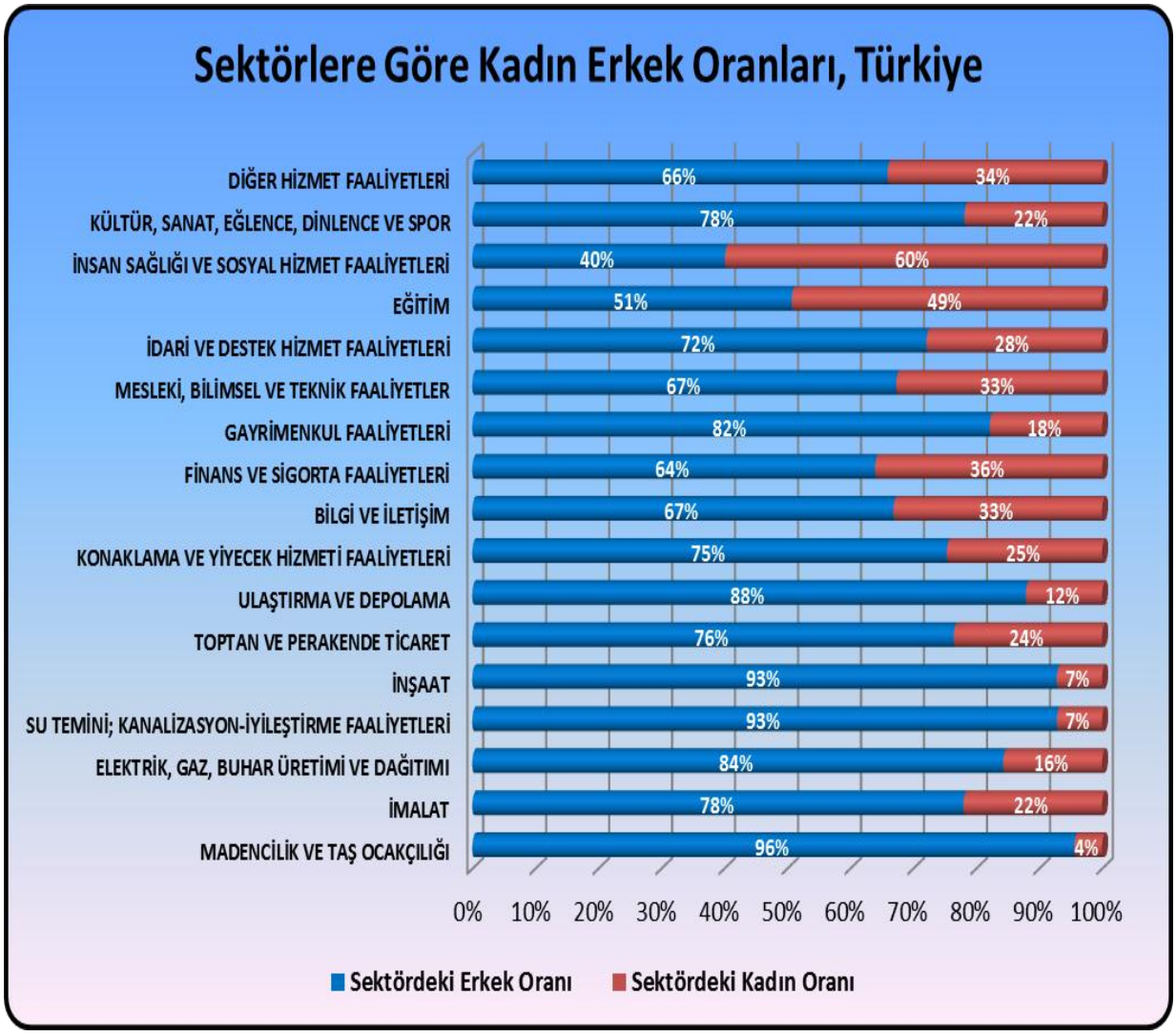

Kaynak: İPA

Kastamonu ilinde erkek çalışan oranlarının en fazla olduğu sektörler sırasıyla su temini ve kanalizasyon faaliyetleri, madencilik ve taş ocakçılığı ve inşaat sektörüdür. Kadın çalışan oranlarının en fazla olduğu sektörler ise sırasıyla insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, eğitim ve finans-sigorta faaliyetleri sektörüdür.

Grafik 34: Sektörlere Göre Kadın Erkek Oranları, Kastamonu

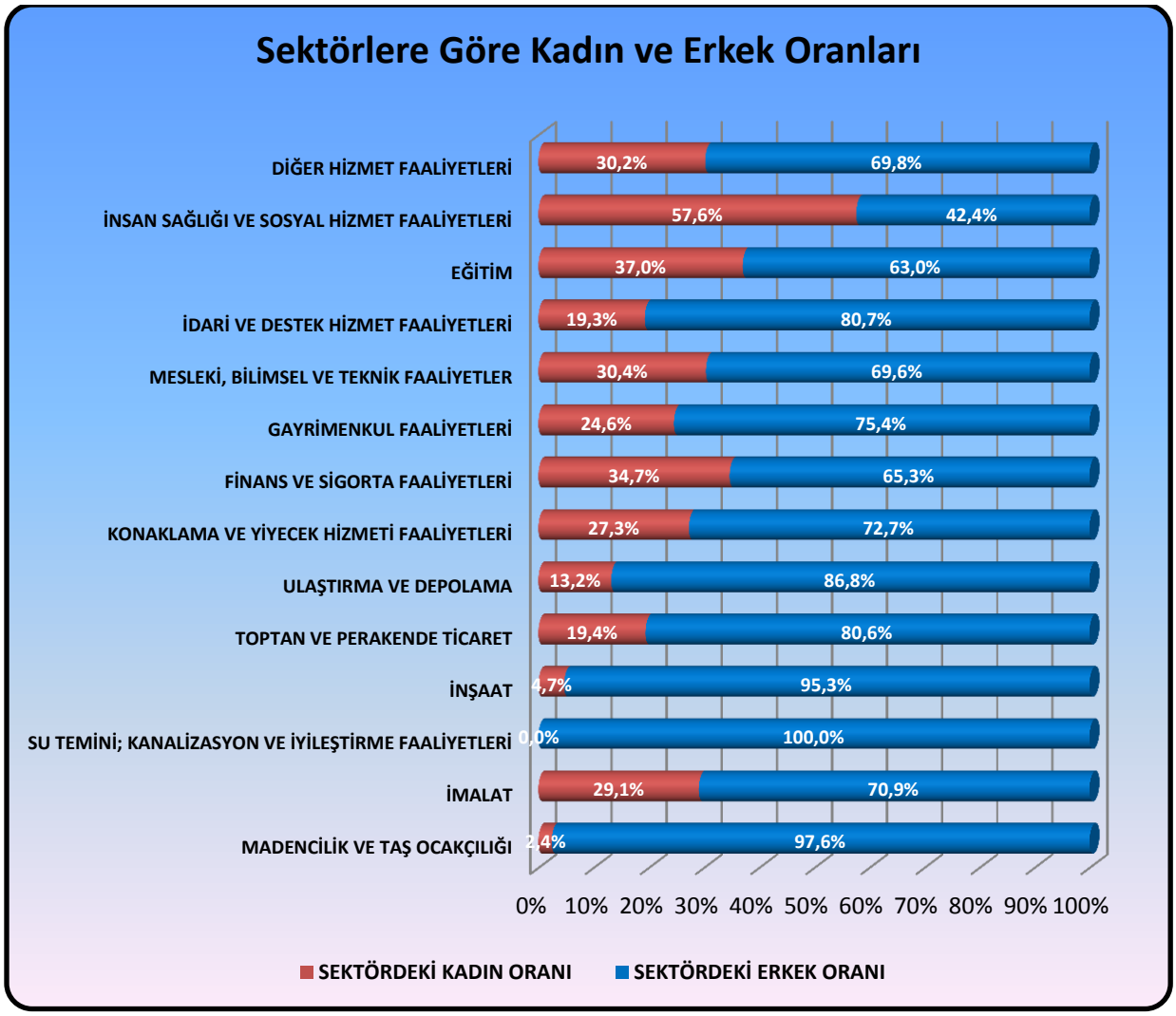

Kaynak: İPA

Türkiye genelinde çalışanların meslek gruplarına göre dağılımlarında en fazla çalışanın yüzde 19,7 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda olduğu görülmektedir . Bunu yüzde 18,9 ile sanatkarlar ile ilgili işlerde çalışanlar ve yüzde 18 ile nitelik gerektirmeyen mesleklerde çalışanlar takip etmektedir.

Grafik 35:Çalışanların Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Türkiye

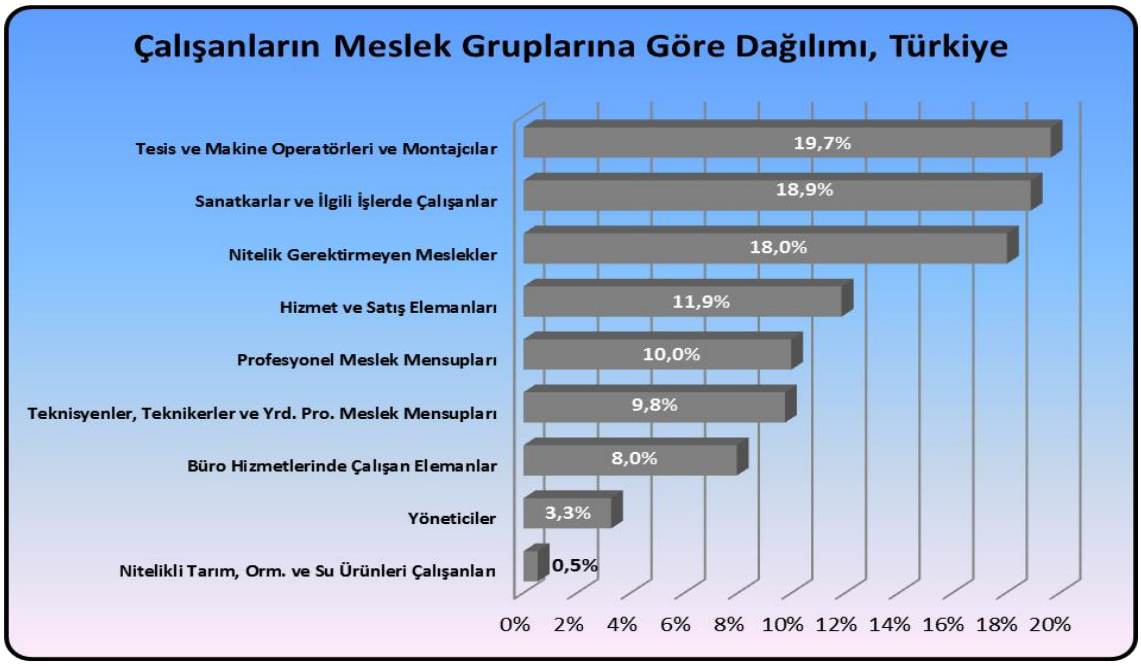

Kaynak: İPA

Araştırmaya göre Kastamonu ilinde en fazla çalışan yüzde 24,5 ile tesis ve makine operatörleri meslek grubunda, yüzde 19,2 ile nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda ve yüzde 19 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubundadır.

Grafik 36:Çalışanların Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Kastamonu

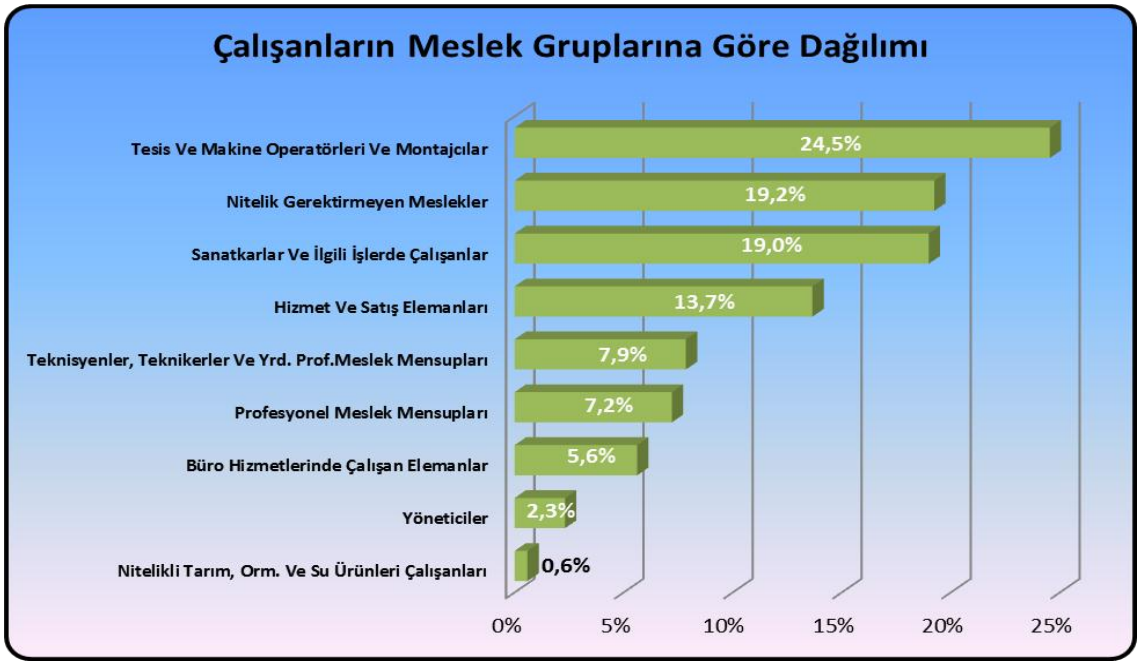

Türkiye genelinde çalışanların yüzde 4,1'i temizlik görevlisi, yüzde 3,3'ü beden işçisi (genel), yüzde 2,6'sı beden işçisi (inşaat) mesleğinde çalışmaktadır. Cinsiyet kırılımında incelendiğinde erkeklerin en fazla çalıştığı meslekler sırasıyla beden işçisi (genel), beden işçisi (inşaat), temizlik görevlisi, güvenlik görevlisi ve şoför (yük taşıma) meslekleri iken; kadınların en fazla çalıştığı meslekler temizlik görevlisi, makineci, muhasebeci, sekreter ve büro memuru meslekleridir.

Tablo 27: En Çok Çalışılan Meslekler, Türkiye

Türkiye Genelinde En Çok Çalışılan Meslekler					
Toplam	**Yüzde**	**Erkek**	**Yüzde**	**Kadın**	**Yüzde**
Temizlik Görevlisi	4,1%	Beden İşçisi (Genel)	3,7%	Temizlik Görevlisi	7,4%
Beden İşçisi (Genel)	3,3%	Beden İşçisi (İnşaat)	3,4%	Makineci (Dikiş)	4,7%
Beden İşçisi (İnşaat)	2,6%	Temizlik Görevlisi	3,1%	Muhasebeci	3,9%
Güvenlik Görevlisi	2,4%	Güvenlik Görevlisi	2,8%	Sekreter	3,5%
Makineci (Dikiş)	2,1%	Şoför-Yük Taşıma	2,7%	Büro Memuru (Genel)	2,7%
Şoför-Yük Taşıma	2,0%	Makineci (Dikiş)	1,3%	Satış Danışmanı	2,0%
Muhasebeci	1,8%	Garson	1,3%	Beden İşçisi (Genel)	1,9%
Satış Danışmanı	1,4%	Satış Danışmanı	1,2%	Beden İşçisi (Temizlik)	1,7%
Büro Memuru (Genel)	1,4%	Muhasebeci	1,2%	Aşçı	1,5%
Garson	1,2%	Pazarlamacı	1,1%	Ön Muhasebeci	1,3%
Beden İşçisi (Temizlik)	1,2%	Büro Memuru (Genel)	1,0%	Çaycı	1,3%
Pazarlamacı	1,0%	Beden İşçisi (Temizlik)	1,0%	Hemşire	1,2%
Aşçı	1,0%	Şoför (Yolcu Taşıma)	1,0%	Müşteri Temsilcisi	1,2%
Sekreter	0,9%	Depo Hamalı	1,0%	Konfeksiyon İşçisi	1,2%
Şoför (Yolcu Taşıma)	0,8%	Tır-Çekici Şoförü	0,8%	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,1%
Depo Hamalı	0,8%	Aşçı	0,8%	Güvenlik Görevlisi	1,1%
İmal İşçisi	0,7%	Ağır Kamyon Şoförü	0,7%	Kalite Kontrolcü-Tekstil	1,0%
Satış Temsilcisi	0,7%	Satış Temsilcisi	0,7%	Büro Memuru (İdari)	0,9%
Tır-Çekici Şoförü	0,6%	İmal İşçisi	0,7%	Pazarlamacı	0,9%
Büro Memuru (İdari)	0,6%	Sevkiyat Görevlisi	0,7%	Ambalajcı (El İle)	0,9%

Kaynak: İPA

Kastamonu'da en çok çalışılan meslekler makineci (yüzde 5,3), temizlik görevlisi (yüzde 5,2) ve beden işçisi (inşaat)(yüzde 5,4)'dir. Erkeklerin en çok çalıştığı meslekler sıralaması beden işçisi (inşaat), temizlik görevlisi, şoför (yük taşıma), beden işçisi (genel) ve güvenlik görevlisi şeklindedir. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler ise makineci, temizlik görevlisi, ütücü, büro memuru ve ortacı meslekleridir.

Tablo 28: En Çok Çalışılan Meslekler, Kastamonu

Kastamonu'da En Çok Çalışılan Meslekler					
Toplam	**Yüzde**	**Erkek**	**Yüzde**	**Kadın**	**Yüzde**
Makineci (Dikiş)	5,3%	Beden İşçisi (İnşaat)	4,5%	Makineci (Dikiş)	19,3%
Temizlik Görevlisi	5,2%	Temizlik Görevlisi	4,2%	Temizlik Görevlisi	8,5%
Beden İşçisi (İnşaat)	3,4%	Şoför-Yük Taşıma	2,9%	Ütücü	3,2%
Beden İşçisi (Genel)	2,6%	Beden İşçisi (Genel)	2,8%	Büro Memuru (Genel)	2,8%
Şoför-Yük Taşıma	2,3%	Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	2,1%	Ortacı	2,5%
Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	1,8%	Tuğla İmal İşçisi	1,9%	Aşçı	2,3%
Tuğla İmal İşçisi	1,6%	Garson (Servis Elemanı)	1,8%	Kat Görevlisi-Temizlik	2,2%
Garson (Servis Elemanı)	1,5%	Bıçkıcılar, Kontrplak İşçileri	1,7%	Kalite Kontrolcü-Tekstil	1,9%
Aşçı	1,3%	İş Makineleri Operatörü	1,6%	Muhasebeci	1,9%
Bıçkıcılar, Kontrplak İşçileri	1,3%	Akaryakıt Satış Elemanı	1,5%	El Ve Makine Dikişçisi	1,8%
Beden İşçisi (Temizlik)	1,3%	Pazarlamacı	1,4%	Kasiyer	1,8%
Ütücü	1,3%	Ağır Kamyon Şoförü	1,3%	Hemşire	1,7%
Büro Memuru (Genel)	1,2%	Beden İşçisi-Bina İnşaatı	1,2%	Beden İşçisi (Genel)	1,7%
İş Makineleri Operatörü	1,2%	Makineci (Dikiş)	1,2%	Sekreter	1,5%
Akaryakıt Satış Elemanı	1,2%	Beden İşçisi (Temizlik)	1,2%	Beden İşçisi (Temizlik)	1,5%
Muhasebeci	1,1%	Sıvacı	1,2%	Bulaşıkçı (Stevard)	1,3%
Pazarlamacı	1,1%	Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı	1,1%	Ön Muhasebeci	1,3%
Ağır Kamyon Şoförü	1,0%	Aşçı	1,1%	Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi	1,2%
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	1,0%	Maden Sondörü	1,1%	Acil Tıp Teknisyeni	1,0%
Ön Muhasebeci	1,0%	Yönetici (İş Hizmetleri)	1,1%	Reyon Görevlisi	1,0%

Kaynak: İPA

AÇIK İŞLER

Açık iş; açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir.

Araştırma sonuçlarına göre Türkiye genelinde her yüz kişilik pozisyonun 4'ü boştur. Sektörlere göre açık iş oranlarına bakıldığında Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde açık iş oranı yüzde 5,6, İmalat sektöründe açık iş oranı yüzde 5,4'tür.

Grafik 37: Sektörlere Göre Açık iş Oranları, Türkiye

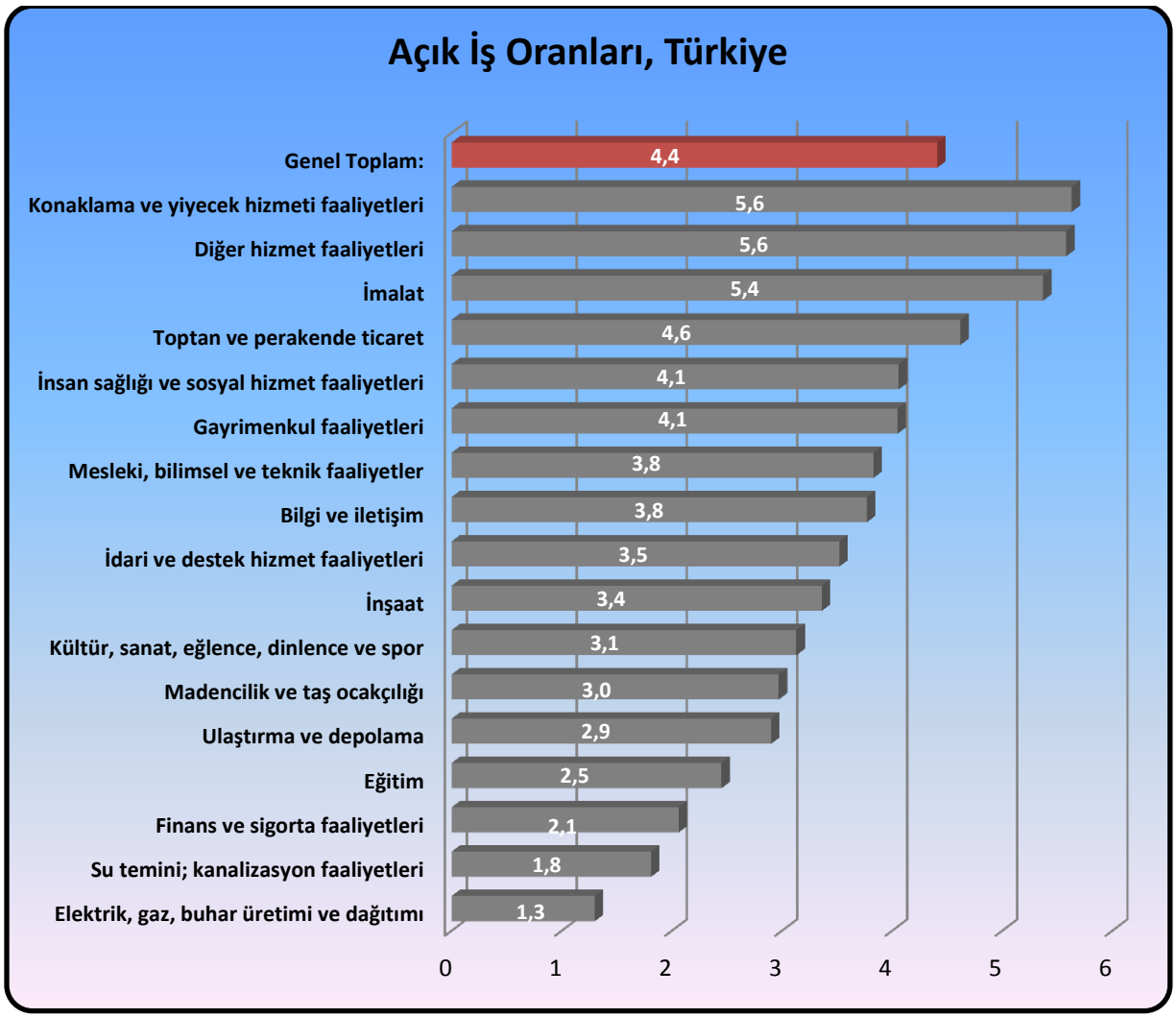

Kaynak: İPA

Kastamonu ilinde en fazla açık iş oranının olduğu sektörler sırasıyla konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, toptan ve perakende ticaret ve imalat sektörleridir. İlin açık iş oranı yüzde 4,2'dir.

Grafik 38: Sektörlere Göre Açık iş Oranları, Kastamonu

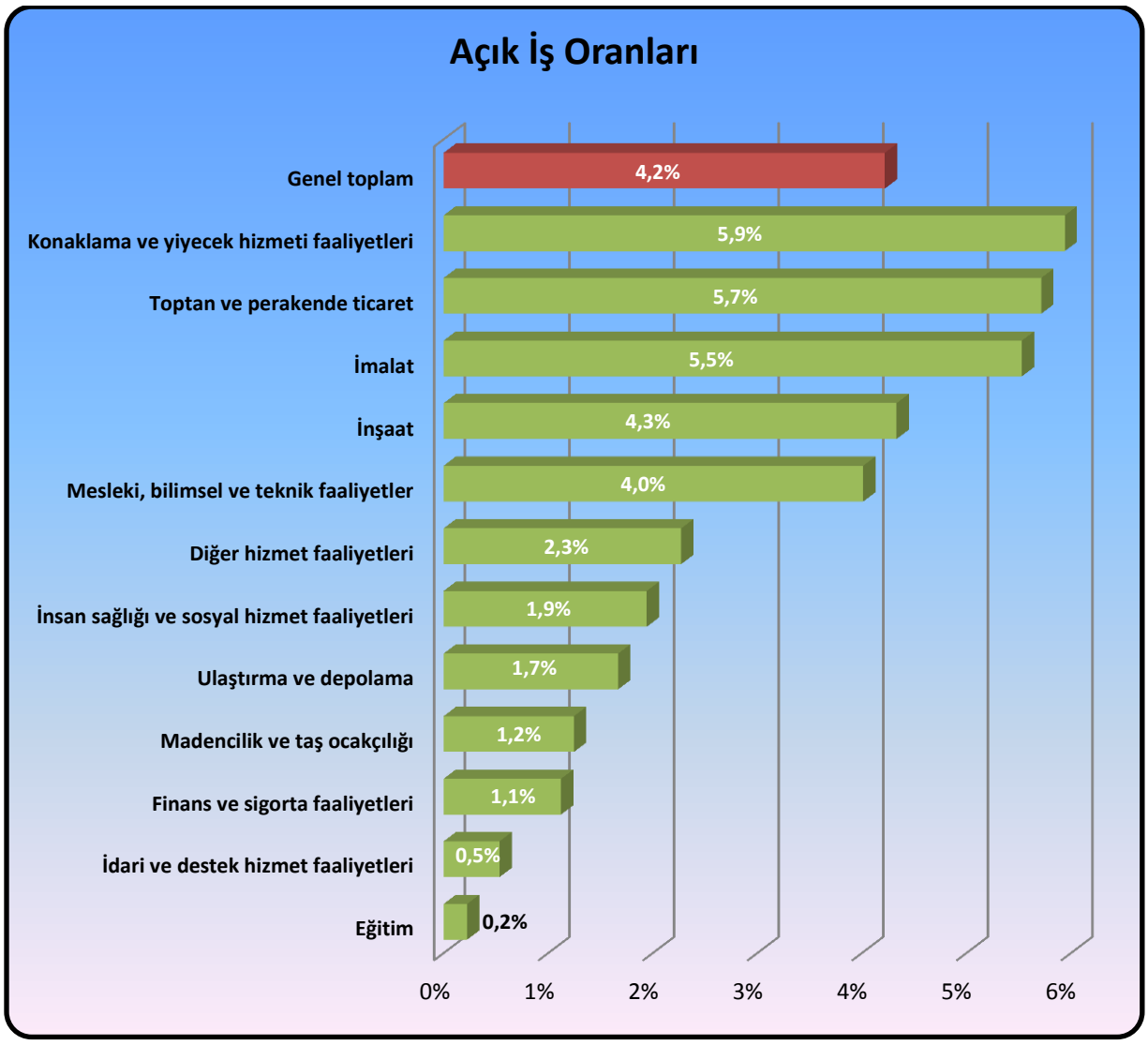

Kaynak: İPA

Meslek grupları bazında Türkiye genelinde en fazla açık iş oranı yüzde 5,8 ile tesis ve makine operatörleri grubundadır. Ardından yüzde 5,5 ile sanatkarlar ile ilgili işlerde çalışanlar ve yüzde 3,9 ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları grubu gelmektedir.

Tablo 29: Meslek Gruplarına Göre Açık iş Oranları, Türkiye

Meslek Grupları, Türkiye	Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı	Çalışan Sayısı	Açık İş Oranı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	67.357	1.100.374	5,8%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	61.912	1.058.763	5,5%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yrd. Prof. Meslek Mensupları	21.932	545.798	3,9%
Profesyonel Meslek Mensupları	20.989	559.125	3,6%
Hizmet Ve Satış Elemanları	35.189	664.056	5,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	13.800	445.344	3,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	35.313	1.009.155	3,4%
Yöneticiler	784	182.957	0,4%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	806	29.780	2,6%
Genel Toplam	**258.082**	**5.595.353**	**4,4%**

Kaynak: İPA

Araştırmaya göre Kastamonu ilinde de en fazla açık iş oranının olduğu meslek grupları sıralaması Türkiye sıralaması ile aynı şekildedir.

Tablo 30: Meslek Gruplarına Göre Açık iş Oranları, Kastamonu

Meslek Grupları	Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı	Çalışan Sayısı	Açık İş Oranı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	296	4.205	6,6%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	196	3.254	5,7%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yrd. Prof. Meslek Mensupları	50	1.346	3,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	45	1.235	3,5%
Hizmet Ve Satış Elemanları	84	2.340	3,5%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	18	963	1,9%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	61	3.298	1,8%
Yöneticiler	4	396	1,1%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	101	0,0%
Genel Toplam	**755**	**17.138**	**4,2%**

Kaynak: İPA

İlde 755 kişilik açık işin yüzde 24,8'i makinecilik mesleğindedir. Mobilya imalatçısı mesleğindeki açık iş toplam açık işin yüzde 4,3'ünü oluştururken, garson mesleğindeki açık iş toplam açık işin yüzde 4'ünü oluşturmaktadır. Makineci mesleğindeki açık işin diğer mesleklere oranla daha fazla olmasının nedenlerinden bazıları tekstil sektöründeki eleman sirkülasyonu ve tekstil sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinin çokluğudur.

Türkiye genelinde de açık işlerin yüzde 7,9'u makinecilik mesleğindedir. Makinecilik mesleğini yüzde 3,3 ile beden işçisi ve yüzde 3,2 ile güvenlik görevlisi mesleği takip etmektedir.

Tablo 31: Meslekler Bazında Açık iş Dağılımı, Kastamonu-Türkiye

Kastamonu	Açık İş Dağılımı	Türkiye	Açık İş Dağılımı
Makineci (Dikiş)	24,8%	Makineci (Dikiş)	7,9%
Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı	4,3%	Beden İşçisi (Genel)	3,3%
Garson (Servis Elemanı)	4,0%	Güvenlik Görevlisi	3,2%
Ütücü	4,0%	Garson (Servis Elemanı)	2,4%
Ortacı	3,0%	Temizlik Görevlisi	2,2%
Metal Döküm Kalıpçısı	2,4%	Ortacı	1,7%
Beden İşçisi (Genel)	1,9%	Gaz Altı Kaynakçısı	1,7%
Marangoz	1,8%	Satış Danışmanı	1,6%
Betonarme Demircisi	1,8%	Pazarlamacı	1,4%
Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer)	1,8%	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,3%
İnşaat Teknikeri	1,7%	Komi (Garson Yardımcısı)	1,1%
İnşaat Mühendisi	1,6%	Şoför-Yük Taşıma	1,1%
Kasiyer	1,6%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,0%
Pazarlamacı	1,3%	Ütücü	1,0%
Beton Transmikser Operatörü	1,2%	Depo Hamalı	0,9%
İplik Temizleme İşçisi	1,2%	CNC Torna Tezgahı Operatörü	0,9%
Aşçı	1,1%	Overlok Makinesi Operatörü	0,9%
Overlok Makinesi Operatörü	1,0%	Beden İşçisi (İnşaat)	0,8%
Reçmeci	1,0%	Ön Muhasebeci	0,8%
Bıçkıcılar, Kontrplak İşçileri	1,0%	Muhasebeci	0,7%

Kaynak: İPA

Türkiye genelinde "İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz mesleklerde aradığınız eğitim düzeyi nedir?" sorusuna eleman ihtiyacı duyduğunu belirten işverenlerin yüzde 30,6'sı eğitim düzeyi farketmez cevabını vermişlerdir. İşverenlerin yüzde 21,8'i lise altı eğitim düzeyinin yeterli olduğunu, yüzde 16'sı genel lise mezunu olmasının yeterli olduğunu, yüzde 12,7'si meslek lisesi mezunu eleman ihtiyacı duyduğunu beyan etmiştir.

Grafik 39: Eğitim Durumuna Göre Açık iş Dağılımı, Türkiye

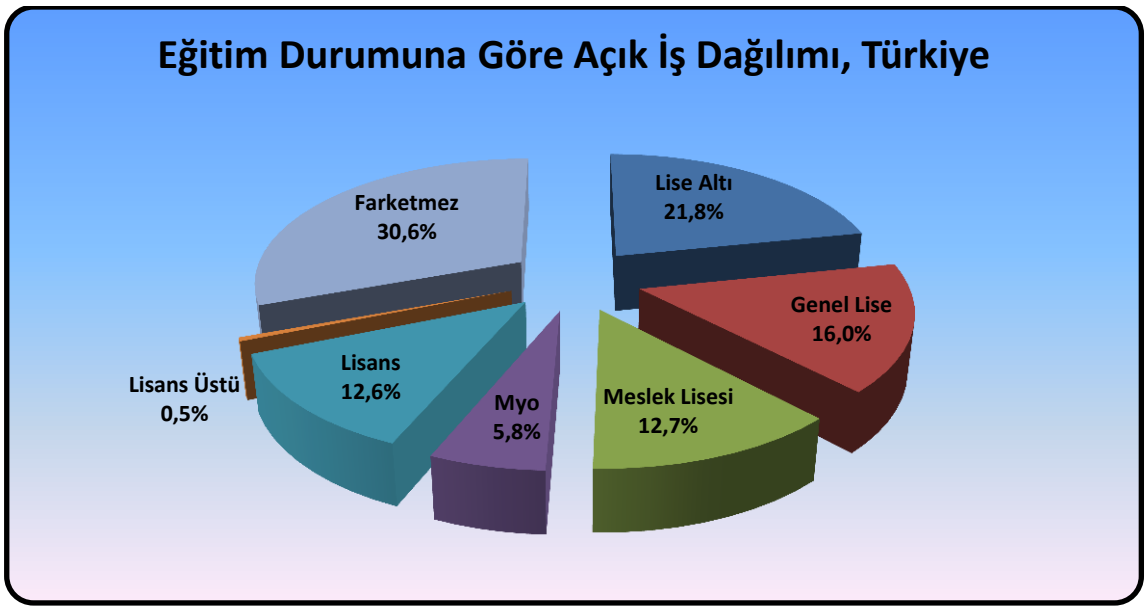

Kaynak: İPA

İlde ise "İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz mesleklerde aradığınız eğitim düzeyi nedir?" sorusuna eleman ihtiyacı duyduğunu belirten işverenlerin yüzde 33'ü eğitim düzeyi farketmez cevabını vermişlerdir. İşverenlerin yüzde 22'si lise altı eğitim düzeyinin yeterli olduğunu, yüzde 16'sı genel lise mezunu olmasının yeterli olduğunu, yüzde 13'ü lisans mezunu eleman ihtiyacı duyduğunu beyan etmiştir.

Grafik 40: Eğitim Durumuna Göre Açık iş Dağılımı, Kastamonu

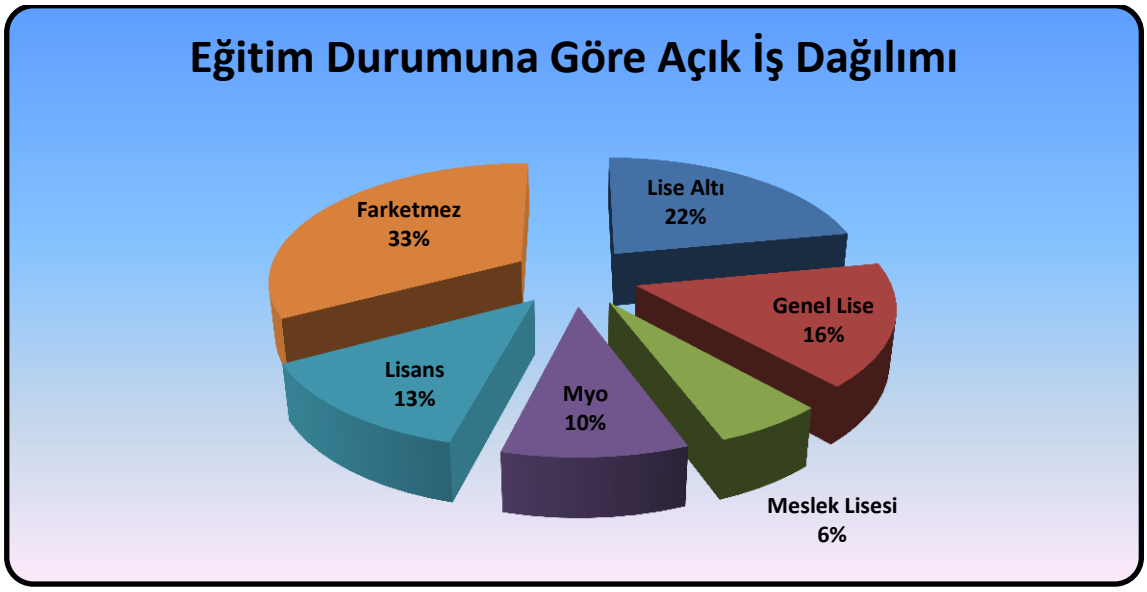

Türkiye genelinde işgücüne dahil olmak isteyen bireylerde en fazla aranan nitelikler mesleğe ilişkin yeterli bilgi, fiziki ve bedensel yeterlilik ve takım çalışmasına yatkınlıktır.

Grafik 41: Açık İşlerde Talep Edilen Beceriler, Türkiye

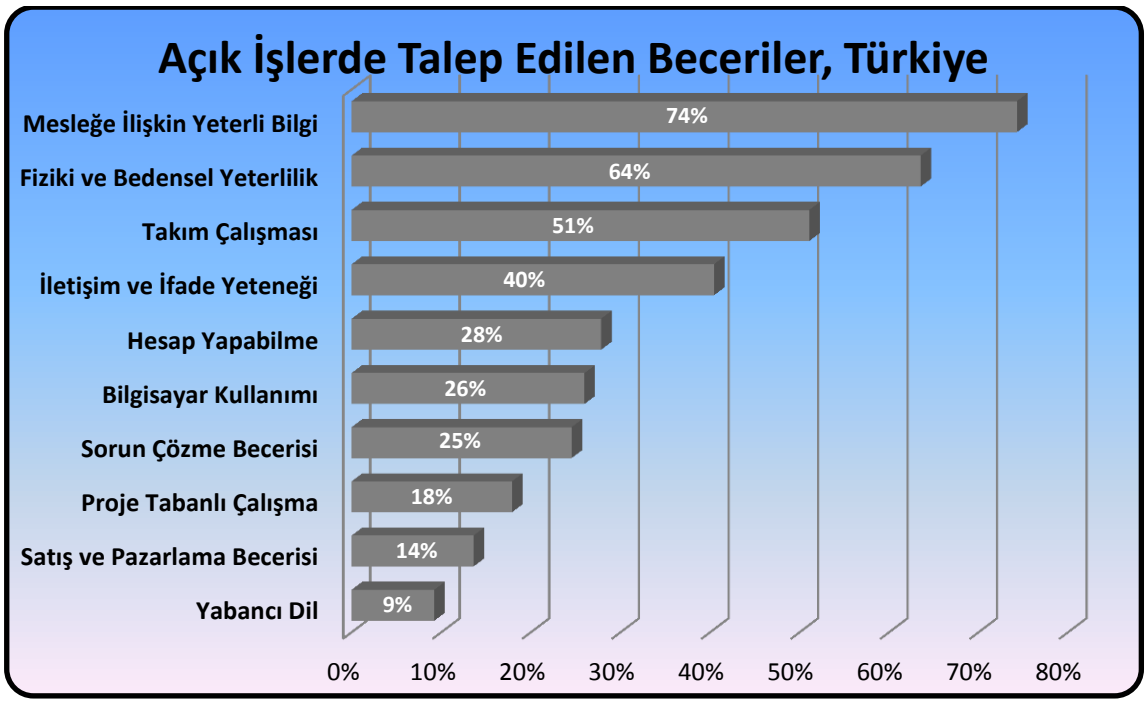

Araştırma sonuçlarına göre Kastamonu ilinde işverenler ihtiyaç duydukları elemanlarda mesleğe ilişkin yeterli bilgi, fiziki ve bedensel yeterlilik ve takım çalışmasına yatkınlık özelliklerini aramaktadırlar.

Grafik 42: Açık İşlerde Talep Edilen Beceriler, Kastamonu

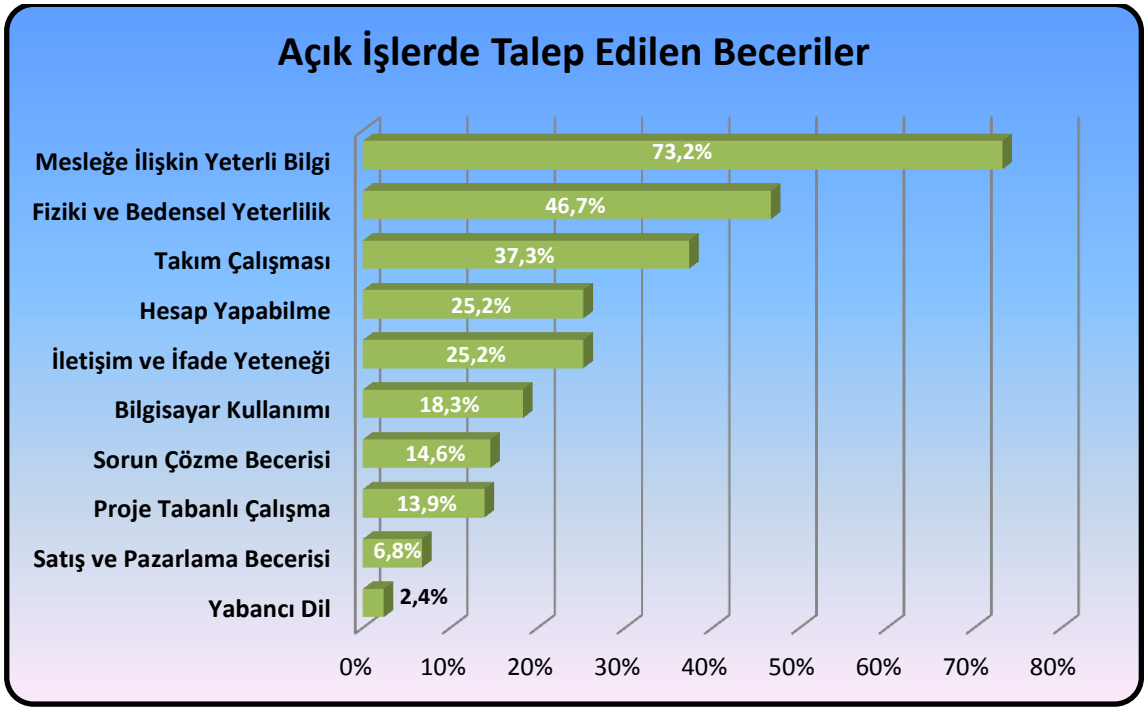

İşverenler eleman temini konusunda çoğunlukla tek bir kanala bağlı kalmamaktadır. Herhangi bir pozisyonda personele ihtiyaç duyan işveren işin niteliğine göre aynı anda hem akraba-eş-dost kanalını, hem İŞKUR aracılığını, hem de diğer yolları kullanabilmektedir. Araştırmanın ortaya koyduğu sonuçlara göre Türkiye genelinde ve Kastamonu'da işverenler personel ihtiyaçlarını en çok akraba-eş-dost kanalı ile temin etmeye çalışmaktadır. Daha sonra ise Türkiye genelinde sırasıyla İŞKUR, gazete ilanları, internet siteleri ve özel istihdam büroları tercih edilmekte iken; Kastamonu'da sırasıyla İŞKUR, gazete ilanları ve internet siteleri tercih edilmektedir.

Grafik 43: Açık İşlerin Arama Yollarına Göre Dağılımı, Kastamonu-Türkiye

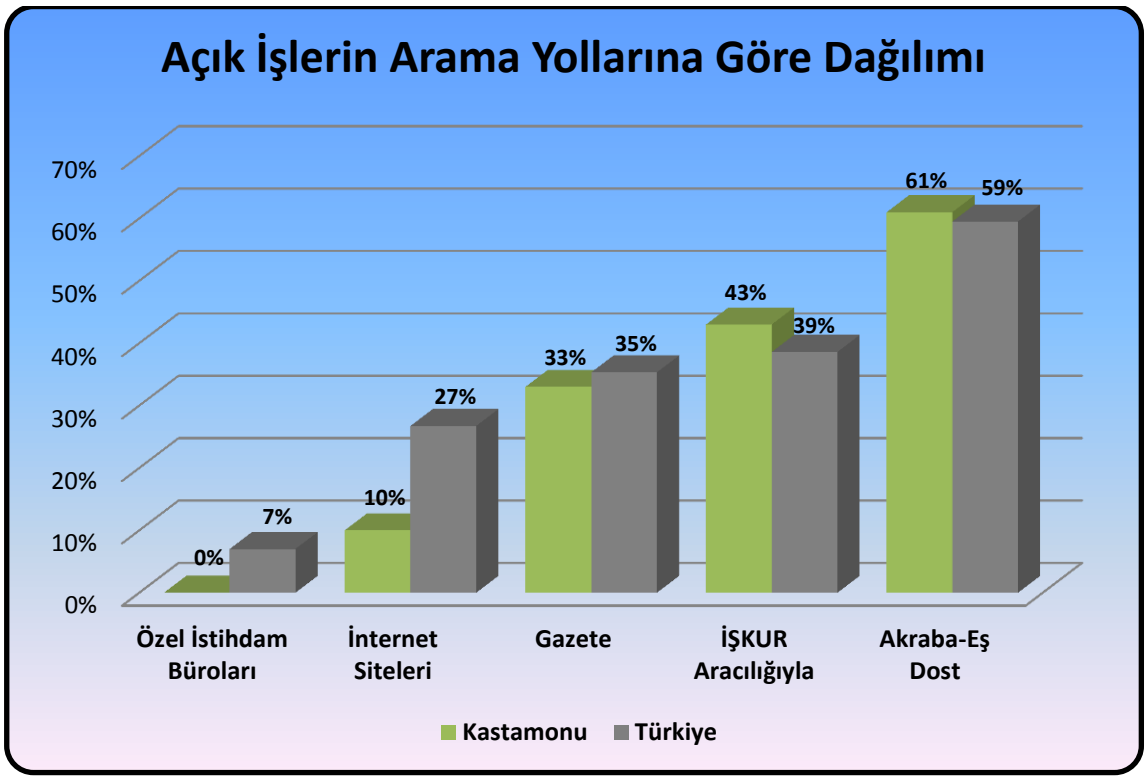

Kaynak: İPA

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında, işletmelere 2013 yılı içerisinde hangi mesleklerde eleman temin ederken güçlük çektikleri sorulmuştur.

Türkiye genelinde insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründeki işletmelerin yüzde 65,4'ü, imalat sektöründeki işletmelerin yüzde 56,8'i ve konaklama-yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründeki işletmelerin yüzde 53,2'si eleman temininde güçlük çektiklerini beyan etmiştir.

İlde imalat ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerindeki işletmelerin yüzde 52'si, toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin yüzde 42'si ve mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü ile eğitim sektöründeki işletmelerin yüzde 39'u eleman temininde güçlük çektiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 32: Eleman Temininde Güçlük Çektiğini Bildiren İşyerleri, Kastamonu

Sektör	Toplam İşyeri Sayısı	Teminde Güçlük Bildiren İşyeri Sayısı	Oran
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	12	3	25%
İmalat	136	71	52%
Su Temini; Kanalizasyon ve İyileştirme Faaliyetleri	1	0	0%
İnşaat	114	42	37%
Toptan ve Perakende Ticaret	162	68	42%
Ulaştırma ve Depolama	40	9	24%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	51	27	52%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	10	1	10%
Gayrimenkul Faaliyetleri	3	1	33%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	33	13	39%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	19	4	20%
Eğitim	18	7	39%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	15	6	38%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	19	2	11%
Genel Toplam	**633**	**254**	**40%**

Kaynak: İPA

Araştırma sonuçlarına göre ilde temininde güçlük çekilen 1.051 kişilik pozisyonun yüzde 44,3'ü imalat sektöründedir. İmalat sektörünü yüzde 19,2 ile toptan ve perakende ticaret sektörü, yüzde 14,3 ile inşaat sektörü takip etmektedir. Sektördeki genel ücret düzeyinin düşük olması ve yeterli mesleki bilgi ve beceriye sahip eleman sayısının az olmasından dolayı, imalat sektöründe eleman temininde güçlük çekme oranının yüksek olduğu tahmin edilmektedir.

Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen 19.887 kişilik pozisyonun yüzde 39,4'ü imalat sektöründe, yüzde 18,1'i, toptan ve perakende ticaret sektöründe, yüzde 13,4'ü inşaat sektöründedir.

Tablo 33: Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayı-Oranları, Kastamonu-Türkiye

Sektörler	Kastamonu		Türkiye	
	Toplam Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Oran	Toplam Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Oran
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	12	1,1%	2.814	0,8%
İmalat	466	44,3%	134.403	39,4%
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi ve Dağıtımı	0	0,0%	510	0,1%
Su Temini; Kanalizasyon ve İyileştirme Faaliyetleri	0	0,0%	559	0,2%
İnşaat	151	14,3%	45.631	13,4%
Toptan ve Perakende Ticaret	202	19,2%	61.834	18,1%
Ulaştırma ve Depolama	28	2,7%	13.091	3,8%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	99	9,4%	22.200	6,5%
Bilgi ve İletişim	0	0,0%	2.764	0,8%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1	0,1%	2.340	0,7%
Gayrimenkul Faaliyetleri	6	0,6%	1.891	0,6%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	43	4,0%	10.595	3,1%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	19	1,8%	19.887	5,8%
Eğitim	12	1,1%	5.693	1,7%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	12	1,1%	9.896	2,9%
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	0	0,0%	852	0,2%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	2	0,2%	5.988	1,8%
Genel Toplam	**1.051**	**100%**	**340.950**	**100,0%**

Kaynak: İPA

Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen mesleklerin en fazla olduğu grup yüzde 29,8 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar grubudur. Bu meslek grubunu yüzde 24,2 ile tesis ve makine operatörleri ve yüzde 13,4 ile hizmet ve satış elemanları takip etmektedir. İldeki duruma bakılacak olursa temininde güçlük çekilen mesleklerin en fazla olduğu gruplar tesis ve makine operatörleri, sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve hizmet ve satış elemanlarıdır. İlde temininde güçlük çekilen toplam 1.051 kişilik pozisyonun yüzde 31,3'ü tesis ve makine operatörleri meslek grubunda yer almaktadır.

Grafik 44: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Kastamonu-Türkiye

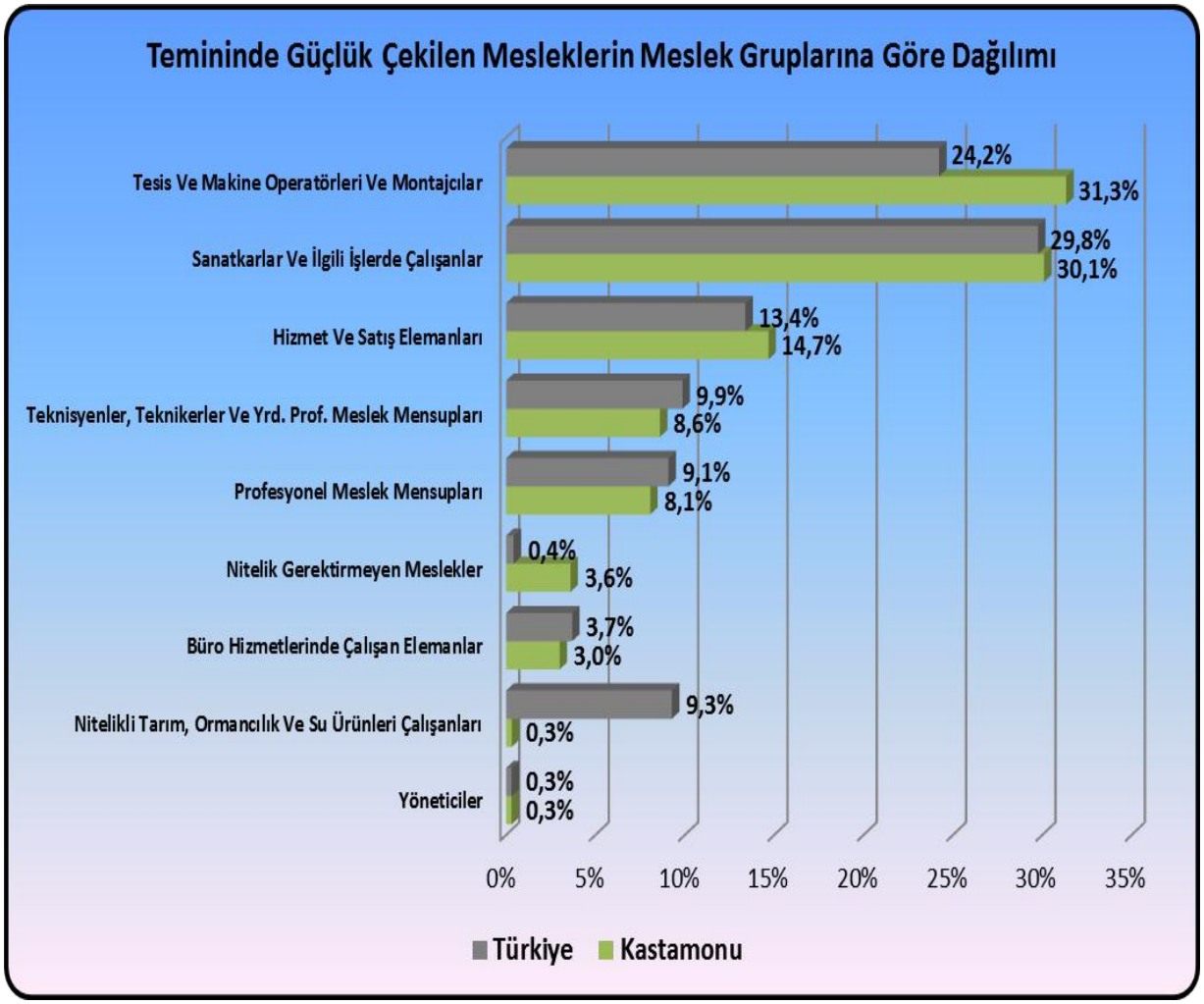

Kaynak: İPA

Kastamonu ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin yüzde 17,5'i makineci mesleğinde, yüzde 5'i garson mesleğinde ve yüzde 2,7'si orman mühendisi mesleğindedir. Türkiye genelinde ise temininde güçlük çekilen mesleklerin yüzde 6,9'u makineci, yüzde 2,8'i güvenlik görevlisi ve yüzde 2,3'ü garson mesleklerindedir.

Tablo 34: Mesleklere Göre Eleman Temininde Güçlük Dağılımı, Kastamonu-Türkiye

Kastamonu	Oran	Türkiye	Oran
Makineci (Dikiş)	17,5%	Makineci (Dikiş)	6,9%
Garson (Servis Elemanı)	5,0%	Güvenlik Görevlisi	2,8%
Orman Mühendisi	2,7%	Garson (Servis Elemanı)	2,3%
Aşçı	2,5%	Beden İşçisi (Genel)	1,9%
Ütücü	2,1%	Gaz Altı Kaynakçısı	1,7%
Pazarlamacı	2,1%	Satış Danışmanı	1,4%
Elektrikçi (Genel)	2,1%	Ortacı	1,4%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	2,0%	Temizlik Görevlisi	1,3%
Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı	1,8%	Pazarlamacı	1,3%
Ahşap Boyamacı (elle)	1,8%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,2%
Argon Kaynakçısı (Tığ Kaynakçısı)	1,5%	Aşçı	1,1%
Marangoz	1,4%	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,0%
Gaz Altı Kaynakçısı	1,4%	Şoför-Yük Taşıma	1,0%
İnşaat Mühendisi	1,4%	Sıvacı	0,9%
Kasiyer	1,4%	CNC Torna Tezgahı Operatörü	0,9%
Ahşap İskeletçi	1,4%	Beden İşçisi (İnşaat)	0,9%
Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer)	1,3%	Ütücü	0,9%
Tuğla İmal İşçisi	1,3%	Hemşire	0,8%
Ortacı	1,1%	Muhasebeci	0,8%
Ağır Kamyon Şoförü	1,1%	Komi (Garson Yardımcısı)	0,8%

Kaynak: İPA

Yapılan araştırmada Kastamonu ilinde işverenlerin yüzde 65,5'i gerekli mesleki beceriye\niteliğe sahip eleman bulunamadığından, yüzde 54,4'ü iş tecrübesine sahip eleman bulunamadığından, yüzde 35,2'si ilgili meslekte çalışacak eleman olmamasından, yüzde 14,5'i çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesinden ve yüzde 6'sı önerilen ücretin az bulunmasından dolayı eleman temininde güçlük çektiklerini beyan etmişlerdir.

Grafik 45: Temininde Güçlük Çekme Nedenleri, Kastamonu-Türkiye

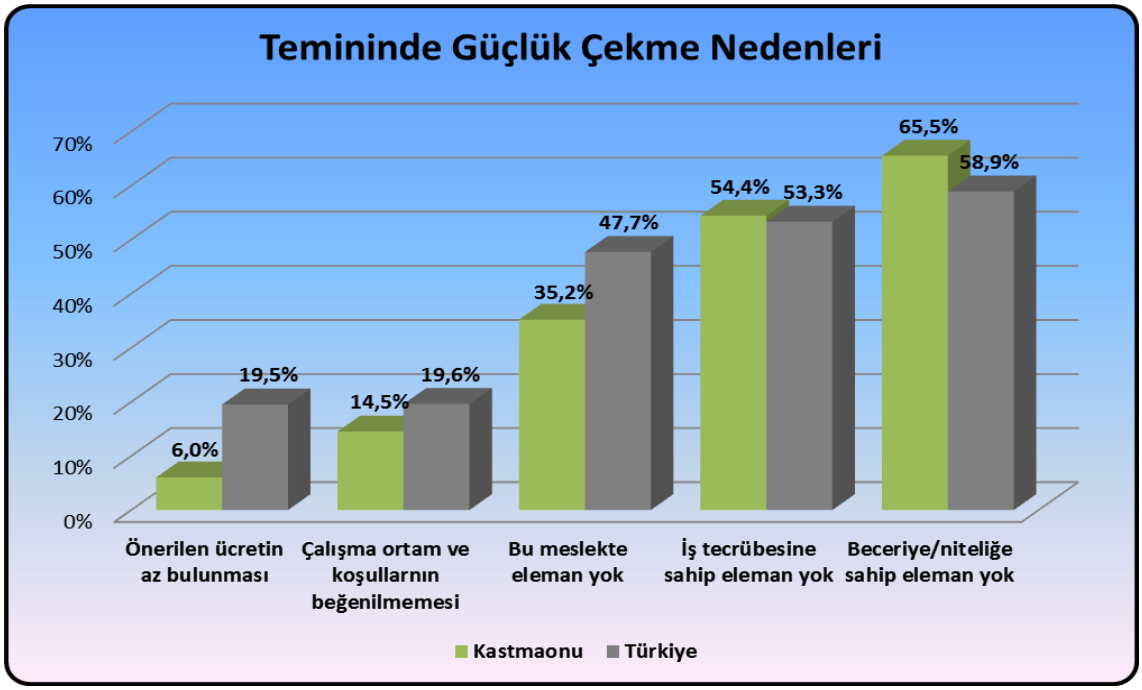

Kaynak: İPA

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Araştırma sonuçlarına göre ilde 31 Aralık 2013 tarihine kadar; imalat sektöründe çalışan sayısının 166 kişi daha, toptan ve perakende ticaret sektöründe çalışan sayısının 128 kişi daha ve konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründe çalışan sayısının 24 kişi daha artacağı değerlendirilmektedir. Buna karşın aynı tarihe kadar inşaat sektöründe çalışan sayısının 380 kişi ve insan sağlığı ve sosyal hizmet sektöründe çalışan kişi sayısının 8 kişi azalacağı tahmin edilmektedir.

Kastamonu ilinde 30 Haziran 2014 tarihine kadar; imalat sektöründe çalışan sayısının 550 kişi, toptan ve perakende ticaret sektöründe çalışan sayısının 78 kişi ve ulaştırma/depolama sektöründe çalışan sayısının 56 kişi daha artacağı, aynı tarihe kadar inşaat sektöründe çalışan sayısının 62 kişi azalacağı öngörülmektedir.

Bu yıl sonuna kadar çalışan sayısında azalma beklenen inşaat sektöründeki azalmanın nedeninin mevsim etkisi olduğu tahmin edilmektedir.

Net istihdam değişim oranı beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır. Su temini; kanalizasyon ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe çalışan 3 kişiye 31 Aralık'a kadar 20 kişinin daha ekleneceği öngörüldüğünden ilgili sektörün net istihdam değişim oranı yüzde 666 gibi yüksek bir oranda çıkmaktadır.

Tablo 35: Sektörlere Göre Net İstihdam Beklentisi, Kastamonu

Sektör	31.Ara	30.Haz	31 Aralık Nido	30 Haziran Nido
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	9	0	1,0	0,0
İmalat	166	550	2,7	9,0
Su Temini; Kanalizasyon ve İyileştirme Faaliyetleri	20	15	666,7	500,0
İnşaat	-380	-62	-14,3	-2,3
Toptan ve Perakende Ticaret	128	78	5,1	3,1
Ulaştırma ve Depolama	6	56	0,9	9,1
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	24	21	3,1	2,7
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	3	1	1,7	0,6
Gayrimenkul Faaliyetleri	6	4	10,5	7,0
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	14	43	2,4	7,3
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	19	49	1,4	3,5
Eğitim	5	1	1,1	0,2
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	-8	3	-1,1	0,5
Diğer Hizmet Faaliyetleri	11	8	7,8	6,2
Genel Toplam	**22**	**769**	**0,1**	**4,5**

Kaynak: İPA

Meslek gruplarına göre değerlendirildiğinde İlde 31 Aralık 2013 tarihine kadar sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda çalışan sayısının 151 kişi, hizmet ve satış elemanları meslek grubunda çalışan sayısının 72 kişi ve profesyonel meslek mensupları grubunda çalışan sayısının 55 kişi daha artacağı görülmektedir. 30 Haziran 2014 yılına kadar tesis ve makine operatörleri meslek grubunda çalışan sayısının 207, sanatkarlar ve ilgili işler meslek grubunda çalışının sayısının 242 ve nitelik gerektirmeyen meslekler grubundaki çalışan sayısının 156 kişi daha artacağı düşünülmektedir.

İlde 31 Aralık tarihine kadar nitelik gerektirmeyen meslek grubunda çalışan sayısı 258 kişi, tesis ve makine operatörleri meslek grubunda çalışan sayısı 38 kişi azalacaktır.

Tablo 36: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Beklentisi, Kastamonu

Meslek Grupları	31.Ara	30.Haz	31 Aralık Nido	30 Haziran Nido
Yöneticiler	9	3	2,2%	0,8%
Profesyonel Meslek Mensupları	55	33	4,4%	2,7%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yrd. Prof. Meslek Mensupları	25	58	1,9%	4,3%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	8	16	0,8%	1,7%
Hizmet Ve Satış Elemanları	72	53	3,1%	2,3%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	-1	0	-1,1%	0,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	151	242	4,7%	7,4%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	-38	207	-0,9%	4,9%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	-258	156	-7,8%	4,7%
Genel Toplam	**22**	**769**	**0,1%**	**4,5%**

Kaynak: İPA

İstihdam Artışı Beklenen Meslekler

Araştırma sonuçlarına göre Kastamonu'da 31 Aralık 2013 tarihine kadar çalışan sayısında en fazla artış olacağı düşünülen meslekler; makineci, marangoz, şoför-yük taşıma, mobilya imalatçısı ve ütücü meslekleridir. Türkiye genelinde aynı tarihe kadar makineci, güvenlik görevlisi ve temizlik görevlisi mesleklerinde çalışan sayısının artacağı tahmin edilmektedir.

30 Haziran 2014 tarihine kadar Kastamonu'da makineci, tuğla imal işçisi, beden işçisi (inşaat), ütücü ve beden işçisi (genel) mesleklerinde; Türkiye genelinde ise güvenlik görevlisi, temizlik görevlisi ve makineci mesleklerindeki çalışan sayılarının artacağı beklenmektedir. Çalışan sayısında en fazla artış beklenen meslekler sırasıyla aşağıda listelenmiştir.

Tablo 37: En Fazla İstihdam Artışı Beklenen 20 Meslek, Kastamonu

31 Aralık 2013'e Kadar Mesleklerdeki Artış Beklentisi	30 Haziran 2014'e Kadar Mesleklerdeki Artış Beklentisi
Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)
Marangoz	Tuğla İmal İşçisi
Şoför-Yük Taşıma	Beden İşçisi (İnşaat)
Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı	Ütücü
Ütücü	Beden İşçisi (Genel)
Garson (Servis Elemanı)	Depo Hamalı
Avukat	Mobilya İmalat Ustası / Mobilyacı
Reyon Görevlisi	Beden İşçisi (Temizlik)
Parke Döşeyicisi	Marangoz
Ağır Kamyon Şoförü	Mobilya Cilacısı (Püskürtme İle)
Ahşap Boyamacı (elle)	Çelik Kapı Mobilya İşlemecisi
Diğer İplik İşçileri Ve Sarıcıları	Fırın İşçisi (Tuğla,kiremit Elemanları)
Kasiyer	Bant Verev Makinesi İşçisi
Mobilya Cilacısı (Püskürtme İle)	Bilgisayar Operatörü
Ahşap İskeletçi	Mobilya Döşeme İşçisi
Şekerleme İmal İşçisi (Elle)	Seyahat Servis Elemanı
Otobüs Kaptanı (Şoförü)	Şoför (Yolcu Taşıma)
Beden İşçisi (Genel)	Parke Döşeyicisi
Çelik Kapı Mobilya İşlemecisi	Diğer İplik İşçileri Ve Sarıcıları
Mobilya Döşeme İşçisi	Diğer Bıçkıcılar, Kontrplak İmalatçıları

Kaynak: İPA

İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler

İlde 31 Aralık 2013 tarihine kadar, beden işçisi (inşaat), maden sondörü, tuğla imal işçisi, temizlik görevlisi ve orman işçisi mesleklerinde; Türkiye genelinde ise tuğla imal işçisi, oda görevlisi ve endüstriyel boru montajcısı mesleklerinde istihdam azalışı olacağı beklenmektedir.

30 Haziran 2014 tarihine kadar ise ilde maden sondörü, ağır kamyon şoförü, sıvacı, yükleyici operatörü ve diğer tuğla örücüler- taş duvarcılar mesleklerinde; Türkiye genelinde sebze toplama işçisi, kuruyemiş paketleme işçisi ve diğer kağıt imal işçisi mesleklerinde istihdam azalışı olacağı öngörülmektedir.

Tablo 38: En Fazla İstihdam Azalış Beklenen 20 Meslek, Kastamonu

31 Aralık 2013 İtibariyle Mesleklerdeki Azalış Beklentisi	30 Haziran 2014 İtibariyle Mesleklerdeki Azalış Beklentisi
Beden İşçisi (İnşaat)	Maden Sondörü
Maden Sondörü	Ağır Kamyon Şoförü
Tuğla İmal İşçisi	Sıvacı
Temizlik Görevlisi	Yükleyici (Loder) Operatörü
Orman İşçisi	Diğer Tuğla Örücüler, Taş Duvarcılar
Sondaj İşçisi	Güvenlik Görevlisi (Silahsız)
Depo Hamalı	Beton Ve Betonarme Kalıpçısı
Beton Ve Betonarme Kalıpçısı	İnşaat Demiri Bağlama Ustası
Bant Verev Makinesi İşçisi	Okul Öncesi Öğretmeni
Alçı Sıva Uygulayıcısı	Aşçı Yardımcısı
Tuğla Ve Kiremit Presçisi (Makineyle)	İnşaat Boyacısı/Boyacı-Bina
Duvarcı	Maden Mühendisi
Fırın İşçisi (Tuğla,kiremit Elemanları)	Beko Loder Operatörü
Sıhhi Tesisatçı	Ekskavatör (Kazıcı) Operatörü
Seyahat Servis Elemanı	Büro Memuru (İdari İşler)
Sıvacı (Çimento Alçı)	Un Paketleme İşçisi
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	Yıkamacı (Bugday)
Dağıtım Elemanı (Gıda-İçecek)	Binicilik Eğitmeni
Diğer Tuğla Örücüler, Taş Duvarcılar	Banka Gişe Yetkilisi
İnşaat Demiri Bağlama Ustası	Elektrikçi (Genel)

Kaynak: İPA

SONUÇ

Kastamonu ili ve Türkiye genelinin sosyo-ekonomik yönlerden incelendiği İşgücü Piyasası Analizi Raporu, iş piyasasının ve işgücünün durumuna ayna tutan bir çalışmadır. Mevcut ve gelecek dönem işgücü hareketlerini öngörülebilir kılması nedeniyle önemi büyük olan bu raporda, Kastamonu'nun istihdam yapısı ve sektörlerin ihtiyaç duyduğu işgücünün durumu incelenmiş, istihdam oranlarının artırılmasına ve işsizlikle mücadele çalışmalarının etkinliğini artırmaya yardımcı olacak temel göstergeler ortaya konulmuştur.

Bölgenin sürdürülebilir kalkınmasına öncelik edecek olan faaliyetlerden biri olan bu raporda özetle şu verilere ulaşılmıştır;

TR 82 Bölgesindeki iller istihdam, nüfus, sosyo-ekonomik gelişmişlik, işsizlik oranları, istihdama katılım, sanayinin durumu gibi kriterler göz önüne alındığında TR 82 Bölgesinin en gelişmiş ilinin Kastamonu olduğu görülmektedir.

Kastamonu ili 20 ilçeden oluşmakla beraber kentsel nüfus oranı Türkiye ortalamasından daha düşüktür. İlde nüfusun yüzde 56,1'i kentsel nüfus iken Türkiye genelinde nüfusun yüzde 76,8'ini kentsel nüfus oluşturmaktadır. Kırsal nüfusun Türkiye ortalaması yüzde 23,2 düzeyinde iken Kastamonu'da kırsal nüfus oranının yüzde 43,9 olmasının en önemli nedeni, ilde sanayi ve hizmet sektörlerinin yeterince gelişmemiş olması ve insanların önemli bir bölümünün tarım ve hayvancılıkla uğraşıyor oluşudur.

İlde 15-64 yaş arasındakilerden oluşan çalışma çağındaki nüfus yıllar itibariyle artış göstermiştir. 2009 yılında çalışma çağındaki nüfusun toplam nüfusa oranı yüzde 65,6 iken 2012 yılı itibariyle nüfusun yüzde 66'sı 15 ile 64 yaş arasındakilerden oluşmuştur. İlde çocuk bağımlılık oranı son yıllarda düşmekte buna mukabil yaşlı bağımlılık oranı yükselmektedir. Bu veriden hareketle ilde 0-14 yaş grubunda yer alanların oranının düştüğü ve nüfusun yaşlandığı sonucuna ulaşılabilmektedir. Ancak nüfusun yaşlanmaya başlaması sadece ilde yaşanan bir gelişme değildir. Türkiye genelinde de 0-14 yaş grubundakiler son yıllarda azalmakta, 65 yaş ve üzeri nüfus artmaktadır.

İlin 291.946 kişilik 15 yaş ve üzeri nüfusunun yüzde 9,6'sı okuma yazma bilmemektedir ve bu rakam Türkiye ortalamasının çok üzerindedir. 15 yaş üstü il nüfusunun yüzde 51'i ilkokul veya ilköğretim okulu mezunu iken, yüzde 21,5'lik bir kısım ortaöğretim mezunudur. Milli Eğitim Bakanlığı istatistiklerine göre ilde 3.986'sı okul öncesi öğrenci olmak üzere yaklaşık 65.000 öğrenci öğrenim hayatına devam etmektedir. Bu rakama yükseköğrenim öğrencileri dahil değildir. İlde genel ortaöğretimin net okullaşma oranı yüzde 26,4, mesleki ve teknik ortaöğretimin net okullaşma oranı yüzde 50,2'dir. Ortaöğretim öğrencilerinin yüzde 57,4'ü mesleki ve teknik liselerde, yüzde 42,6'sı genel liselerde öğrenim görmektedir. Buradan, mesleki okullara olan ilginin genel liselere olan ilgiden daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılabilmektedir ki bu, ilin gelecek dönem istihdam yapısını olumlu yönde etkileyecek bir gelişmedir.

Nüfusun göç hareketleri incelendiğinde Kastamonu ilinin uzun yıllar büyük oranda göç verdiği gerçeği ortaya çıkmaktadır. Öyle ki ilin 1990 yılı nüfusu, 2012 yılı nüfusundan 63.400 kişi fazladır. Ancak hızla dışarıya göç verme akımı son birkaç yıldır iyice azalmıştır. Hatta 2012 yılında ilin aldığı göç, verdiği göçten daha fazla olmuştur. Kastamonu ili en fazla İstanbul, Ankara ve Kocaeli illerine göç verirken; en fazla göçü İstanbul, Ankara ve Samsun illerinden almaktadır.

TÜİK verilerine göre 2012 yılı Türkiye geneli işsizlik oranı yüzde 9,2, istihdam oranı yüzde 45,4, işgücüne katılım oranı yüzde 50'dir. TR 82 Bölgesi illerinde ise işsizlik oranı yüzde 5,6, istihdam oranı yüzde 51,4, işgücüne katılım oranı yüzde 54,5'tir. Bölgedeki işsizlik oranlarının Türkiye ortalamasının altında olmasının temel nedeni tarım ve ormancılık sektörlerinin istihdamdaki payının yüksek olmasıdır. Bölgenin işgücü açısından temel sıkıntısı genç nüfusun göç yoluyla azalması ve mevcut işgücünün kalifiye olmamasıdır.

İşgücünün eğitim durumu dikkate alındığında Türkiye genelinde işgücünün yüzde 57,2'sinin lise altı, yüzde 20,3'ünün ortaöğretim, yüzde 18,3'ünün yükseköğretim mezunu olduğu buna karşılık TR 82 Bölgesinde işgücünün yüzde 64,2'sinin lise altı, yüzde 15,7'sinin ortaöğretim, yüzde 12,3'ünün yükseköğretim mezunu olduğu görülecektir. TR 82 bölgesinde 313 bin kişilik işgücünün ve işsizlerin eğitim seviyesi, Türkiye geneli işgücü eğitim seviyesinden düşüktür. Bölgede işgücünün yüzde 42'si 35-54 yaş grubunda, yüzde 23,1'i 25-34 yaş grubundadır.

Türkiye genelinde istihdam edilen işgücünün yüzde 49,4'ü hizmet sektöründe, yüzde 26'sı sanayi sektöründe, yüzde 24,6'sı tarım sektöründe istihdam edilirken; TR 82 Bölgesinde çalışanların yüzde 47,7'si tarım sektöründe, yüzde 36,7'si hizmet sektöründe, yüzde 15,6'sı sanayi sektöründe istihdam edilmektedir. Kırsal-kentsel nüfusu ve dolaylı olarak pek çok farklı sonucu etkileyen en önemli faktör bölgedeki çalışanların büyük kısmının tarım sektöründe çalışıyor olmasıdır.

TÜİK verilerine göre Türkiye genelinde işgücüne dahil olmayanların yüzde 43,8'i ev işleri ile meşgul olduğundan, yüzde 16'sı öğrenci olduğundan, yüzde 13,9'u emekli olduğundan işgücüne dahil olmadığını beyan etmiştir. TR 82 Bölgesinde işgücüne dahil olmayanların yüzde 29,3'ü ev işleri ile meşgul olduğundan, yüzde 25,9'u özürlü-yaşlı veya hasta olduğundan ve yüzde 14,4'ü emekli olduğundan işgücüne dahil olmadığını belirtmiştir. TR 82 Bölgesinde iş bulma ümidi olmadığı için işgücüne dahil olmayan yüzde 4,1'lik kesim ile iş aramayıp çalışmaya hazır olan yüzde 5,2'lik kesime bir şekilde ulaşılıp etki edildiği takdirde bölgedeki işsizlik oranlarının iyice düşeceği değerlendirilmektedir.

İŞKUR verileri değerlendirildiğinde 2012 yılında Kastamonu Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne 10.780 kişinin başvurduğu görülmektedir. Başvuruların yüzde 51,5'i ilköğretim mezunlarından, yüzde 34,4'ü ortaöğretim mezunlarından oluşmaktadır. 2013 yılının Ocak-Eylül döneminde İl Müdürlüğüne 7.818 kişi başvurmuştur. 2012 yılında başvuranların 1.936'sı beden işçisi (genel) mesleğinde iş aradığını, 885'i şoför olarak iş aradığını beyan etmiştir. Türkiye genelinde de başvuranların büyük çoğunluğu beden işçisi mesleğinde iş aradığını belirtmiştir. Görüldüğü üzere başvuranların ve kayıtlı işsizlerin önemli bir kısmı vasıfsız elemandır. İşgücünün vasıfsız olması sorunu sadece ilde yaşanan bir problem değildir. Türkiye genelinde de aynı sorun yaşanmaktadır.

2012 yılı içinde İl Müdürlüğümüzce 3.591 kişilik açık iş talebi alınmış, bu talepler doğrultusunda 1.798 kişi işe yerleştirilmiştir. İşe yerleştirilenlerin yüzde 56,4'ü özel sektörde, yüzde 43,6'sı kamu sektöründe işe yerleştirilmiştir. İlde en fazla talep alınan açık işler; Beden işçisi (genel), beden işçisi (temizlik), satış elemanı (tanıtım) ve konfeksiyon işçisi mesleklerinde iken Türkiye genelindeki sıralama da benzer şekildedir. Yıllara göre Kurum aracılığı ile yapılan işe yerleştirmeler katlanarak artmıştır. Örneğin İl Müdürlüğümüzce 2008 yılında 299 kişi işe

yerleştirilmişken 2012 yılında 1.798 kişi Kurumca işe yerleştirilmiştir. Bu da Kurumun iş arayanlar ve işverenler üzerindeki etkinliğinin arttığının göstergesidir.

İşsizlikle mücadelenin en önemli araçlarından olan işgücü yetiştirme faaliyetleri vasıfsız işgücünün nitelik kazanmasını sağladığı için ülkenin ve ilin istihdam yapısını olumlu bir yönde etkilemektedir. 2012 yılında İl Müdürlüğümüzce toplam 254 program açılmış ve bu programlardan toplam 2.586 kişi yararlanmıştır. 2013'ün ilk dokuz aylık döneminde ise açılan 187 programa toplam 1.167 kişi katılmıştır.

15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında ilde 633 işyerinin ziyaret edilerek ve yüzyüze görüşme yöntemi uygulanarak gerçekleştirilen bu araştırmanın talep bölümünde elde edilen verilerden bazıları ise şöyledir;

Çalışanların cinsiyet açısından dağılımı incelendiğinde erkek çalışan oranının en fazla olduğu sektörler sırasıyla; su temini ve kanalizasyon faaliyetleri, madencilik ve taş ocakçılığı ve inşaat sektörü iken kadın çalışan oranının en fazla olduğu sektörler ise insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, eğitim ve finans-sigorta faaliyetleri sektörleridir.

Araştırmaya göre ildeki işyerlerinin yüzde 25,6'sı toptan ve perakende ticaret sektöründe, yüzde 21,5'i imalat sektöründe ve yüzde 18'i inşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma sonuçlarına göre ildeki her yüz kişilik pozisyonun 4,2'sinin boş olduğu, açık iş oranlarının en yüksek olduğu sektörlerin konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyeti, toptan ve perakende ticaret, imalat ve inşaat sektörleri olduğu görülmektedir. İlde en fazla çalışanın olduğu meslek grupları sırasıyla tesis ve makine operatörleri, nitelik gerektirmeyen meslekler ve sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek gruplardır. Meslek bazında en fazla açık iş yüzde 24,8 ile makineci (dikiş) mesleğinde iken bu mesleği yüzde 4,3 ile mobilya imalatçısı ve yüzde 4 ile garson mesleği izlemektedir.

İşverenlere sorulan 'İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz mesleklerde aradığınız eğitim düzeyi nedir?' sorusuna eleman ihtiyacı olduğunu belirten işverenlerin yüzde 33,'ü 'eğitim düzeyi farketmez' cevabını verirken, yüzde 22'si lise altı eğitim düzeyinde olmasının yeterli olduğunu, yüzde 13'ü ise lisans mezunu olmasının gerekli olduğunu beyan etmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre Kastamonu ilinde işverenler ihtiyaç duydukları elemanlarda; mesleğe ilişkin yeterli bilgi, fiziki ve bedensel yeterlilik, takım çalışmasına yatkınlık, hesap yapabilme ve iletişim ve ifade yeteneği özelliklerini aramaktadır.

İşverenler eleman temini konusunda tek bir kanala bağlı kalmamaktadır. Eleman ihtiyacı olan işveren aynı anda hem akraba-eş dost kanalını hem İŞKUR aracılığını hem de diğer yolları kullanabilmektedir. Araştırmanın ortaya koyduğu sonuçlara göre işverenler personel ihtiyaçlarını en çok akraba-eş dost kanalıyla karşılamaya çalışırken bunu İŞKUR, gazete ilanları ve internet siteleri izlemektedir.

Araştırma kapsamında işletmelere 2013 yılı içinde hangi mesleklerde eleman temin ederken güçlük çektikleri sorulmuştur. Buna göre en fazla temin güçlüğü makineci (dikiş), garson, orman mühendisi ve aşçı mesleklerinde yaşanmaktadır. Nedenleri sorulduğunda, işverenlerin yüzde 65,5'i gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman bulamadığından, yüzde 54,4'ü iş tecrübesine sahip eleman bulamadığından, yüzde 35,2'si ilgili meslekte çalışacak eleman

olmadığından yüzde 14,5'i çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesinden ve yüzde 6'sı önerilen ücretin az bulunmasından dolayı eleman temininde güçlük çektiklerini beyan etmişlerdir.

İlde 31 Aralık 2013 tarihine kadar imalat, toptan ve perakende ticaret, konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörlerinde çalışan sayısında artış olacağı buna karşın aynı tarihe kadar inşaat sektöründe çalışan sayısının azalacağı tahmin edilmektedir.

Geçen yılın İşgücü Piyasası Analizi Raporu'na göre 2012 yılında en fazla işe alımın olacağı tahmin edilen sektörler inşaat, ulaştırma-depolama ve toptan-perakende ticaret sektörleridir. Yine geçen yılın İPA sonuçlarında 30 Haziran 2013 tarihine kadar en yüksek istihdam artışı beklenen üç sektör inşaat, imalat ve toptan-perakende sektörleridir.

2012 yılı İPA raporuna göre geçen yıl ilde en fazla istihdam artışı beklentisi olan meslekler mobilya imalatçısı, güvenlik görevlisi, kuyu kazıcı, makineci-dikiş ve diğer mobilyacılar meslekleri iken 2013 yılı araştırmasına göre en fazla artış beklenen meslekler makineci-dikiş, marangoz, şoför-yük taşıma, mobilya imalatçısı ve ütücü meslekleri olmuştur.

30 Haziran 2014 tarihine kadar ise imalat, toptan ve perakende ticaret ve ulaştırma-depolama hizmetleri sektöründe çalışan sayısının artacağı aynı tarihe kadar inşaat sektöründe çalışan sayısının azalacağı öngörülmektedir.

İşgücü Piyasası Analizi Raporu sonuç olarak değerlendirildiğinde;

Tarımsal faaliyetlerdeki makineleşme oranın arttırılması, bilinçli tarım uygulamalarına geçilmesi ve özellikle son yıllarda organik tarıma olan ilginin kullanılarak tarım ürünlerinin ihracatının arttırılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Kadınların işgücü piyasasındaki istihdam ve etkinliğini arttırmak için destekleyici programlar hazırlanmalı ve kadın eğitimine öncelik verilmelidir.

İşgücünün ve işsizlerin eğitim-beceri ve niteliklerinin arttırılmasını sağlayacak faaliyetlere hız verilmeli ve doğru işe doğru insanı bulmanın önemi işverenlere anlatılarak eleman temininde profesyonel kuruluşlardan yardım alınması sağlanmalıdır.

İşyerlerinin genel problemleri kalifiye çalışan bulamama, sermaye yetersizliği ve maliyet yüksekliğidir. İşverenlerin hibe ve teşvikler, pazarlama süreçleri, girişimcilik, verimlilik vb. konularda: çalışanların ise mesleki eğitim, iletişim, halkla ilişkiler, pazarlama, verimlilik vb. konularda eğitime ihtiyaçları vardır. Bu konularda ilgili taraflar işbirliği içerisinde çözümler üretmelidir.

KAYNAKÇA

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

DPT, İstatistikleri

TOBB, İstatistikleri

Ekonomi Bakanlığı verileri

MEB, İstatistikleri

2012 İPA raporu

2013 İPA Alan Uygulaması Sonuçları

EKLER

Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR

..... İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI

İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi verme ve gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun 21'inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.**
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan işyerlerinde insan kaynakları, personel, işletme veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. **Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.**

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No	:	
İşyerinin Yasal Ünvanı	:	
İşyerinin Tabela Ünvanı	:	

ADRES BİLGİLERİ

İL	:	.....
İLÇE	:	
KÖY	:	
MAHALLE	:	
CADDE/SOKAK	:	
DIŞ KAPI NO	:	
İÇ KAPI NO	:	
TELEFON/FAKS/e-posta	:	...../...../ .....0.....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı	:	Unvanı	:
Tarih	:	Telefonu	:
E-posta	:	İmza/Kaşesi	:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR, ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - İŞYERİ FAALİYETİ

S1. İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz?
(Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.)

01		Madencilik ve Taş ocakçılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve parekende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

S2. İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile aynı mı, değişmiş mi?
(Bu soru ziyaret edilen işyerinde değil, İŞKUR'un Bürosunda Koordinatör veya görevlendireceği bir kişi tarafından doldurulacaktır.)

Aynı	Değişmiş

Sonraki Sayfaya Geçiniz

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S3: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan İş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S6: İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S5.1: Eleman İhtiyacı duymuyoruz. ☐ ⟹ Soru 6'ya geçiniz.

01	02	03	04	05	06
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yüksekokulu 5.Lisans 6. Lisans üstü 7. Farketmez	Beceri İhtiyacı (*) 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (analitik becerı) 4. Mesleğe ilişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6.Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme beceriler 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda herhangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 2- HAYIR	Açık işlerinizi genellikle hangi yolla arıyorsunuz (*) 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları 1 2 3 4 5
		☐		☐	

BÖLÜM IV. 31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
6.6: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	6.3'e geçiniz
	Hayırsa →	6.1 veya 6.2 geçiniz
6.6.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum.	→	7.soruya geçiniz
6.6.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
6.6.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

6.7: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	7.3'e geçiniz
	Hayırsa →	7.1 veya 7.2 geçiniz
6.7.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını beklemiyorum.	→	8.soruya geçiniz
6.7.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
6.7.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış	

BÖLÜM V. 30 HAZİRAN 2014 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
8.8: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	8.3'e geçiniz
	Hayırsa →	8.1 veya 8.2 geçiniz
8.8.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum.	→	9.soruya geçiniz
8.8.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
8.8.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

8.9: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	9.3'e geçiniz
	Hayırsa →	9.1 veya 9.2 geçiniz
8.9.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını düşünmüyorum.	→	10.soruya geçiniz
8.9.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
8.9.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal Azalış	

BÖLÜM VI. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

10: 2013 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

10.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

01	02	03	04				
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşılayabiliyor mu? 1-EVET 2- HAYIR 3-KISMEN	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*) 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki becerilyelniteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5
		☐					

Ek 2- A : Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 74 ilde tamsayım 7 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

nh = ñ [K2 + (1- K2) Mh 2] ½

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

Mh =Nh / (N / h) = h.Wh

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

nmin = K.ñ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak nmin=125 olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2- B : Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde girişimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h{}^2 v\left(\bar{y}_h\right) = N_h{}^2 \left[\sum \left(y_i - \bar{y}_h\right)^2 / \left(n_h - 1\right)\right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right)$$ olarak elde edilir.

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek 2- C : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012)

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı	Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585	Adana	1.677
Manisa	1.582	Ankara	1.982
Tekirdağ	1.545	Antalya	1.745
Hatay	1.416	Bursa	1.838
Aydın	1.370	Denizli	1.507
Şanlıurfa	1.342	Diyarbakır	1.422
Kahramanmaraş	1.327	Gaziantep	1.472
Eskişehir	1.282	İstanbul	2.132
Sakarya	1.250	İzmir	1.881
Malatya	1.070	Kayseri	1.440
Afyonkarahisar	995	Kocaeli	1.737
Elazığ	974	Konya	1.658
Ordu	962	Mersin	1.572
Kütahya	890	Muğla	1.478
Erzurum	856	Trabzon	1.393
Van	850	**ÖrneklemToplam**	**24.934**
Zonguldak	832		
Sivas	804	Tokat (Pilot İl)	704
Çorum	802	Samsun (Pilot İl)	1387
Çanakkale	753		
Düzce	736	**Araştırmada Seçilen Toplam İşyeri**	**65.723**
Uşak	691		
Giresun	687		
Mardin	677		
Osmaniye	671		
Adıyaman	644		
Batman	641		
Rize	607		
Aksaray	602		
Nevşehir	559		
Edirne	517		
Isparta	505		
Kırklareli	485		
Kastamonu	481		
Yozgat	475		
Amasya	445		
Niğde	423		
Bolu	406		
Karaman	393		
Yalova	386		
Burdur	364		
Şırnak	345		
Bartın	303		
Karabük	299		
Bilecik	291		
Bingöl	281		
Sinop	280		
Erzincan	278		
Kırşehir	260		
Artvin	244		
Kırıkkale	240		
Siirt	233		
Bitlis	216		
Ağrı	213		
Çankırı	212		
Muş	192		
Kars	177		
Iğdır	162		
Gümüşhane	127		
Kilis	119		
Hakkari	117		
Tunceli	93		
Bayburt	77		
Ardahan	57		
Tamsayım toplamı	38.698		

Ek 2- D : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013)

TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	ÖRNEKLEM YAPAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI
Adana	3.803	3.326	Kars	296	261	Antalya	1686	1397
Adıyaman	855	733	Kastamonu	713	561	Bursa	1.802	1.555
A.Karahisar	1.327	1.131	Kayseri	2.897	2.710	Denizli	1286	1149
Ağrı	445	382	Kırıkkale	308	275	İstanbul	5.985	5.104
Aksaray	813	722	Kırklareli	601	506	İzmir	3020	2526
Amasya	625	578	Kırşehir	364	311	Kocaeli	1.783	1.521
Ardahan	77	74	Kilis	157	136	Ankara	4.026	3.086
Artvin	318	286	Konya	3.921	3.533	**Örneklem Toplam**	**19.588**	**16.338**
Aydın	1.786	1.414	Kütahya	1.111	924	GENEL TOPLAM	100.857	87.719
Balıkesir	2.050	1.802	Malatya	1.527	1.368			
Bartın	361	328	Manisa	2.104	1.881			
Batman	1.158	932	Mardin	1.399	1.194			
Bayburt	98	80	Mersin	3.144	2.713			
Bilecik	370	309	Muğla	2.326	2.049			
Bingöl	524	461	Muş	407	352			
Bitlis	375	347	Nevşehir	759	670			
Bolu	533	477	Niğde	581	471			
Burdur	461	394	Ordu	1.297	1.189			
Çanakkale	937	845	Osmaniye	948	847			
Çankırı	253	219	Rize	795	724			
Çorum	1.017	920	Sakarya	1.760	1.607			
Diyarbakır	2.749	2.468	Samsun	2.007	1.593			
Düzce	970	867	Siirt	366	347			
Edirne	639	560	Sinop	343	305			
Elazığ	1.314	1.095	Sivas	1.109	987			
Erzincan	380	347	Şanlıurfa	2.463	2.163			
Erzurum	1.197	1.046	Şırnak	660	576			
Eskişehir	1.735	1.579	Tekirdağ	2.141	1.849			
Gaziantep	2.935	2.662	Tokat	920	846			
Giresun	889	798	Trabzon	2.324	1.990			
Gümüşhane	178	152	Tunceli	163	151			
Hakkari	200	187	Uşak	910	828			
Hatay	2.024	1.788	Van	1.203	1.061			
Iğdır	277	246	Yalova	520	469			
Isparta	615	556	Yozgat	634	548			
K.Maraş	1.892	1.626	Zonguldak	983	842			
Karabük	413	365	Tamsayım Toplam	81.264	71.381			
Karaman	510	442						

Ek 3 –A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2012 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İKO} = \frac{\text{İşgücü } Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = $\frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim

Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = $\frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam}$ x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer İşinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine ençok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = $\frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\ddot{u}c\ddot{u}\ arzı\ (istihdam+i\text{ş}iz)}$ x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- İçinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:* Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $\frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\ddot{u}fus-(\text{İ}stihdam+\text{İş}siz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\ddot{u}fus}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}}$ x 100

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için

belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek 3 –B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri

1- Temel İşgücü Göstergeleri

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	55 639	26 420	24 320	2 100	29 219	47,5	43,7	7,9
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49,0	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6,0
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6,0
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7,0
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49,0	46,6	5,0
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39,0	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45,0	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50,0	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46,0	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44,0	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6,0
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7,0
Kırklareli	284	153	140	13	131	54,0	49,4	8,4
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9

Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43,0	5,9
Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8,0
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49,0	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39,0	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7,0
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51,0	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49,0	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42,0	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

2- İstihdamın Sektörel Dağılımı

İl	İstihdam (000)	Tarım (000)	Sanayi (000)	Hizmet (000)	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
Toplam	24 320	5 531	6 605	12 184	22,7	27,2	50,1
Adana	595	113	170	312	19,0	28,6	52,4
Adıyaman	187	95	34	58	50,8	18,4	30,8
Afyonkarahisar	237	96	53	88	40,4	22,5	37,1
Ağrı	151	54	42	55	35,8	28,0	36,1
Amasya	116	54	17	45	46,3	14,9	38,8
Ankara	1 570	75	349	1 146	4,8	22,2	73,0
Antalya	790	214	108	468	27,1	13,6	59,3
Artvin	73	29	11	33	40,1	14,7	45,2
Aydın	359	118	77	164	32,8	21,4	45,8
Balıkesir	426	169	81	176	39,7	19,0	41,3
Bilecik	72	15	27	30	21,3	37,1	41,7
Bingöl	78	27	16	35	35,0	20,7	44,3
Bitlis	91	40	13	39	43,6	13,7	42,7
Bolu	99	30	22	47	29,8	22,7	47,5
Burdur	97	45	17	35	46,3	17,8	35,8
Bursa	916	132	390	394	14,4	42,6	43,0
Çanakkale	195	76	34	85	38,8	17,5	43,8
Çankırı	65	29	11	25	45,1	16,3	38,5
Çorum	183	69	49	65	37,4	27,0	35,6
Denizli	360	106	116	138	29,3	32,3	38,4
Diyarbakır	347	82	87	178	23,6	25,2	51,3
Edirne	177	63	28	86	35,6	16,0	48,4
Elazığ	159	45	32	82	28,5	20,1	51,4
Erzincan	74	29	9	36	38,6	12,5	48,8
Erzurum	242	110	32	100	45,3	13,3	41,4
Eskişehir	247	38	80	129	15,5	32,4	52,1
Gaziantep	460	75	172	213	16,3	37,5	46,2
Giresun	153	70	26	56	46,1	17,0	37,0
Gümüşhane	41	16	7	18	38,2	17,5	44,3
Hakkari	62	12	6	44	19,5	9,7	70,8
Hatay	423	107	103	213	25,3	24,3	50,3
Isparta	152	62	22	68	40,8	14,7	44,5
Mersin	517	166	101	250	32,0	19,6	48,4
İstanbul	4 565	31	1 677	2 857	0,7	36,7	62,6
İzmir	1 330	156	404	770	11,8	30,3	57,9
Kars	102	49	16	37	48,3	15,4	36,3
Kastamonu	156	82	20	54	52,8	12,7	34,5
Kayseri	368	54	135	179	14,6	36,7	48,7
Kırklareli	140	35	43	62	25,0	31,0	44,0
Kırşehir	75	29	15	31	38,6	19,9	41,5
Kocaeli	502	22	221	258	4,4	44,1	51,5
Konya	649	205	155	289	31,6	23,8	44,5
Kütahya	195	76	50	69	39,0	25,7	35,3
Malatya	230	78	47	105	34,0	20,2	45,7

Manisa	520	212	131	178	40,7	25,1	34,2
Kahramanmaraş	307	97	97	112	31,8	31,7	36,5
Mardin	177	58	31	88	32,8	17,4	49,8
Muğla	343	107	50	186	31,1	14,7	54,2
Muş	115	65	17	34	56,2	14,4	29,4
Nevşehir	110	47	16	47	42,6	14,2	43,2
Niğde	122	58	22	42	47,5	18,4	34,1
Ordu	282	138	57	88	48,8	20,1	31,1
Rize	108	39	26	43	36,3	23,8	39,9
Sakarya	281	71	89	121	25,2	31,7	43,2
Samsun	434	169	90	175	38,9	20,8	40,3
Siirt	73	23	12	38	31,7	16,3	52,0
Sinop	77	27	20	30	35,2	26,0	38,8
Sivas	194	73	42	78	37,8	21,8	40,3
Tekirdağ	317	49	148	121	15,4	46,6	38,1
Tokat	207	102	34	71	49,1	16,3	34,6
Trabzon	281	103	55	123	36,7	19,5	43,8
Tunceli	35	8	3	25	21,6	7,8	70,6
Şanlıurfa	400	191	58	151	47,6	14,5	37,8
Uşak	132	52	35	45	39,5	26,4	34,1
Van	249	65	83	101	26,1	33,4	40,5
Yozgat	159	78	29	52	48,8	18,4	32,9
Zonguldak	220	58	67	96	26,2	30,4	43,5
Aksaray	139	59	31	50	42,2	22,0	35,8
Bayburt	32	16	5	11	50,0	14,4	35,6
Karaman	81	32	20	29	39,7	25,1	35,2
Kırıkkale	75	16	16	43	21,2	21,5	57,3
Batman	112	30	26	56	26,5	23,5	50,0
Şırnak	93	15	13	65	15,7	14,5	69,8
Bartın	69	25	18	26	36,3	26,5	37,2
Ardahan	47	31	2	14	66,2	3,8	30,0
Iğdır	66	32	8	25	49,0	12,3	38,7
Yalova	69	8	20	41	11,7	29,0	59,2
Karabük	67	10	18	39	15,0	26,8	58,2
Kilis	41	18	7	17	42,9	16,5	40,6
Osmaniye	132	34	39	59	25,8	29,6	44,5
Düzce	130	42	43	45	32,1	33,3	34,6

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

Ek 4- Diğer Tablolar

Ek 4-A: Türkiye Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi	30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.590	78.462	2.398	2.814	1.492	2.248	3,0	1,9	2,9
İmalat	47.378	1.991.454	113.084	134.403	101.196	79.726	5,4	5,1	4,0
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	590	37.568	494	510	534	538	1,3	1,4	1,4
Su temini ve iyileştirme faaliyetleri	389	28.801	532	559	219	524	1,8	0,8	1,8
İnşaat	29.776	653.825	22.728	45.631	36.993	35.600	3,4	5,7	5,4
Toptan ve perakende ticaret	45.281	925.382	44.837	61.834	48.878	46.739	4,6	5,3	5,1
Ulaştırma ve depolama	10.977	289.106	8.628	13.091	6.680	10.241	2,9	2,3	3,5
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11.428	282.720	16.875	22.200	1.700	15.535	5,6	0,6	5,5
Bilgi ve iletişim	2.325	71.742	2.814	2.764	4.272	3.881	3,8	6,0	5,4
Finans ve sigorta faaliyetleri	3.382	97.973	2.064	2.340	3.754	3.874	2,1	3,8	4,0
Gayrimenkul faaliyetleri	1.487	32.464	1.370	1.891	2.058	2.669	4,1	6,3	8,2
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8.034	182.122	7.261	10.595	8.681	14.246	3,8	4,8	7,8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6.690	490.060	17.891	19.887	34.422	35.670	3,5	7,0	7,3
Kamu yönetimi ve zorunlu sosyal güvenlik	2	27	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Eğitim	5.319	153.509	3.861	5.693	3.671	2.659	2,5	2,4	1,7
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4.111	165.943	7.017	9.896	5.126	4.929	4,1	3,1	3,0
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	766	19.251	623	852	-12	546	3,1	-0,1	2,8
Diğer hizmet faaliyetleri	4.142	94.944	5.606	5.988	4.243	8.707	5,6	4,5	9,2
GENEL TOPLAM	183.667	5.595.354	258.082	340.950	263.906	268.334	4,4	4,7	4,8

Ek 4-B: İl Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi	30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran
Madencilik ve taş ocakçılığı	12	871	11	12	9	0	1,3	1	0
İmalat	136	6.108	358	466	166	550	5,5	2,7	9
Su temini ve iyileştirme faaliyetleri	1	3	0	0	20	15	0	666,7	500
İnşaat	114	2.667	121	151	-380	-62	4,3	-14,3	-2,3
Toptan ve perakende ticaret	162	2.508	152	202	128	78	5,7	5,1	3,1
Ulaştırma ve depolama	40	624	11	28	6	56	1,7	0,9	9,1
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	51	791	50	99	24	21	5,9	3,1	2,7
Finans ve sigorta faaliyetleri	10	176	2	1	3	1	1,1	1,7	0,6
Gayrimenkul faaliyetleri	3	57	0	6	6	4	0	10,5	7
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	33	585	24	43	14	43	4	2,4	7,3
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	19	1.412	8	19	19	49	0,5	1,4	3,5
Eğitim	18	443	1	12	5	1	0,2	1,1	0,2
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	15	757	15	12	-8	3	1,9	-1,1	0,5
Diğer hizmet faaliyetleri	19	136	3	2	11	8	2,2	7,8	6,2
GENEL TOPLAM	**633**	**17.138**	**755**	**1.051**	**22**	**769**	**4,2**	**0,1**	**4,5**

Ek 4-C: Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi, 2011

Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi-2011			
İl	Sıra	İl	Sıra
İstanbul	1	Malatya	42
Ankara	2	Afyon	43
İzmir	3	Artvin	44
Kocaeli	4	Erzincan	45
Antalya	5	Hatay	46
Bursa	6	Kastamonu	47
Eskişehir	7	Bartın	48
Muğla	8	Sivas	49
Tekirdağ	9	Çorum	50
Denizli	10	Sinop	51
Bolu	11	Giresun	52
Edirne	12	Osmaniye	53
Yalova	13	Çankırı	54
Çanakkale	14	Aksaray	55
Kırklareli	15	Niğde	56
Adana	16	Tokat	57
Kayseri	17	Tunceli	58
Sakarya	18	Erzurum	59
Aydın	19	Kahramanmaraş	60
Konya	20	Ordu	61
Isparta	21	Gümüşhane	62
Balıkesir	22	Kilis	63
Manisa	23	Bayburt	64
Mersin	24	Yozgat	65
Uşak	25	Adıyaman	66
Burdur	26	Diyarbakır	67
Bilecik	27	Kars	68
Karabük	28	Iğdır	69
Zonguldak	29	Batman	70
Gaziantep	30	Ardahan	71
Trabzon	31	Bingöl	72
Karaman	32	Şanlıurfa	73
Samsun	33	Mardin	74
Rize	34	Van	75
Düzce	35	Bitlis	76
Nevşehir	36	Siirt	77
Amasya	37	Şırnak	78
Kütahya	38	Ağrı	79
Elazığ	39	Hakkari	80
Kırşehir	40	Muş	81
Kırıkkale	41		

TÜRKİYE İŞ KURUMU
KASTAMONU ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Cebrail Mah. Plevne Cad. No:48 Kat:6-7
Tel: 0366 214 64 29 – 0366 214 64 48
www.iskur.gov.tr